

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
FINANŠU KATEDRA

Projekts: UZŅĒMUMA SIA „VEZ” DIBINĀŠANA

Project: SIA "VEZ" establishing

MAĢISTRA DARBS

Autors: Profesionālās maģistra programmas

Finanšu ekonomika

Pilna laika klātienē studente

Jeļena Zapaņonoka

Stud. apl. Nr. jz10025

Darba vadītājs: Dr.ekon, profesore Svetlana Saksonova

RĪGA 2016

SATURS

Anotācija.....	2
Annotation.....	9
1. Projekta ideja, aktualitāte.....	14
2. Uzņēmums.....	17
2.1. Uzņēmuma juridiskā forma, nosaukums, atrašanās vieta.....	17
2.2. Pamatkapitāls, īpašnieki, to līdzdalība pamatkapitālā.....	27
2.3. Zeme, ēkas, pamatlīdzekļi.....	31
2.4. Uzņēmuma organizatoriskā struktūra un vadība, nodarbināto skaits.....	32
2.5. Ārējā finansējuma piesaistes iespējas.....	34
3. Nozares izpēte.....	47
3.1. Nozares attīstības tendences pēdējos 3 – 5 gados.....	47
3.2. Nozares attīstības perspektīvas turpmākajos 3 – 5 gados.....	50
3.3. Nozares tiesiskais regulējums.....	52
4. Uzņēmuma darbības raksturojums, produkti.....	54
4.1. Uzņēmuma produktu raksturojums.....	54
4.2. Izejvielu un materiālu īss raksturojums, piegādātāji.....	54
5. Mārketinga.....	56
5.1. Uzņēmuma ražojamo produktu būtiskāko noieta tirgu izpēte.....	56
5.2. Uzņēmuma klientu analīze.....	59
5.3. Uzņēmuma svarīgākie konkurenti, to tirgus daļas un attīstības prognozes.....	61
5.4. Uzņēmuma konkurētspējas analīze.....	62
5.5. Uzņēmuma mārketinga stratēģijas raksturojums.....	64
6. Projekta finanšu plāns.....	67
6.1. Pieņēmumi, uz kuriem balstīta finanšu prognoze.....	68
6.2. Uzņēmuma ieņēmumu plāns.....	69
6.3. Peļņas vai zaudējumu aprēķins.....	71
6.4. Uzņēmuma naudas plūsmas pārskats.....	73
6.5. Uzņēmuma bilance (par 3 gadiem).....	76
6.6. Projekta prognozējamie apgrozījuma un peļņas radītāji.....	77
6.7. Kredīta dzēšanas grafiks.....	77

7. Riski un to samazināšanas pasākumi.....	80
Izmantota literatūra un avoti.....	85

ANOTĀCIJA

Maģistra darba „Projekts: uzņēmuma SIA „VEZ” dibināšana” autore ir Jeļena Zapaņonoka.

Uzņēmumam SIA ”VEZ” ir radīts un izstrādāts projekts par tā dibināšanu, lai to būtu iespējams realizēt uzreiz, tiklīdz būs piesaistīts vai atrasts nepieciešamais finansēšanas apjoms. Projekts ir izveidots tāda veidā, lai tiktu ņemtas vērā vīriešu un sieviešu vēlmes, ka arī ir padomāts par bērniem. Uzņēmuma produkcija- kastītes ar ziediem, saldumiem, cepumiem *macaroons* un klientu dāvanām ir domātas dažādām vecuma grupām, un katrs Rīgas, Pierīgas, un nākotnē varbūt arī jebkurš Latvijas iedzīvotājs spētu atrast piemērotāko preci sev un saviem tuviniekiem.

Autores mērķis ir izveidot projektu par uzņēmuma dibināšanu, kurš būs peļņas nesošs, un kuram peļņa katru gadu tikai palielināsies.

Lai uzņēmums būtu spējīgs pilnvērtīgi veikt savu darbību, tajā tiks nodarbināti pieci cilvēki, no sākuma visas lietas, kuras ir saistītās ar piegādājumiem kārtos viena no īpašniecēm, viņa arī nodarbosies ar to, ka vedīs gatavās preces klientiem, ja klientiem būs nepieciešama piegāde ar kurjeru. Bez diviem īpašniekiem tiek nodarbināti vēl trīs cilvēki, divi floristi un viens marketinga un biznesa attīstības vadītājs.

Tā kā autore izvēlējās uzņēmuma atrašanas vietu Lielirbes ielā 47, Rīga, tad savos aprēķinos viņa balstījās uz Rīgā vai Pierīgā dzīvojošiem cilvēkiem, kā arī Jūrmalas iedzīvotājiem, kuri braucot no Rīgas iebrauc tirdzniecības centrā Spice, pa ceļam var arī iegriezties uzņēmuma birojā, ja ir nepieciešams izņemt gatavo kastīti ar ziediem un cepumiem *macaroons* vai saldumiem, vai arī atvēst dāvanu, kuru ir nepieciešams skaisti iesaiņot, kopā ar ziediem.

Izpētot datus centrālas statistikas biroja mājas lapā, autore atrada, ka 2014. gada ziedu mazumtirdzniecības uzņēmumu skaits bija 668 uzņēmumi, autore apskatīja statistiku par pieciem gadiem, piemēram, 2010. gadā ziedu mazumtirdzniecības uzņēmumu bija tikai 572, tātad var secināt, ka par pieciem gadiem šis nozares uzņēmumu skaits ir palielinājies mazliet vairāk nekā par 100.¹ Taču ir skaidrs tas, ka ne visi no šiem uzņēmumiem piedāvā

¹ Uzņēmumu galvenie uzņēmējdarbības rādītāji. Pieejams:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/rupnbuvn/rupnbuvn__ikgad__uzndarb/SB0010.px/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe. (skatīts 27.04.2016)

līdzīgu produktu. Apmeklējot vairākus veikalus, autore pamanīja, ka jau ļoti daudz uzņēmumu piedāvā šāda veida produktu, taču tas nekur netiek reklamēts un parādīts cilvēkiem, lai viņi varētu zināt, ka noteiktais uzņēmums piedāvā šādu produktu, un atrast informāciju par to ir diezgan grūti, pat interneta vidē.

Par uzņēmuma juridisko formu tika izvēlēta sabiedrība ar ierobežoto atbildību, šo lēmumu pieņemot tika ņemti vērā vairāki faktori, tādi kā pamatkapitāla lielums, tas ka uzņēmuma daļas nav publiskas apgrozības objekts, uzņēmuma īpašniekiem var piederēt vēl vairāki šādi uzņēmumi, un protams, nav nekādu limitu apgrozījuma apmēram. Uzņēmumam SIA "VEZ" būs divi īpašnieki, katram piederēs 50% no uzņēmuma. Kopējais pamatkapitāla lielums būs 10'000 EUR. Viena no īpašniecēm veiks iemaksu ar mantisko ieguldījumu, tā būs automašīna, kuras vērtība ir 2'500 EUR, otra īpašniece otru daļu – 2'500 EUR iemaksas skaidrā naudā. Atlikušo summu 5'000 EUR īpašniece ieguldīs viena gada laikā.

Uzņēmuma juridiskā adrese būs Rīgā, Ozolciema iela 32/4-62, LV-1058, Latvijā – tā ir īpašnieku deklarētā dzīvesvieta, kur arī bija izlemts pierēģistrēt savu uzņēmumu.

Uzņēmuma faktiskā adrese būs Rīgā, Lielirbes iela 47, LV-1046, Latvijā.

Uzņēmumam būs nepieciešams iegādāties dažus pamatlīdzekļus. Kā jau bija minēts iepriekš, uzņēmuma pamatkapitāla daļa būs mantiskais ieguldījums, tā būs automašīna, kurai ir noteikts nolietošanas laiks 3 gadi. Vēl uzņēmums iegādāsies kondicionieri, kurš tiks ierīkots garāžā, kur glabāsies ziedi kastītēm. Kondicioniera garantijas laiks ir 3 gadi, tādejādi lietošanas laiks arī bija noteikts trīs gadi. Protams, tiks iegādāti datori, lai uzturētu sakaru ar klientiem un piegādātājiem, kā arī, lai veicinātu uzņēmuma lietvedības un grāmatvedības pārvaldīšanu, un mobilais telefons, lai klienti varētu rakstīt īsziņas un komunicēt, piemēram, *Whatsapp* tīklā, ka arī protams, pieņemt zvanus. Datoriem un mobilajam telefonam lietošanas laiks ir noteikts divi gadi. Protams, vēl tiks iegādāti datora galdi un krēsli, un to lietošanas laiks ir četri gadi.

Uzņēmumam SIA „VEZ” būs divi īpašnieki, viena no īpašniecēm būs direktore, un viņas padotībā būs vēl trīs darbinieki. Viņa kontrolēs divu floristu un marketinga un biznesa attīstības vadītāja darbu, piedalīsies visu administratīvu jautājumu risināšanā. Otra īpašniece būs finanšu direktors šajā uzņēmumā, viņa veiks grāmatvedības pārvaldīšanu, kā arī veiks finanšu plānošanu, un nepieciešamības gadījumā meklēs nepieciešamo papildus finansējumu, ja tas būs nepieciešams vēl.

Uzņēmuma darbību regulēs vairāki likumi, viens no tiem, kurš tieši attiecas uz doto nozari, ir Pārtikas aprites uzraudzības likums. Visi pārējie likumi ir pamata likumi, kuri regulē gandrīz katra Latvijas Republikā reģistrēta uzņēmuma darbību:

- Komerclikums;
- Darba likums;
- Likums par pievienotās vērtības nodokli;
- Likums par uzņēmuma ienākuma nodokli;
- Likums par grāmatvedību;
- Likums par iedzīvotāju ienākuma nodokli;
- Likums par valsts sociālo apdrošināšanu.

Uzņēmums piedāvās trīs veidu dāvanas, un tās būs mazas, vidējas un lielas kastītes ar ziediem un *macaroons*. Vēl viens kastīšu veids, ko piedāvās uzņēmums SIA „VEZ” ir kastītes ar ziediem un saldumiem. Mazākās kastītes būs ar *raffaello* konfektēm, vidējas kastītes būs ar skrīveru saldumu konfektēm, un lielās kastes būs ar Šveices šokolādi *Lindt* asorti. Kastītes ar ziediem un *macaroons* cepumiem, plānotās cenas ir no 25 līdz 60 EUR, viss ir atkarīgs no tā, kāda izmēra kastīti izvēlēsies klients. Plānots kā kastītes ar konfektēm un ziediem maksās no 20 līdz 45 EUR., cena arī šeit svārstās izvēlētās kastītes izmērā dēļ. Pēdējais variants ko piedāvās uzņēmums, tā ir iespēja skaisti pasniegt savu dāvanu, ievietojot tajā līdzti atnesto dāvanu. Plānots, ka šo kastīšu veida cena svārstīsies no 15 līdz 35 EUR.

Izstrādājot projektu, autore pieņēma, ka pagaidām visi piegādātāji būs no Latvijas, taču neizslēdz šādas iespējas, ka vēlāk uzņēmums slēgs sadarbības līgumus ar ziedu piegādātājiem no Eiropas, jo tās izmaksas būs zemākās. Tagad uzņēmums atrada lielisku vairumtirdzniecības uzņēmumu Rīgā, kurš viņiem piegādās jau gatavas ziedu kompozīcijas, kuras tikai būs jāieliek kastītē, pievienojot vai nu cepumus *macaroons*, vai konfektes vai arī klienta dāvanu.

Autore ne pa velti izvēlējās uzņēmuma atrašanas vietu tieši pie tirdzniecības centa Spice, jo autore vairāk vēlas orientēties uz Pārdaugavā dzīvojošiem cilvēkiem, ka arī Jūrmalas iedzīvotājiem, kuri brauc no darba uz mājām, un var ērti iegriezties uzņēmuma ofisā, lai izņemtu gatavo pasūtījumu. Uzņēmums savos aprēķinos izgāja uz mērķauditoriju, kura sastāv no vīriešiem, kuri vēlas iepriecināt savu mīļoto sievieti, vecāki, kuri vēlas iegādāties kastīti, lai pasniegtu to skolotājiem svētkos. Vai vecāki, kuri vēlas iepriecināt savus bērnus uzdāvinot viņiem apvienotu dāvanu: ziedus ar konfektēm.

Veidojot šo projektu, autore izvēlējās nodarbināt sava uzņēmuma mārketinga un biznesa attīstības speciālistu, kurš būs spējīgs izstrādāt pareizo mārketinga stratēģiju, rezultātā piesaistot klientus. Uzņēmums plāno pasūtīt izstrādei mājas lapu, ka arī izveidos lapu *Facebook* tīklā. Iespējams, izveidos arī *Twitter* kontu, lai būtu aktīvi vairākos sociālajos tīklos, kurus vairāk izmanto jaunieši. Protams, ar laiku uzņēmums varbūt arī piedāvās daudzveidīgas akcijas jau esošiem vai jauniem klientiem, bet visi šie jautājumi būs jāizplāno tieši marketinga un biznesa attīstības vadītājam, un protams, jāsaskaņo ar direktoru.

Autore, protams, izvērtēja arī konkurentus, un darbā tiek pieminēts viens tiešais konkurents, kurš pastāv tirgū jau pusotru gadu, un jauaspēja iekarot vietu tirgū, un iepriecina savus esošus klientus un piesaista jaunus. Viņi ir ļoti aktīvi sociālajos tīklos, izstrādājot projektu, autore aktīvi sekoja viņiem līdzī, un ieraudzīja, ka uzņēmums nesēn uzsāka piedāvāt jaunus produktus, kurus līdz šim nebija piedāvājuši saviem klientiem, tās ir kastītes ar ziediem un lūpu balzamu vai rokas krēmu. Kā arī tika izveidotas speciālas kastītes Lieldienām, ar šokolādes olām.

Pēc finanšu aprēķiniem un autores izvirzītiem pieņēmumiem uzņēmums būs peļņas nesošs jau no otra darbības gada. Palielinot pārdoto kastīšu daudzumu ar ziediem, saldumiem, *macaroons* vai klientu dāvanām, uzņēmums palielinās savu apgrozījumu un peļņu katru gadu. Tomēr pēc finanšu aprēķiniem izrādījies, ka ir nepieciešams noformēt aizņēmumu bankā – summa ir 30'000 EUR, lai uzņēmums varētu veiksmīgi strādāt. Šie līdzekļi ir nepieciešami, lai iepirktu nepieciešamās izejvielas, segt visus izdevumus, kuri ir saistīti ar saimniecisko darbību, kā arī pamatlīdzekļu iegādi. Savos aprēķinos autore pieņēma, ka par aizņemto kapitālu būs jāmaksā 3.5% gadā, un tas tiks ņemts uz pieciem gadiem, bet kā jau bija teikts iepriekš uzņēmums atmaksāsies jau pēc 4 gadu darbības, tātad uzņēmumam nevajadzētu rasties problēmām ar kredīta atmaksu.

Izvērtējot uzņēmuma darbības specifiku, autore secināja, ka uzņēmuma var saskarties ar šādā veida riskiem:

- Tirgus risks – procentu likmju risks;
- Operacionālais risks - darbinieku kļūda;
- Piegādātāju risks;
- Maksāspējas risks;
- Likviditātes risks;
- Valūtas risks;

- Apkārtējas vides piesārņojuma risks;
- Notikuma biznesa risks;
- Politiskais risks;
- Konkurences risks;
- Komerčiālais risks.

Darbs ir izstrādāts, izmantojot jaunākos pieejamos nozares datus.

ANNOTATION

Master thesis “Project establishing “VEZ” Ltd” author is Jelena Zapaņonoka.

Project for Enterprise “VEZ” Ltd is established on such basis, so as soon as the author of this thesis finds or acquire the necessary funding it can be realised and the company can be established in real life not only on paper. This Project is established in such manner, that both women and men needs are taken in account establishing this enterprise, also the children’s needs has not been forgotten. Boxes with flowers, sweets, cookies “macaroons” and gifts are meant for various age groups and every resident which takes place in Riga region, and maybe in near future even any resident of Latvia could find the most suited gift for them or their close ones.

Author’s goal is to create project about establishing an enterprise which is profitable and the profit per year continues to increase.

“VEZ” Ltd to be able to work properly and be able to produce as much as needed, it will start by employing five employees. At the beginning one of the owners will be connected with customers, and order all the needed supplies this owner will also deliver the completed orders if the delivery is needed, otherwise customer can receive the order by the shop. Company will employ three more people without themselves – two florists and one business support specialist which will oversee marketing strategy and business development.

As author chose location of the company Lielirbes street 47, Riga, Latvia, author in her calculations are based on that the customers from Riga or Riga region or people who has taken residency in Jurmala but works in Riga might be the potential customers who might visit the “VEZ” Office and if needed collect their ordered box whether it is with flowers, cookies *macaroons*, sweets or bring their own gift for decorating it with flowers or wrapping their gift with flowers.

As the author was exploring Central Statistics Office homepage, the author found out that in year 2014, flower retail trade companies count was 668, author also looked up statistic for year 2010 flower retail trade companies count was 572, which is five year old statistics but it’s a good comparison for nowadays statistics, and came to an conclusion that

in five years, the company count has grown for almost by 100 companies.² It is clear that these entrepreneurs do not offer the same possibilities as the author plans to. By visiting several stores, author noticed that very many companies do offer similar products to their customers, but their disadvantage is that they do not promote their product and the society is not informed about the possibilities that they do offer, and even in internet environment it's hard to find any information about these kinds of possibilities.

Legal form of the company is chosen Limited Liability Company (LTD), this decision was made because owners took in account benefits which you get establishing LTD, for example capital stock amount doesn't need to be too big and the company's shares are not available to the public also owners of this company can open more LTD's if they wish to, and also that there are no limitations on capital turnover. "VEZ" Ltd will have two owners each of this owners will own 50% of the company. Total capital stock amount will be 10 000 EUR. One of the owners will make a deposit in means of property, it will be a vehicle which approximate value is 2 500 EUR and the other owner will pay 2 500 EUR by cash to the company's bank's account. The other 5 000 EUR will be paid by both of the owners in one year.

Company's legal address will be Riga, Ozolciema street 32/4-62, LV-1058, Latvia, this address is company's owners declared place of residence, and they have decided to register the company there. Company's actual address will be Riga, Lielirbes street 47, LV-1046, Latvia.

Company will have to purchase few fixed assets for successful launch. As it was mentioned before part of the company's capital stock will be paid by property – vehicle which has usage capability of three years, set by owners. Also the company will purchase an air conditioner which will be set up in a garage, where the boxes with flowers will be stored for further usage and orders. Air conditioners warranty is three years therefore usage capability is also set to three years. There will be purchased computer for fast communication and information exchange with customers and suppliers. Computer will be used for booking accounting as well. Also there will be a need to purchase a cell phone for communication with clients using calls, messages and applications, so the company can

² Uzņēmumu galvenie uzņēmējdarbības rādītāji. Pieejams:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/rupnbuvn/rupnbuvn__ikgad__uzndarb/SB0010.px/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe. (skatīts 27.04.2016)

please any customer needs and answer them as fast as possible. For computer and cell phone the usage capability is set to two years. Also for the usage of the computer there will be purchased computer tables and chairs, usage capability for these are four years.

“VEZ” Ltd will have two owners, one of the owners will be executive director, and she will be responsible for three employees. She will have to oversee two florists and business support specialist, and will take place in all administrative question adaption during the routine of the work The other owner of the company will be the finance director of the company and will be responsible for accounting booking and finance planning and if needed look for additional funds for the company.

Company’s Actions will be regulated by various law’s, one of those is Food Chain Monitoring law which directly apply to the author’s chosen company’s field of work. All the other laws are basic state laws which apply almost to all company’s registered in Latvia, which are:

- Commercial Law;
- Labour Law;
- Added Value Tax Law;
- Company Income Tax Law;
- Accounting Law;
- Personal Income Tax Law;
- State Social Insurance Law.

The company will offer three kind gifts, those will be small, average and large gift boxes with flowers and *macaroons* cookies. One more box type which will be available from “VEZ” Ltd is boxes with flowers and sweets. Smallest boxes will be filled with *Raffaello* candies, average boxes will be filled with *Skrīveru Saldumi* sweets and the big boxes will be filled with Swiss chocolate *Lindt* assorti. Planned prices for boxes with flowers and *macaroons* cookies are 25 – 60 EUR per box, the price will vary from the size of the box chosen. Boxes filled with sweets and flowers will cost from 20 till 45 EUR, this price will also vary according to the size of the box chosen. Last option which will be offered by the company will be the gift wrapping service, which is a great chance to present your gift to your loved ones like none other. The customer can bring their own gift and gift wrap it right there with flowers. Price for this service will be 15-35 EUR.

Establishing this project author assumed that all suppliers will be from Latvia, but it doesn't mean that this option is excluded entirely that maybe later on company might sign a deal with foreign flower suppliers from Europe, because flower expenses there are cheaper because of the warm weather in other countries. For now company found a great cooperation partner which is a wholesale flower dealer in Riga, which will supply the company with already ready flower compositions, which you have don't have to make by yourself, that means they can be just placed in the box with sweets, *macaroons* cookies or clients brought gift.

Author chose place by no mistake next to Spice mall, because the author wishes to concentrate on people who live across the river of Daugava, and people from city Jurmala which drives home from work in Riga and it's easy from them to approach the company's office, to take out their order. Company in their calculations focused on targeted people's group, which includes men who wish to surprise their loved lady's, parents who wishes buy something for their children's teachers, or parents who wishes to surprise their children with flowers and sweets.

Establishing this project author wished to employ her own business support specialist, which could make the right marketing strategy to attract customers. Company plans to create company's own homepage and create their *Facebook* and *Twitter* accounts, so the company is active and easy to reach in social media as well, social media is very popular mostly with younger generation, but as the time goes it gets more and more popular among all generations. Of course company will have need to attract their customers by discounts or sales to new or already stable customers to keep them attached to the company, but questions to all these questions will be answered by the business support specialist who will work on our company's marketing strategy, of course all these decisions will have to be discussed with the executive director.

Author of course took in account their competition, and in this thesis there is mentioned this competitor which is already active in the market for almost for a year and a half and already have taken his position in the market. They are making their current clients happy and are acquiring new ones as well. They are very active in social media, while establishing this project author followed their steps in social media and found out that they have recently started to offer new products which they haven't before, those are boxes with

flowers lip salves or hand creams. They also made special boxes for Easter holidays with chocolate eggs.

After finance review author came to a conclusion that the project is profitable. To a very optimistic forecast the company will be able to repay in 4 years, if the revenue doesn't change which was assumed by the author while establishing this project.

After finance calculations it turned out that it will be needed to acquire 30 000 EUR, for the company so it can exist and start working. These funds are necessary to buy supplies and cover all expenses which are related to the company's existence and fixed asset purchase. Author in her calculations assumed that the borrowed capital payment percentage is 3,5% in a year, and it will be repaid in five years, but as the author mentioned before the company will repay itself after four years after establishment, which means the company should not have problems with repayment of the debt.

After valuing the company's working specifics author came to a conclusion that the company might face these following risks:

- Market risk – Interest rates risk;
- Operational risk;
- Supplier risk;
- Solvency risk;
- Liquidity risk;
- Currency risk;
- Environmental pollution risk;
- Business risk;
- Political risk;
- Competition risk;
- Commercial risk.

This master thesis is created by using most recent available market and industry data.

1. PROJEKTA IDEJA, AKTUALITĀTE

Autores izvirzītais mērķis ir izveidot projektu par uzņēmuma dibināšanu, kurš būs peļņas nesošs, un ar katru gadu peļņas apmērs tikai palielināsies.

Autores ideja un projekts, ir uzņēmums, kurš piedāvās iedzīvotājiem skaistas kastītes ar cepumiem un saldumiem.

Ziedu pieprasījums katru gadu ir ļoti liels, un to tiešam var nosaukt pēc pirmās vajadzības precī. Jo ziedi tiek iepirkti diezgan bieži, cilvēki pērk tos svētkos, vai vienkārši, lai iepriecinātu tuvu cilvēku. To pasniegšana un saņemšana vienmēr iepriecina gan to kurš to saņem, gan to kurš to pasniedz, autore kā sieviete var to pateikt ar simt procentu pārliecību.

Bieži vien cilvēki sastopas ar problēmu, ka nevar atrast piemērotu dāvanu saviem tuvajiem cilvēkiem. Latvijas pilsētās ir liels ziedu veikalu skaits, kā arī tagad ir populāras vairumtirdzniecības bāzes, taču ne vienmēr gribas uzdāvināt tikai ziedus, bet izveidot skaistu kompozīciju. Pati autore dažreiz saskaras ar tādu problēmu, ka nav tādas vietas, kur cilvēki var ne tikai skaisti iesaiņot dāvanu, bet arī apvienot dāvanu ar ziediem.

Autore izvēlējās piedāvāt šāda veida produktu vēl tāpēc ka vienreiz vēlējas pasūtīt šādu kastīti kā dāvanu, tomēr tas nebija piepildāms, jo uzzvanot konkurentiem, vienīgais ko viņai pateica, ka diemžēl pagaidām mēs nepieņemam pasūtījumus, jo nav atnākusi krāva ar cepumiem no Francijas. Tāpēc autore iedomājās par to, kāpēc gan nepiedāvāt precī, kur tiks izmantotas izejvielas no Latvijas, un uzņēmumam nebūs jāsaskaras ar šāda veida problēmu, kā izejvielu nepietiekamība. Autores uzņēmums atbalstīs vietējo ražotāju, noslēdzot sadarbības līgumu ar SIA "Arbooz". Tādejādi pasargājot sevi no tik ilgas gaidīšanas, jo kafejnīca atrodas Rīgā, kur var vienmēr pasūtīt svaigus cepumus.

Darba autore vēlās piedāvāt produktu, kurš varētu ieinteresēt gan sievietes, gan vīriešus, gan arī bērnus. Autore piedāvās kastītes ar ziediem, pievienojot tiem cepumus – *macaroons*. Kā arī piedāvās kastītes ar ziediem un ar saldumiem, kas vārētu vairāk ieinteresēt bērnus.

Rīgā tiek piedāvāts kaut kas līdzīgs, un tā bāze atrodas Pļavniekos, bet autores dāvanas būs pieejamas citā Daugavas krastā, bāzes atrašanas vieta būs Šampeteris-Pleskodālē, Lielirbes iela 47, Rīgā, blakus tirdzniecības centram SPICE. Protams būs pieejams kurjera pakalpojums, taču arī klients pats var atbraukt pakaļ, un dzīvojot,

piemēram, Zolitūdē, nav ērti braukt uz Pļavniekiem, tādejādi dažreiz cilvēki varbūt izvēlas uzdāvināt ziedu pušķi. Uzņēmums savukārt būs tuvāk Pārdaugavas iedzīvotājiem.

Vēl daži veikali ir sākuši piedāvāt līdzīgu produktu, taču par tiem mazs, kas ir zināms, arī tas bija ietekmējošais faktors šādai idejai, un kā darbā būs aprakstīts ir plānots pieņemt darbā mārketinga un biznesa attīstības vadītāju, kurš spēs palaist uzņēmuma produktu vietējā tirgu un piesaistīt pēc iespējas vairāk klientu. Tā kā gandrīz katru mēnesi parādās jaunie konkurenti, kuri piedāvā līdzīgu produktu, šim uzņēmumam ir jābūt aktīvam, un jāizstrādā veiksmīgā mārketinga stratēģija, un šāda veidā ieņemt ietekmīgo vietu tirgū.

Vēl viens iemesls, kāpēc autorei radās šāda ideja, ir neliels dāvanu klāsts konkurentiem. Dāvanas, kuras piedāvā citi uzņēmumi, sastāv no cepumiem un ziediem, uzņēmums SIA „VEZ” savukārt piedāvās kastītes gan ar konfektēm, gan arī piedāvās klientam tādu iespēju, kā skaisti pasniegt viņu līdzī atnesto dāvanu.

Aktīvi izmantojot sociālos tīklus, un komunicējot ar paziņam un draugiem, autore secināja, ka cilvēki aktīvi izmanto šādu produktu, piemēram, vīrieši iegādājas šādas kastītes, lai iepriecinātu savas dāmas. Daži vecāki iegādājas šādas kastītes, un pasniedz šādas dāvanas skolotājiem svētkos.

Izpētot arī saldumu patēriņu, autore secināja, ka apvienojot tos ar ziediem, tie būs patērēti un pieprasīti vēl vairāk. Kastītes ar saldumiem, pēc autores domām, vairāk iepatiksies sievietēm un bērniem, taču uzņēmums piedāvās dārgāko kastīti ar augstākas kvalitātes Šveices šokolādi, kas varētu iepatīties arī vīriešiem.

Uzņēmumā būs nodarbināti divi floristi, kuri iesaiņos dāvanas un palīdzēs arī mārketinga un biznesa attīstības vadītājām veikt mārketinga stratēģijas darbības, piemēram, pa tiešo komunicēt ar klientiem pa telefonu, e-pastiem vai *Facebook* interneta vietnē, kuru protams tiek plānots atvērt, jo diezgan liels iedzīvotāju skaits izmanto sociālus tīklus. 650 000 cilvēku jeb 32% no iedzīvotāju skaita vai 40 % no interneta lietotāju skaita izmanto tieši *Facebook* tīklu.³

Uzņēmumam, protams, būs arī mājas lapa, kur esošie un topošie klienti vārēs apskatīties piedāvātas preces, un izvēlēties sev piemērotāko. Mājās lapā būs izvietoti visu produktu bildes, un klienti vārēs apskatīties tos no dažādiem rakursiem, bet šis process vēl tiks atrunāts ar programmētājiem, kuri izstrādās mājas lapu uzņēmumam.

³ *Facebook* lietotāju skaits Latvijā. Pieejams: <http://www.lia.lv/statistika/>.(skatīts 27.04.2016)

Uzņēmums piedāvās triju veidu dāvanas, un tas būs mazas, vidējas un lielas kastītes ar ziediem un *macaroons*. Vēl viens kastīšu veids, ko piedāvās uzņēmums SIA „VEZ” ir kastītes ar ziediem un saldumiem. Mazākās kastītes būs ar *Raffaello* konfektēm, vidējas kastītes būs ar skrīveru saldumu konfektēm, un lielas kastes būs ar Šveices šokolādi *Lindt* asorti.

VEZ – ar šo nosaukumu topošā uzņēmuma īpašnieces vēlējās paslēpt divu īpašnieku vārdu pirmos burtus un uzvārda pirmo burtu, tā ka ir plānots, ka uzņēmuma īpašnieces būs divas māsas, viņas izdomāja nosaukumu, kurš būtu skaidrs tikai viņām, bet interneta vidē un klientu vidē ir plānots izmantot citu nosaukumu, bet par to īpašnieces vēl domās.

2. UZŅĒMUMS

2.1. Uzņēmuma juridiskā forma, nosaukums, atrašanās vieta

Reģistrējot jauno uzņēmumu Latvijā ir iespējams izvēlēties piemērotāko juridisko formu. Latvijā ir sekojošas komercdarbības formas:

1. Individuālais komersants

2. Komercsabiedrības:

- Kapitālsabiedrība (Sabiedrība ar ierobežotu atbildību, akciju sabiedrība);
- Personālsabiedrība (pilnsabiedrība, komandītsabiedrība).

Autore sava darbā izskatīs tādas juridiskas formas kā sabiedrība ar ierobežotu atbildību un akciju sabiedrība, un salīdzinot tas, izvēlēsies to, kas labāk noderēs jauna uzņēmuma dibināšanai.

Saskaņā ar Komerclikumu kapitālsabiedrība ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību vai akciju sabiedrība.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību ir komercsabiedrība, kuras pamatkapitāls sastāv no pamatkapitāla daļu nominālvērtības kopsummas. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību ir visizplatītākā uzņēmējdarbības forma Latvijā.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību ir slēgta sabiedrība, un tās daļas nav publiskās apgrozības objekts. Dibinātāju skaits var būt no viena un vairāk, kā arī valdes locekļu skaits var būt no viena un vairāk. Latvijā par sabiedrības ar ierobežotu atbildību dibinātāju un valdes locekli var kļūt arī citu valstu pilsoņi. Minimālais pamatkapitāla lielums ir 2'800 EUR, tomēr tas var būt mazāks, ja uzņēmums atbilst noteiktām komerclikuma prasībām. Pamatkapitāls ir visu dibinātāju ieguldīto līdzekļu summa, kas parāda dibinātāju līdzdalības proporcijas un kalpo par pamatu dividenžu saņemšanai. Sabiedrība ir juridiska persona. Sabiedrība par savām saistībām atbild ar visu savu mantu, dalībnieks (dibinātājs) neatbild par sabiedrības saistībām, ja vien dalībnieki nav vienojušies citādi, savukārt sabiedrība neatbild par dalībnieka saistībām.⁴

SIA pārvaldes institūcijas ir dalībnieku sapulce un valde, kā arī padome, ja tāda ir, bijusi izveidota. Lielākajā daļā SIA ir divu pakāpju pārvaldes sistēma — dalībnieku sapulce un valde. Kārtējo sapulci sasauc valde vismaz vienu reizi gadā.

⁴ Sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Pieejams: <http://www.hansaconsulting.eu/lv/services/20>. (skatīts 22.03.2016)

Dalībnieku sapulces kompetencē ir:

- grozījumu izdarīšana statūtos;
- pamatkapitāla palielināšana vai samazināšana;
- padomes un valdes locekļu ievēlēšana un atsaukšana;
- gada pārskata un peļņas sadales apstiprināšana;
- revidenta ievēlēšana;
- lēmumu pieņemšana par sabiedrības darbības izbeigšanu, reorganizāciju u.c. Dalībnieku sapulcei ir lemt tiesības, ja tajā piedalās dalībnieki, kuri pārstāv vairāk par pusi no balsstiesīgā pamatkapitāla.⁵

Sabiedrību ar ierobežoto atbildību var dibināt viens vai vairāki dalībnieki un dibināt SIA var gan fiziska, gan juridiska persona. Dibinot sabiedrību nepieciešams apmaksāt vismaz pusi no SIA paredzētā pamatkapitāla. Pamatkapitālu var apmaksāt naudā vai veicot mantisko ieguldījumu.

Viena īpašnieka sabiedrība ar ierobežoto atbildību, Uzņēmumu reģistra komercreģistrā tiek reģistrēta vienas dienas laikā, vairāku īpašnieku sabiedrība ar ierobežoto atbildību tiek reģistrēta 4 dienu laikā.

Dibinot sabiedrību ar ierobežoto atbildību dibinātājam vai dibinātājiem ir jāveic vairākas nepieciešamas darbības, lai pierēģistrētu jauno uzņēmumu:

- jā sagatavo dibināšanas lēmums vai dibināšanas līgums;
- jā uzraksta un jā apstiprina statūti;
- izveido sabiedrības ar ierobežoto atbildību pārvaldes institūciju;
- jā apmaksā pamatkapitālu noteiktā apmērā;
- ja nepieciešams, veikt mantisko ieguldījumu un tā novērtēšanu;
- ja paredzēts, ieceļ SIA revidentu;
- jā aizpilda pieteikuma veidlapa SIA reģistrācijai Uzņēmumu reģistrā (komercreģistrā);
- jā apmaksā valsts nodevu un maksu par publikāciju oficiālajā laikrakstā.

Lai izstrādātu nepieciešamos dokumentus un reģistrēt sabiedrību ar ierobežoto atbildību komercreģistrā, nepieciešama šāda informācija:⁶

⁵ Sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Pieejams:

https://lv.wikipedia.org/wiki/Sabiedr%C4%ABba_ar_ierobe%C5%BEotu_atbild%C4%ABbu. (skatīts 22.03.2016)

⁶ SIA reģistrācija. Pieejams: <http://www.sia-registracija.lv/sia-registracija.htm>. (skatīts 04.04.2016)

- SIA firma (nosaukums, kas tiks izmantots komercdarbībā);
- sabiedrības ar ierobežoto atbildību juridiskā adrese;
- informācija par sabiedrības dibinātājiem, valdi un padomi (ja tāda ir paredzēta);
- sabiedrības ar ierobežoto atbildības pamatkapitāls – pamatkapitāla paredzētais lielums, apmaksas veids un kārtība.

Lai veiktu sabiedrības ar ierobežoto atbildību reģistrāciju nepieciešams:

- sagatavot nepieciešamo informāciju un noformēt dokumentus iesniegšanai Uzņēmumu reģistrā;
- dokumentu parakstīšana (arī paraksta apliecināšana pie notāra);
- pagaidu bankas konta atvēršana, kurā veic SIA pamatkapitāla apmaksu (ja pamatkapitālu paredzēts apmaksāt naudā);
- nepieciešamo maksājumu veikšana.

Izdevumi, kuri ir saistīti ar sabiedrības dibināšanu ir sekojošie:

- valsts nodeva par SIA reģistrāciju – 142.29 EUR;
- maksa par publikāciju laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” – 27.03 EUR.⁷

Vēl viena juridiska forma, kuru autore vēlas aprakstīt ir mazkapitāla sabiedrība ar ierobežoto atbildību, tā ir pēdējā laikā viena no populārākajām komersanta formām. Autore arī vēlas pievērst uzmanību mikrouzņēmuma nodokļa maksātājiem.

Mazkapitāla sabiedrība ar ierobežotu atbildību ir komercsabiedrība ar samazinātu pamatkapitālu, kas ir mazāks par 2’800 EUR. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību ir slēgta sabiedrība, un tās daļas nav publiskās apgrozības objekts. Sabiedrība ir juridiska persona. Dalībnieki solidāri atbild par sabiedrības saistībām neapmaksātā pamatkapitāla apmērā, kuras nepārsniedz pamatkapitāla apmēru.⁸

No juridiskā viedokļa, tā ir tāda pati kā parastā SIA, tikai dibināšanas izmaksas tai ir lētākas. Ja jaunajam komersantam nav tādu finansiālo līdzekļu, lai uzsākot komercdarbību varētu iemaksāt vismaz pusi SIA pamatkapitālā, kas ir vismaz 1’400 EUR, tad šajā gadījumā mazkapitāla SIA ir laba alternatīva. Turklāt parastai SIA, lai apmaksātu pamatkapitālu,⁹

⁷ SIA reģistrācija. Pieejams: <http://www.sia-registracija.lv/sia-registracija.htm>. (skatīts 04.04.2016)

⁸ Kā reģistrēt komersantu? Pieejams: <http://www.ur.gov.lv/?a=3&v=lv>. (skatīts 29.03.2016)

⁹ Kas ir mazkapitāla SIA. Pieejams: <https://soundcloud.com/uznemumureg/kas-ir-mazkapitala-sia>. (skatīts 29.03.2016)

obligāti ir jāatver bankas konts, citādāk ir ar mazkapitāla SIA, kur dibinātāji var apliecināt pamatkapitāla apmaksu pieteikumā, bankas pagaidu kontu pirms reģistrācijas nemaz neatverot.

Pirms mazkapitāla SIA dibināšanas ir daži noteikumi, kas ir jāievēro:

1. Mazkapitāla SIA var dibināt tikai fiziskās personas un maksimālais dibinātāju skaits ir pieci;

2. Tās dalībnieki var būt tikai fiziskas personas, un arī to maksimālais skaits ir pieci;

3. Sabiedrības valdei ir jā sastāv no viena vai vairākiem valdes locekļiem un visiem valdes locekļiem ir jābūt sabiedrības dalībniekiem;

4. Svarīgi ir atcerēties, ka sabiedrības dalībnieks vienlaikus var būt dalībnieks tikai vienā šādā SIA, kuras pamatkapitāls ir mazāks par 2800 EUR. Šo noteikumu mēdz neievērot daļa uzņēmēju, jo ik pa laikam tiek iesniegti dokumenti jaunas mazkapitāla SIA reģistrācijai, kur kādam no tās dalībniekiem jau pieder viena šāda SIA;

5. Sabiedrības ar ierobežotu atbildību, kas atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem, minimālā pamatkapitāla lielums ir 1 eiro. Pamatkapitāls līdz reģistrācijas pieteikuma iesniegšanai parakstāms un apmaksājams pilnā apmērā, turklāt, līdz reģistrācijas pieteikuma iesniegšanai tas apmaksājams tikai naudā.

6. Gan parastai SIA, gan arī mazkapitāla SIA pamatkapitāla vienas daļas nominālvērtību var izteikt tikai veselos eiro, līdz ar to, ja, izvēlaties dibināt mazkapitāla SIA, kurai pamatkapitāls ir 1 eiro, tad ņemtie vērā, ka šī pamatkapitāla daļu skaitam ir jābūt viens, ar nominālvērtību 1 eiro. Sīkāk to sadalīt nedrīkst. Ja nepieciešams pamatkapitālu sadalīt, piemēram, 3 daļās, tad minimālajam pamatkapitāla lielumam ir jābūt 3 eiro.¹⁰

Autore vēlas pievērst uzmanību, ka mazkapitāla SIA nav tas pats, kas mikrouzņēmums. Nereti uzņēmēji to jauc. Mazkapitāla SIA ir komersanta forma, līdzīgi kā individuālais komersants, akciju sabiedrība un citas. Mikrouzņēmums nav atsevišķa komersanta forma, tas ir nodokļu maksātājs, kas maksā īpašu nodokli. Par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju var kļūt gan parasta SIA, gan mazkapitāla SIA, tāpat arī individuālais

¹⁰ Kas ir mazkapitāla SIA. Pieejams: <https://soundcloud.com/uznemumureg/kas-ir-mazkapitala-sia>.

komersants, kā arī fiziskā persona, kas reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs.

Obligātas prasības, lai kļūtu par mazkapitāla sabiedrību:

- dibinātāji ir fiziskās personas, maksimālais dibinātāju skaits ir pieci cilvēki;

- dalībnieki ir fiziskās personas, maksimālais dalībnieku skaits ir pieci cilvēki;

- valdes sastāvā ir viens vai vairāki locekļi un viņi visi ir no sabiedrības dalībnieku vidus;

- katrs sabiedrības dalībnieks ir tikai vienas mazkapitāla sabiedrības dalībnieks.¹¹

Ar SIA reģistrāciju komercreģistrā, sabiedrība automātiski neiegūst mikrouzņēmuma nodokļa maksātāja statusu. SIA, kuras pamatkapitāls ir mazāks par 2'800 EUR, nav tas pats, kas mikrouzņēmums.

Mikrouzņēmums un SIA, kuras pamatkapitāls mazāks par 2'800 EUR (mazkapitāla sabiedrība), nav divas dažādas komersanta formas. Mikrouzņēmums nav atsevišķa komersanta forma, bet gan nodokļu maksātājs, kas maksā īpašu nodokli, kuru regulē Mikrouzņēmumu nodokļa likums.

Mikrouzņēmums ir individuālais komersants, individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība, kā arī fiziskā persona, kas reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs, vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību, ja tie atbilst visiem turpmāk minētajiem kritērijiem:

- Dalībnieki ir fiziskās personas;
- Apgrozījums kalendāra gadā nepārsniedz 100'000 eiro;
- Darbinieku skaits nevienā brīdī nav lielāks par pieci. Darbinieku skaitā neiekļauj personu, kura darba attiecību laikā atrodas prombūtnē (tai skaitā mācību atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, grūtniecības, dzemdību, bērna kopšanas atvaļinājumā, atvaļinājumā bērna tēvam, adoptētājiem vai citai personai, kura faktiski kopj bērnu, kā arī atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas vai saņem slimības pabalstu) un par šo periodu nesaņem no mikrouzņēmuma ienākumu, kā arī no darba atstādinātus darbiniekus;¹²

¹¹ Vai mikrouzņēmums un mazkapitāla SIA ir viens un tas pats??? <https://inaras-birojs.lv/jautajumi-atbildes/vai-mikrouzņemums-un-mazkapitāla-sia-ir-viens-un-tas-pats/>. (skatīts 27.04.2016)

¹² Kā reģistrēt komersantu? Pieejams: <http://www.ur.gov.lv/?a=3&v=lv>. (skatīts 29.03.2016)

- SIA valdes locekļi ir tikai mikrouzņēmuma darbinieki.¹³

Ja sabiedrība vienlaikus ar reģistrāciju vēlas iegūt mikrouzņēmuma nodokļa maksātāja statusu, tās dibinātājiem ir tiesības Uzņēmumu reģistrā vienlaikus ar pieteikumu par sabiedrības ar ierobežotu atbildību ierakstīšanu komercreģistrā pieteikties mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanai, apliecinot, ka pārskata gadā, kas atbilst mikrouzņēmumu nodokļa taksācijas periodam:

- 1) paredzamais mikrouzņēmuma darbinieku skaits nepārsniegs piecus darbiniekus, un darbinieki tiks informēti saskaņā ar mikrouzņēmuma likuma prasībām;
- 2) paredzamais apgrozījums būs līdz 100'000 EUR;
- 3) mikrouzņēmums vēlas maksāt mikrouzņēmumu nodokli.

Lai iegūtu mikrouzņēmuma nodokļa maksātāja statusu, Uzņēmumu reģistrā ir jāiesniedz iesniegums, kurā tiek apliecināts, ka uzņēmums atbilst visām noteiktajām prasībām. Proti, ka pārskata gadā, kas atbilst mikrouzņēmumu nodokļa taksācijas periodam, paredzamais mikrouzņēmuma darbinieku skaits nepārsniegs piecus, kā arī paredzamais uzņēmuma apgrozījums būs līdz 100'000 EUR. Šo iesniegumu paraksta visi mikrouzņēmuma dibinātāji.

Lai pierēģistrētu mazkapitāla sabiedrību ar ierobežoto atbildību, Uzņēmumu reģistrā ir jāiesniedz vairāki dokumenti:

- Aizpildīts pieteikums, kuru paraksta ar drošu elektronisko parakstu vai arī parakstu uz pieteikuma apliecina notariāli, vai komercreģistra iestādes amatpersona;
- Lēmums par dibināšanu vai dibināšanas līgums;
- Statūti 1 eksemplārs;
- Dokuments, kas apliecina pamatkapitāla apmaksu, tas var būt gan dibinātāju apliecinājums, gan bankas izziņa par pamatkapitāla iemaksu bankas kontā;
- Dalībnieku reģistra nodalījums, kuru paraksta ar drošu elektronisko parakstu vai arī parakstu uz dalībnieku reģistra nodalījuma apliecina notariāli, vai Uzņēmumu reģistra amatpersona;
- Padomes locekļu piekrišana, ja tāda ir paredzēta;¹⁴

¹³ Kā reģistrēt komersantu? Pieejams: <http://www.ur.gov.lv/?a=3&v=lv>. (skatīts 29.03.2016)

¹⁴ Sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/uznemejdarbibas-abc/uznemuma-registracija/kapitalsabiedriba>. (skatīts 27.04.2016)

- Valdes locekļu piekrišana, kuru paraksta ar drošu elektronisko parakstu, vai arī parakstu uz piekrišanas apliecina notariāli vai komercreģistra iestādes amatpersona (ja nav parakstījies pieteikumā);
- Valdes paziņojums par juridisko adresi;
- Nekustamā īpašuma īpašnieka piekrišana komersanta juridiskās adreses reģistrācijai. Gadījumā ja pieteikumu paraksta persona, kurai pieder juridiskajā adresē norādītais nekustamais īpašums, piekrišana nav jāiesniedz;
- Kvīts vai tās kopija, vai internetbankas maksājuma izdruka, vai informācija par valsts nodevas apmaksu;
- Kvīts vai tās kopija, vai internetbankas maksājuma izdruka, vai informācija par publikāciju "Latvijas Vēstnesī".¹⁵

Pieteikumu un tam pievienojamos dokumentus var iesniegt jebkurā Uzņēmumu reģistra nodaļā visā Latvijas teritorijā. Pieteikumu paraksta dibinātāji vai jebkura cita persona, kurai dibinātāji to ir uzticējuši darīt (iesniedzama notariāli apliecināta pilnvara). Dokumentus var iesniegt dibinātājs vai jebkura cita persona - dokumentu iesniegšanai pilnvara nav nepieciešama. Pieteikumu un tam pievienojamos dokumentus var nosūtīt pa pastu vai elektroniski (ar drošu elektronisko parakstu).

Izmaksas kas ir saistītas ar mazkapitāla sabiedrības reģistrāciju ir sekojošas, un, protams, ir zemākas nekā parastai sabiedrībai ar ierobežoto atbildību:

- Valsts nodeva - 21.34 EUR par triju darba dienu dokumentu izskatīšanu;
- Valsts nodeva par vienas darba dienas dokumentu izskatīšanu – 64.02 EUR;
- Publikācija "Latvijas Vēstnesī": 14.23 EUR.¹⁶

2015. gadā laika bija pierēģistrēti vairāk nekā 7'000 jauno mazkapitāla sabiedrību.

Nākama juridiska forma, kurai autore grib pievērst uzmanību ir akciju sabiedrība. Akciju sabiedrība ir komercsabiedrība, kuras pamatkapitāla minimālais lielums ir 35'000 EUR.¹⁷ Akciju sabiedrība ir atklāta sabiedrība, un tās akcijas ir finanšu instrumenti un var

¹⁵ Sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Pieejams: [\(skatīts 27.04.2016\)](http://www.liaa.gov.lv/lv/uznemejdarbibas-abc/uznemuma-registracija/kapitalsabiedriba)

¹⁶ Kā reģistrēt komersantu? Pieejams: [\(skatīts 29.03.2016\)](http://www.ur.gov.lv/?a=3&v=lv)

¹⁷ LR likums Komerclikums [tiešsaistē]. Pieejams: [\(skatīts 27.04.2016\)](http://likumi.lv/doc.php?id=5490)

būt publiskās apgrozības objekts, piemēram, akciju tirgū. Sabiedrība ir juridiskā persona.¹⁸ Akcionāri neatbild par sabiedrības saistībām. Tāpat, kā SIA, arī AS akciju īpašnieki var būt gan fiziskas, gan juridiskas personas. Minimālais akcionāru skaits – viens. Maksimālais akcionāru skaits nav ierobežots. Par akcionāriem var būt arī ārvalstu fiziskās un juridiskās personas. Akcionāru tiesības ir atkarīgas no tiem piederošās akciju kategorijas. Akcionāri pieņem lēmumus par padomes ievēlēšanu, peļņas sadali, valdes un padomes atlīdzības lieluma noteikšanu.

Prasības attiecībā uz juridisko adresi ir vienādas visiem komersantiem. Akciju sabiedrībai jābūt juridiskajai adresei Latvijā.

Nosaukumā jāietver vārdi „akciju sabiedrība” vai AS. Nosaukumā jālieto latīņu vai latviešu burti un nosaukumam jāatšķiras no jau reģistrēta vai reģistrācijai pieteikta nosaukuma.¹⁹

Akciju sabiedrībai pamatkapitāls nedrīkst būt mazāks par 35'000 EUR. Apmaksātais pamatkapitāls nedrīkst būt mazāks nekā likumā noteiktais minimālais pamatkapitāls (35'000 EUR) un mazāks par 25 procentiem no parakstītā pamatkapitāla (pārējais ir apmaksājams ne vēlāk kā viena gada laikā no dibināšanas līguma parakstīšanas dienas). Piemēram, ja sabiedrības dibināšanas līgumā nosaka, ka pamatkapitāls būs 35'000 EUR, reģistrācijas pieteikuma iesniegšanas brīdī, tam visam jābūt parakstītam un apmaksātam naudā. Tomēr, lai nodarboties ar atsevišķiem darbības veidiem, pamatkapitālam jābūt daudz lielākam par 35'000 EUR (piemēram, dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām).

Savukārt, ja pamatkapitāls ir noteikts 140'000 EUR, līdz reģistrācijas pieteikuma iemiegšanas brīdim visam jābūt parakstītam, bet apmaksātam- vismaz 35'000 EUR apmērā.²⁰

Akciju sabiedrības valde veic sabiedrības operatīvo vadību. Minimālais valdes locekļu skaits ir viens, bet, ja AS akcijas atrodas publiskajā apgrozībā, tad minimālais valdes locekļu skaits ir trīs fiziskas personas.²¹

¹⁸ Akciju sabiedrība. Pieejams: https://lv.wikipedia.org/wiki/Akciju_sabiedr%C4%ABba. (skatīts 29.03.2016)

¹⁹ Akciju sabiedrības (AS) dibināšana un reģistrācija. Pieejams: <http://www.abways.lv/akciju-sabiedribas-dbinasana-registracija>. (skatīts 29.03.2016)

²⁰ Kā reģistrēt komersantu? Pieejams: <http://www.ur.gov.lv/?a=3&v=lv>. (skatīts 29.03.2016)

²¹ Akciju sabiedrības (AS) dibināšana un reģistrācija. Pieejams: <http://www.abways.lv/akciju-sabiedribas-dbinasana-registracija>. (skatīts 29.03.2016)

Padome ir AS uzraudzības institūcija. Padome arī pārstāv akcionāru intereses starplaikā starp akcionāru sapulcēm. Padome ieceļ valdi un uzrauga valdes darbu. Padomes sastāvā jābūt ne mazāk par trīs fiziskām personām (ja AS akcijas atrodas publiskā apgrozībā, tad minimālais padomes locekļu skaits ir pieci). Maksimālais padomes locekļu skaits ir 20. Pierēģistrējot akciju sabiedrība – tā iegūst reģistrācijas apliecība, statūti un Uzņēmumu reģistra notāra lēmums par reģistrāciju. Dokumenti ir latviešu valodā.²²

Akciju sabiedrības reģistrācijas izmaksas ir sekojošas:

- Valsts nodeva: 355.72 EUR;
- Publikācija "Latvijas Vēstnesis": 27.03 EUR.

Dokumentu izskatīšana aizņem trīs darba dienas, un iesniedzamie dokumenti ir sekojoši:

- Pieteikums, kuru paraksta ar drošu elektronisko parakstu vai arī parakstu uz pieteikuma apliecina notariāli, vai Uzņēmumu reģistra amatpersona;
- Dibināšanas līgums, kuru paraksta visi dibinātāji. Dibinātāju paraksti uz dibināšanas līguma notariāli nav jāapliecina;
- Statūti 1 eksemplārs;
- Bankas izziņa par pamatkapitālu vai cits bankas izdots dokuments, vai atzinums par mantisko ieguldījumu;
- Padomes locekļu piekrišana;
- Valdes locekļu piekrišana, kuru paraksta ar drošu elektronisko parakstu, vai arī parakstu uz piekrišanas apliecina notariāli vai komercreģistra iestādes amatpersona (ja nav parakstījies pieteikumā);
- Valdes paziņojums par juridisko adresi;
- Nekustamā īpašuma īpašnieka piekrišana komersanta juridiskās adreses reģistrācijai (ja pieteikumu paraksta persona, kurai pieder juridiskajā adresē norādītais nekustamais īpašums, piekrišana nav jāiesniedz);
- Kvīts vai tās kopija, vai internetbankas maksājuma izdruka;
- Kvīts vai tās kopija, vai internetbankas maksājuma izdruka par publikāciju "Latvijas Vēstnesī".²³

²² Akciju sabiedrības (AS) dibināšana un reģistrācija. Pieejams: <http://www.abways.lv/akciju-sabiedribas-dbinasana-registracija>. (skatīts 29.03.2016)

²³ Kā reģistrēt komersantu? Pieejams: <http://www.ur.gov.lv/?a=3&v=lv>. (skatīts 29.03.2016)

Nepieciešamā informācija reģistrācijas dokumentu sagatavošanai

- Akciju sabiedrības nosaukums;
- Komercedarbības veidi;
- Juridiskā adrese;
- Informācija par pamatkapitāla lielumu, apmaksas veidu un kārtību;
- Informācija par akciju kategorijām (ja ir vairākas kategorijas);
- Informācija par akcionāriem (vārds, uzvārds, dzīvesvieta, personas kods, pases dati);
- Informācija par akciju sabiedrības valdi un padomi.²⁴

Pieteikumu un tam pievienojamos dokumentus var iesniegt jebkurā Uzņēmumu reģistra nodaļā visā Latvijas teritorijā. Pieteikumu paraksta dibinātāji vai jebkura cita persona, kurai dibinātāji to ir uzticējuši darīt (iesniedzama notariāli apliecināta pilnvara). Dokumentus var iesniegt dibinātājs vai jebkura cita persona - dokumentu iesniegšanai pilnvara nav nepieciešama. Pieteikumu un tam pievienojamos dokumentus var nosūtīt pa pastu vai elektroniski (ar drošu elektronisko parakstu).

Attiecīgā valsts nodeva ir jāsamaksā pirms pieteikuma iesniegšanas reģistrācijai. Pakalpojums tiks sniegts tikai pēc tam, kad Uzņēmumu reģistrs pārliecināsies, ka valsts nodeva ir ieskaitīta Uzņēmumu reģistra kontā.

Ja valsts nodevas apmaksu veic ar maksājumu pakalpojumu sniedzēja starpniecību (banka, arī internetbanka, pasts u.c.), pakalpojuma apmaksu veicama vismaz divas darbdienas pirms pakalpojuma pieteikšanas Uzņēmumu reģistrā. Pretējā gadījumā Valsts kase var neuzrādīt samaksāto summu pieejamu un tādēļ valsts notārs būs spiests pieņemt lēmumu par termiņa pagarināšanu pieteikuma izskatīšanai vai atlikt reģistrāciju. Ja pakalpojumu nepieciešams saņemt nekavējoties, aicinām to apmaksāt uz vietas Uzņēmumu reģistra telpās ar maksājumu karti.

Ja pamatkapitāla apmaksu notiek ar mantisko ieguldījumu, tad atzinumā par mantisko ieguldījumu jānorāda:

- 1) Katra ieguldījuma priekšmeta aprakstu;
- 2) Mantas piederību,²⁵

²⁴ Akciju sabiedrības (AS) dibināšana un reģistrācija. Pieejams: <http://www.abways.lv/akciju-sabiedribas-dbinasana-registracija>. (skatīts 29.03.2016)

²⁵ Kā reģistrēt komersantu? Pieejams: <http://www.ur.gov.lv/?a=3&v=lv>. (skatīts 29.03.2016)

3) Katra ieguldījuma novērtēšanas metodi;

4) Atzinumu par mantiska ieguldījuma priekšmeta atbilstību sabiedrības komercdarbības veidam.

Atzinumu sastāda un paraksta eksperts, kurš iekļauts Uzņēmumu reģistra apstiprinātajā sarakstā. Atzinumu var sastādīt un parakstīt dibinātāji un akcionāri.²⁶

Izskatot trīs iespējamus variantus, tādus kā mazkapitāla SIA, kā arī mazkapitāla SIA ar mikrouzņēmuma statusu, divu dibinātāju SIA un akciju sabiedrība, autore secināja, ka izvēloties uzņēmējdarbības formu savam uzņēmumam, izvēle ir divu dibinātāju SIA, jo:

- Lai nodibinātu akciju sabiedrību, ir vajadzīgs liels pamatkapitāls, kas nav pieejams topoša uzņēmuma īpašniekiem;
- Lai nodibinātu mazkapitāla SIA, pamatkapitāla lielums nevar pārsniegt 2800 EUR, kas ir ļoti mazs pamatkapitāls;
- Lai nodibinātu mazkapitāla SIA ar mikrouzņēmuma maksātāja statusu, maksimālais apgrozījums ko atļauj Komerclikums ir 100'000 EUR gadā, kas ir diezgan mazs, jo uzņēmuma īpašnieki plāno lielāko apgrozījumu savam uzņēmumam.

2.2. Pamatkapitāls, īpašnieki, to līdzdalība pamatkapitālā

Uzņēmumam SIA "VEZ" būs divi īpašnieki, katram īpašniekam piederēs 50% no uzņēmuma. Pamatkapitāls tiks iemaksāts gan ar mantisko ieguldījumu, gan ar naudu. Tā kā uzņēmuma īpašnieki vēlas ieguldīt daļu no pamatkapitāla kā mantisko ieguldījumu, autore vēlas pievērst padziļināto uzmanību šim aspektam, jo tās ir diezgan sarežģīts process, kurš tiek kontrolēts saskaņā ar Komerclikumu.

Saskaņā ar Komerclikumu Latvija pamatkapitālu ir atļauts apmaksāt ar naudu vai mantisku ieguldījumu. Pamatkapitālu izsaka EUR. Pamatkapitāla apmaksas kārtību, nosaka dibināšanas līgumā vai pamatkapitāla palielināšanas noteikumos. Ieguldītās lietas kļūst par sabiedrības īpašumu.

Ja dibināšanas līgumā vai pamatkapitāla palielināšanas noteikumos nav paredzēts mantiskais ieguldījums, pamatkapitāls apmaksājams tikai naudā.

²⁶ Kā reģistrēt komersantu? Pieejams: <http://www.ur.gov.lv/?a=3&v=lv>.(skatīts 29.03.2016)

Par mantiskā ieguldījuma priekšmetu var būt naudas izteiksmē novērtējama ķermeniska vai bezķermeniska lieta, kuru var izmantot sabiedrības komercdarbībā, izņemot lietas, uz kurām saskaņā ar likumu nevar vērst piedziņu.

Par mantiskā ieguldījuma priekšmetu nevar būt ne saistības sniegt pakalpojumus vai veikt darbu, ne paredzamā peļņa vai paredzamā darbība sabiedrībā, ne arī paredzamā darba samaksa, honorāri, dividendes un tamlīdzīgi maksājumi, ko dibinātājs vai dalībnieks var saņemt no sabiedrības.

Mantisko ieguldījumu nedrīkst izdarīt pa daļām.

Persona, kura izdara mantisko ieguldījumu, paziņo par trešo personu tiesībām uz mantiskā ieguldījuma priekšmetu. Ja persona neizpilda šo prasību, tai savas daļas jāapmaksā naudā.

Ja mantiskā ieguldījuma priekšmeta vērtība līdz pieteikuma iesniegšanai komercreģistra iestādei ir samazinājusies, persona, kura to ieguldījusi, šo samazinājumu sedz naudā.

Mantisko ieguldījumu novērtē un atzinumu par to sniedz persona, kura iekļauta mantiskā ieguldījuma vērtētāju sarakstā. Par vērtētāju nevar būt novērtējamās mantas īpašnieka radnieks līdz trešajai radniecības pakāpei, laulātais un svainis līdz otrajai svainības pakāpei, kā arī persona, kura citādi ieinteresēta mantas novērtējumā.

Kārtību, kādā ved mantiskā ieguldījuma vērtētāju sarakstu, un vērtētājiem izvirzāmās prasības nosaka Ministru kabinets.

Ja, dibinot sabiedrību ar ierobežotu atbildību, mantisko ieguldījumu kopējā vērtība nepārsniedz 5700 EUR un mantiskie ieguldījumi kopā ir mazāk par pusi no sabiedrības pamatkapitāla, mantisko ieguldījumu novērtēt un atzinumu sniegt var dibinātāji. Šādā gadījumā atzinumu paraksta visi dibinātāji.

Ja pamatkapitālu apmaksā ar pārvedamiem vērtspapīriem un naudas tirgus instrumentiem, kas iekļauti Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī reģistrētā (licencētā) regulētajā tirgū vismaz divus gadus pirms dibināšanas līguma parakstīšanas vai lēmuma par pamatkapitāla palielināšanu pieņemšanas brīža, atzinumu par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu var sniegt tie dibinātāji vai dalībnieki, kuri izdara attiecīgo mantisko ieguldījumu.²⁷

²⁷ LR likums Komerclikums [tiešsaistē]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>.(skatīts 27.04.2016)

Mantiskais ieguldījums novērtējams pēc attiecīgās lietas vai tiesības parastās vērtības.

Atzinums par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu ir spēkā sešus mēnešus no tā sastādīšanas dienas. Atzinumam par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu ir jābūt spēkā arī dienā, kad tiek parakstīts dibināšanas līgums vai pieņemts lēmums par pamatkapitāla palielināšanu.

Valdei ir pienākums nodrošināt mantiskā ieguldījuma pārvērtēšanu saskaņā ar šā panta pirmās daļas noteikumiem, ja atklājas apstākļi, kas samazinātu mantiskā ieguldījuma vērtību līdz brīdim, kad pieteikums par sabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā vai pieteikums par pamatkapitāla palielināšanu tiks iesniegts komercreģistra iestādei.

Atzinumā par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu ietver katra ieguldījuma priekšmeta aprakstu, vērtību, norāda mantas piederību un katra ieguldījuma novērtēšanā izmantotās metodes un ietver atzinumu par mantiskā ieguldījuma priekšmeta atbilstību sabiedrības komercdarbības veidiem. Ja vērtēšanu izdara dibinātāji vai dalībnieki, mantiskā ieguldījuma novērtēšanas metodes nav jānorāda. Dibinātāju vai dalībnieku sastādītajā atzinumā par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu papildus norāda informāciju, kas izmantota par pamatu mantiskā ieguldījuma vērtības noteikšanai.

Ja uzņēmuma ir radušies zaudējumi, kas nodarīti ar nepareizu mantiskā ieguldījuma novērtējumu, atbild solidāri personas, kuras veikušas novērtēšanu.²⁸

Izpētot vairākus variantus par pamatkapitāla lēmumu un izvērtējot īpašnieku iespējas, autore nonāca pie secinājuma, ka kopējais pamatkapitāla lielums uzņēmumam SIA „VEZ” būs 10'000 EUR. Viena no īpašniecēm veiks iemaksu ar mantisko ieguldījumu, tā būs automašīna, kuras vērtība ir 2'500 EUR, un, kā jau bija iepriekš teikts, pamatkapitāla iemaksa ar mantisko ieguldījumu nevar pārsniegt 50% no kopējā uzņēmuma pamatkapitāla, tādējādi otra īpašniece iemaksas otro daļu ar naudu, un tie būs 2'500 EUR. Atlikušo summu 5'000 EUR īpašniece ieguldīs viena gada laikā.

Tā kā uzņēmums īres telpas, Uzņēmuma juridiskā adrese būs Rīgā, Ozolciema iela 32/4-62, LV-1058, Latvija – tā ir īpašnieku deklarēta dzīvesvieta, kur arī bija nolemts pierēģistrēt savu uzņēmumu.

²⁸ LR likums Komerclikums [tiešsaistē]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>.(skatīts 27.04.2016)

Iegādāties telpas pagaidām netiek plānots, tāpēc uzņēmuma faktiskā adrese būs Rīgā, Lielirbes iela 47, LV-1046, Latvijā. Ēka (sk. 2.1. attēlu) atrodas ērtā vietā, kur klientiem būs ērti piebraukt gan no centra puses, gan no Jūrmalas puses.

2.1. att. SIA „VEZ” ofisa plānota atrašanas vieta²⁹

Uzņēmums vēl īrēs garāžu, kur tiks glabāti ziedi, un pēc vajadzības – tie tiks piegādāti uzņēmuma faktiskajā adresē. Garāža tiks glabāti arī gatavi pasūtījumi, ja tos būs plānots piegādāt vēlāk, vai nākamajā dienā, piemēram, svētdienā. Garāža atradīsies Rīgā, Gramzdas iela 9, LV-1029, Latvija.³⁰

2.3. Zeme, ēkas, pamatlīdzekļi

Pilnvērtīgai darbībai, uzņēmumam būs nepieciešami vairāki pamatlīdzekļi, kuriem arī tiek meklēts finansējums, lai varētu uzsākt savu darbību. Uzņēmumam būs daži pamatlīdzekļi, un sākumā tie būs visvairāk nepieciešamie.

²⁹ Biroja telpas Lielirbes 47. Pieejams: <https://www.ss.lv/msg/lv/real-estate/offices/riga/shampeteris-pleskodale/aepid.html>. (skatīts 04.04.2016)

³⁰ Garāža. Pieejams: <https://www.ss.lv/msg/lv/real-estate/premises/garages/riga/zolitude/dolhc.html>. (skatīts 04.04.2016)

Viens no galvenajiem, tas būs kondicionieris, kurš būs uzstādīts garāžā, lai uzturētu vajadzīgo temperatūru ziedu glabāšanai. Izvērtējot piedāvājumus, autore atrada vienu ļoti labu variantu pa izdevīgo cenu, to piedāvā veikals Maxsa, tas būs kondicionieris Maxa Eco Pluss BDL26EA, kuram ir svarīgs tehniskais parametrs - apsilde starpsezonā - paredzēts apsildei līdz -7C. Tas tiešam ir nepieciešams, jo uzņēmums darbosies visu gadu, un vasarā tas būs ļoti aktuāli. Iesākamā platība, kura ir ierakstīta tehniskajā pasē ir 20m²-30m². Garantijas laiks kondicionierim ir trīs gadi.

Cena, kuru piedāvā uzņēmums ir 420 EUR ar PVN, kas tiešam ir izdevīgs piedāvājums tirgū, jo īpaši jaundibinātām uzņēmumam. Uzņēmuma īpašniekam tiešam ir svarīgi vislabākie piedāvājumi tirgū uz pamatlīdzekļiem, jo uzsākot biznesu, negribas iztērēt daudz liekas naudas, ja ir iespēja iekonomēt.³¹

Lai būtu pieejams internets, un lai uzņēmums būtu spējīgs kārtot grāmatvedības un lietvedības lietas, ir nepieciešami datori. Autore izrēķināja, ka ir nepieciešami 4 datori, pa vienam katram īpašniekam, viens floristiem, un vēl viens mārketinga un biznesa attīstības vadītājam. Izvērtējot tirgu, un nepieciešamus datora parametrus darbām, atrada lielisko piedāvājumu no internetveikalā 220.lv, kur viena datora izmaksas sastādīs 395 EUR. Floristiem, viens dators būs nepieciešams, lai komunicētu ar klientiem, vai izvēlēties nepieciešamus ziedus kastītēm.³²

Iegādājoties datorus, protams, ir nepieciešami darba galdi un krēsli, 3 datorgaldi floristiem un mārketinga un biznesa attīstības vadītāja tiks iegādāti Jysk veikalā, kur viena datorgalda izmaksas būs 89 EUR. Viens galds no tiem būs izmantots arī tam, lai iesaiņot dāvanas.³³

Īpašniecēm tiks nopirkti 2 stūra galdi, lai viņi varētu kārtot visas organizatoriskas lietas, gan ar klientiem, gan ar visam institūcijām, kuras kontrole uzņēmumu darbību. Šie galdi tiks iegādāti veikala Mēbeles – 1, kur viena galda izmaksas ir 131.72 EUR.³⁴

³¹ MAXA ECO PLUSS BDL26EA. Pieejams: <http://maxsa.lv/lv/917-akcija>. (skatīts 04.04.2016)

³² Portatīvais dators ASUS. Pieejams:

http://220.lv/lv/dator tehnika/portativie_datori_un_plansetes/portativie_datori/portativais_dators_asus_x552mj_x552mj_sx011h_win81?id=1391131&mid=1784140. (skatīts 04.04.2016)

³³ Datorgalds MICHAEL. Pieejams: <http://www.jysk.lv/datorgalds-michael.html>. (skatīts 04.04.2016)

³⁴ Stūra Darba Galds. Pieejams: <http://www.mebeles1.lv/darbagaldi/stura-darba-galds-thales.html>. (skatīts 04.04.2016)

Uzņēmuma īpašnieki rūpējas par saviem darbiniekiem, tāpēc izvēlas kvalitatīvus biroja krēslus, viena krēsla izmaksas ir 71 EUR, lai darbiniekiem un viņiem pašiem būtu ērti sēdēt visu dienu ofisā, un pēc tam nedomāt par to, kādēļ sāp mugura. Iegādāto krēslu skaits būs 5 gabali.³⁵

Lai uzņēmums būtu sazināms, un klienti vārētu sazināties ar uzņēmumu, lai pasūtīt precī, vai izņemt jau gatavo dāvanu, vai sarunāt piegādi ar kurjeru, uzņēmuma īpašnieki iepirks vienu mobilo telefonu, telefona izmaksas būs 255 EUR. Telefons arī būs iegādāts vienā no populārākajiem veikaliem 220.lv, kurš piedāvā izdevīgākas cenas tirgū elektroprecēm.³⁶

2.4. Uzņēmuma organizatoriskā struktūra un vadība, nodarbināto skaits

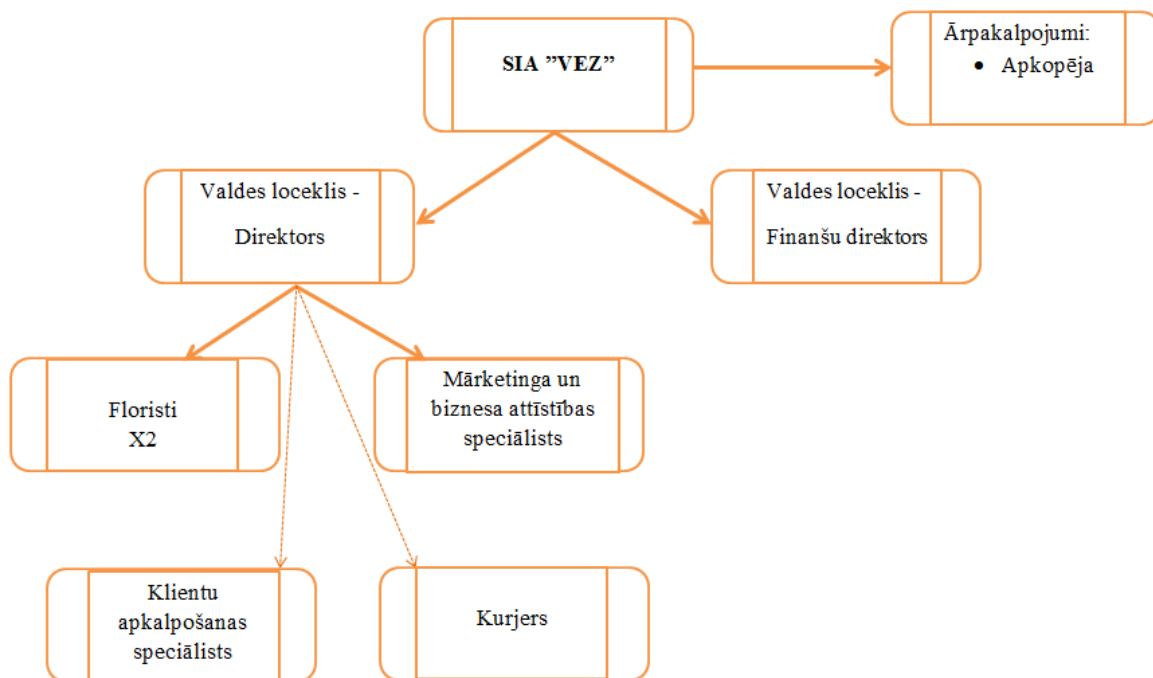
Tiek paredzēts, ka no sākuma uzņēmumā tiks nodarbināti 5 cilvēki. Uzņēmuma organizatoriskā struktūra ir attēlotā 2.2. attēlā. Kā var redzēt, uzņēmuma darbinieku skaits ir neliels, tiek piesaistīts viens ārpalpojums, tas būs uzkopšanas uzņēmums, kurš vienu reizi nedēļā brauks uz ofisu, lai iztīrīt to. Ofisā, kuru īres uzņēmums, tiks piedāvāti apsardzes pakalpojumi, tāpēc nebūs nepieciešamības tērēt papildus līdzekļus telpas apsardzei. Struktūra attēlo, ka visi darbinieki, izņemot finanšu direktoru, būs direktores padotībā, viņa kontroles visu darbību uzņēmumā, lai klienti būtu apmierināti ar saņemto precī. Protams, daži jautājumi tiks risināti kopā ar otro īpašnieci – finanšu direktori, tomēr viņas ikdienas darbs būs pamatlietu kārtošana, piemēram, tikšanas ar piegādātājiem. Tā kā katrai no īpašniecēm piederēs 50 % no uzņēmuma, katrai no viņām būs paraksta tiesības, kā arī tiesības vienpersoniski pārstāvēt sabiedrību. 2018. gadā tiek plānots nodarbināt vēl divus cilvēkus, viens būs kurjers, otrs – klientu apkalpošanas speciālists, kurš komunicēs ar klientiem pa telefonu un e-pastu.

³⁵ Biroja krēsls. Pieejams:

http://220.lv/lv/mebeles_un_interjers/biroja_mebeles/biroja_kresli/biroja_kresls_2906?id=1302615. (skatīts 04.04.2016)

³⁶ Samsung A3. Pieejams:

http://220.lv/lv/mobilie_telefoni/mobilie_telefoni/mobilais_telefons_samsung_a3_2016_a310_16gb_gold_zelta?id=1438081. (skatīts 04.04.2016)

2.2. att. Uzņēmuma SIA „VEZ” organizatoriska struktūra

Īpašnieki būs iesaistīti darba procesā. Viena no īpašniecēm būs viena no valdes locekļiem, un būs arī direktore, viņas pienākumos ietilpst sekojošs:

- Sadarbības partneru meklēšana (ziediem, kastītēm, saldumiem u.c.);
- Komunikācija ar piegādātājiem;
- Kurjera pienākumi.

Viņas padotībā būs 3 cilvēki, tie būs divi floristi, jo uzņēmums strādās no pirmdienas līdz sestdienai, visi pasūtījumi, kuri būs pasūtīti uz svētdienu vai svētkiem, tiks sagatavoti jau iepriekš. Floristu pienākumos ietilpst:

- Pasūtījumu pieņemšana pa telefonu un e-pastu;
- Dāvanu sagatavošana;
- Veiks arī ziedu un nepieciešamo preču pasūtīšanu.

Trešais darbinieks, kas būs direktores padotībā, būs mārketinga un biznesa attīstības speciālists. Šis cilvēks organizēs un uzturēs visus mārketinga pasākumus, lai uzņēmums piesaistītu pēc iespējas vairāk klientus, kā arī palīdzēs floristiem skaisti noformēt kastītes, piedāvājot dažādas idejas klientiem, lai tie būtu pilnībā apmierināti ar uzņēmuma sniegtajiem pakalpojumiem.

Otra īpašniece veiks finanšu plānošanu un kārtos grāmatvedību uzņēmumā, kā arī pēc nepieciešamības palīdzēs, ja būs nepieciešams piegādāt preces klientiem vai atvest ziedus uz ofisu. Protams, augot uzņēmumam, tajā tiks aicināti jauni darbinieki, lai uzņēmums spētu ātri piedāvāt risinājumu, skaistai un neparastai dāvanu pasniegšanai.

2018. gadā ir domās pieņemt darbā vēl divus darbinieku, viens no tiem būs kurjers, un otrs klientu apkalpošanas speciālists, kurš saņems pieprasījumus un koordinēs visus pasūtījumus, nododot visu nepieciešamo informāciju kurjeram.

2.5. Ārējā finansējuma piesaistes iespējas

Uzsakot biznesu ir iespējams piesaistīt dažādu veidu ārējo finansējumu, autore šajā apakšnodaļā apskatīs vairākus ārēja finansējuma veidus, un apskatīs katra veida priekšrocības un problēmas. Autore apskatīs tādas ārēja finansējuma iespējas, kā investori, biznesa eņģeļi, aizdevums no bankas, riska kapitāla fondi.

Investors ir privātpersona, kam ir finanšu resursi un interese tos investēt jaunās, perspektīvās biznesa idejās. Parasti tie ir veiksmīgi uzņēmēji, kas iekrājuši kapitālu ar mērķi tos ieguldīt uzņēmumos ar augstu izaugsmes potenciālu. Attiecīgi investori iegulda ne tikai savus finanšu līdzekļus, bet arī pieredzi biznesā, kontaktus un sakarus. Nereti pieredze un kontakti var sniegt lielāku ieguldījumu biznesa idejas attīstībā kā tikai naudas ieguldījums.

Privātie investori jeb biznesa eņģeļi ir populārākais finanšu avots jaunajiem uzņēmējiem. Tas skaidrojams ar to, ka investori, salīdzinot ar bankām un riska kapitāla fondiem, ir gatavi uzņemties lielāku risku, ieguldot naudu jaunos projektos. Bankas un fondus savā darbībā ierobežo normas kā naudas pārvaldītājiem, turpretim privātie investori spēj būt dinamiskāki. Taču, investors nav arī labdaris, bet gan riskē ar savu personīgo naudu ar mērķi nopelnīt maksimāli lielu peļņu.³⁷

Riska kapitāla ieguldījumos par privātu investoru (dažkārt sauktu arī par biznesa eņģeļi) sauc personu, kura uzņemas augstu risku, investējot kapitālu uzņēmumā, pirms naudu tam ir gatavas aizdot bankas vai riska kapitāla fondi. Privātie investori parasti ir turīgi cilvēki

³⁷ Privātie investori. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/privatie-investori/>.(skatīts 04.04.2016)

ar lielu pieredzi; viņi iegulda jaunos un perspektīvos projektos ne tikai savus finanšu līdzekļus, bet arī pieredzi, sakarus un labo vārdu.

Par privāto investoru dažkārt sauc arī publiskā un privātā partnerībā iesaistīto privāto partneri.

Privātie investori uzņēmumam neprasīs ķīlu, piemēram, nekustamā īpašuma veidā, taču līdzīgi kā riska kapitāli fondi, kļūs par vienu no uzņēmuma īpašniekiem – ar vismaz 10% daļu uzņēmumā. Parasti investori nepārņem uzņēmuma kontrolpaku, tās ir vairāk nekā 49%. Taču jāņem vērā, ka investors vēlēšies iesaistīties arī uzņēmuma darbībā, tajā skaitā līdzdarboties stratēģisku lēmumu pieņemšanā.

Lai veiksmīgāk piesaistītu investora naudu savam biznesam, ir jāizprot investora motivācija un vērtēšanas kritēriji. Kā viena no galvenajām investora motivācijām, protams, ir maksimāla peļņas gūšana. Mazākais peļņas procents, kas varētu ieinteresēt investoru ir 20%. Pārsvarā investors vēlas sagaidīt vismaz 30-50% lielu peļņu.

Taču ne vienmēr biznesa ideja vai plānotais peļņas procents būs noteicošais tam vai investors ienāk projektā vai nē. Investoram ir svarīga arī uzņēmuma vadības un īpašnieku komanda – to pieredze, enerģiskums, kompetence. Investoram ir jānotic, ka komanda spēs īstenot biznesa ideju un veiksmīgi sastrādāties gan savā starpā, gan ar investoru. Tiem, kuri grib vērsties pēc palīdzības pie investora, ir jāpārlicina viņu, pa to ka:

1. Produkts vai pakalpojums, kuru piedāvā uzņēmums, palīdzes atrisināt kādu problēmu, ka prece vai pakalpojums ir unikāls un spēj aizsargāt no konkurences.

2. Tirgus – kāds tas ir, cik liels, izaugsmes potenciāls, kas ir klienti un kādi ir konkurenti. Nereti jaunie uzņēmēji saņem atteikumu no investora, jo nav izvērtējuši tirgu un konkurentus. Tas ir ļoti svarīgi izvērtēt konkurentus un tirgū, kurā tiks piedāvāts noteikts produkts vai pakalpojums.

3. Vadības/īpašnieku komanda – kāda ir pieredze, motivācija un saikne ar investoru. Šis ir viens no svarīgākajiem faktoriem – investoram ir jābūt pārliecinātam par komandas kompetenci un spēju īstenot biznesa ideju.

4. Finanšu ieguldījums un atdeve – cik liela investīciju summa nepieciešama, kā to plānots izlietot, kāda peļņa sagadāma nākotnē, cik reāli ir šie skaitļi. Pirms doties uz tikšanos ar investoru ir skaidri jāapzinās, kāda naudas summa ir nepieciešama un kur to plānots³⁸

³⁸ Privātie investori. Pieejams: https://lv.wikipedia.org/wiki/Priv%C4%81tie_investori. (skatīts 04.04.2016)

izlietot. Investoriem nepatīk izšķērdība, jo tā ir viņu privātā nauda. Ieteicams izvairīties no liekiem izdevumiem savos finanšu aprēķinos. Vienlaikus investors pievērsīs uzmanību tam, kāda ir finanšu atdeve no dividendēm vai uzņēmuma daļu pārdošanas nākotnē. Šiem skaitļiem jābūt ticamiem.³⁹

Vispopulārākais un pieejamais finansēšanas avots ir aizņemtais kapitāls no bankas, un darba autore izskatīja vairāku banku piedāvājumus gan biznesa uzsākšanai, gan biznesa attīstībai un darbībai nākotnē.

Uzņēmuma saimniecisko līdzekļu (aktīvu) finansēšanas avots, kas veidojas, piesaistot citu personu naudas līdzekļus aizņēmumu un dažādu saistību veidā.⁴⁰

Kredīts ir naudas līdzekļu aizdošana maksāspējīgam klientam uz zināmu termiņu ar noteiktu samaksu - % likmi - par šo līdzekļu izmantošanu, ar noteikumu, ka piešķirtie līdzekļi tiks izmantoti norādītajam mērķim. Līdzekļu papildināšanai noder arī tādas specifiska aizdevuma formas kā līzings un faktoringš.⁴¹

Investīciju kredīts ir finansējums jaunu biznesa projektu īstenošanai, pamatlīdzekļu un zemes iegādei. Investīciju kredīta noteikumi ir sekojošie:

- Ikmēneša kredīta maksājumi pielāgoti uzņēmuma plānotajai naudas plūsmai;
- Iespējama kredīta pamatsummas atlikšana uz projekta realizācijas laiku;
- Garš aizdevuma atmaksas termiņš.

Investīciju kredītu ir iespējams saņemt uz termiņu līdz 10 gadiem. Lai saņemtu investīciju kredītu ir nepieciešams nodrošinājums, par to var kalpot:

- Nekustamais īpašums, uz kuru tiek nostiprināta hipotēka;
- Uzņēmuma aktīvi, uz kuriem tiek reģistrēta komercķīla.

Lai saņemtu investīciju kredītu ir jāveic pirmā iemaksa, un tā var būt no 20% no kopējās aizdevuma summas, kas nav īpaši pievilcīgi jaundibinātam uzņēmumam, jo tas tieši meklē finansējumu, lai uzsāktu biznesu un pēc tam veiksmīgi veikt tā atmaksu.

Protams, noformējot kredīts nav jāaizmirst par komisijas maksu, piesakoties kredītam, tās izmaksas ir no 1% no aizdevuma summas, minimāla komisijas maksa ir 100

³⁹ Privātie investori. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/privatie-investori/>.(skatīts 04.04.2016)

⁴⁰ Aizņemtais kapitāls. Pieejams: <http://rokasgramata.lv/vadiba/aiznemtais-kapitals/>.(skatīts 05.04.2016)

⁴¹ Uzņēmuma finansēšana. <http://www.daugrc.edu.lv/Paligmateriali/Ekonomika/Business/finanses.html>. (skatīts 05.04.2016)

EUR. Gadījumā ja uzņēmums tomēr saņems vajadzīgo summu, tam vēl ir jāsamaksā 142 EUR par dokumentu noformēšanu. Aizdevuma procentu likme, ko pašlaik piedāvā Swedbank Investīciju kredītam ir vidēji 3.5 % gadā.⁴²

Vēl viens kredīta veids, ko piedāvā kredītiestādes, ir overdrafts. Tās ir ātri un vienkārši noformējams finansējums, kas piemērots situācijām, kad nepieciešams palielināt uzņēmuma apgrozāmo līdzekļu apjomu. Pieteikšana overdraftam ir ātra un vienkārša:

- Nauda piesaistīta uzņēmuma kontam;
- Nav jāreģistrē ķīla - kā vienīgais nodrošinājums kalpo konta apgrozījums un/vai īpašnieka galvojums.

Aizdevuma summa, kuru ir iespējams saņemt ir no 2000 līdz 15 000 EUR, savukārt aizdevuma summas nevar pārsniegt 50% no Swedbank kontu mēneša vidējā apgrozījuma. Šī veida aizdevumu ir iespējams saņemt maksimāli uz 12 mēnešiem. Noformējot overdraftu, banka pieprasa arī nodrošinājumu, tās var būt:

- Konta apgrozījums vai
- Uzņēmuma īpašnieka vai amatpersonas galvojums

Atšķirība no investīciju kredīta, overdraftam nav pirmās iemaksas, bet komisijas maksa arī ir augstas. Par kredīta pieteikumu ir jāsamaksā 1.5% no aizdevuma summas vai minimāli 100 EUR. Aizdevuma likme ko pašlaik piedāvā Swedbank ir no 16-24% gada. Protams, šis finansējuma veids ir ļoti ātrs, un tas tiešam var palīdzēt uzņēmumiem gadījumos, kad steidzīgi ir nepieciešami naudas līdzekļi, piemēram, krājumu iepirkšanai. Pēc autores domām, pēc gada vai diviem pēc biznesa uzsākšanas, īpašniekiem būs jāpadomā par to, lai noformētu overdraftu bankā, jo var gadīties tādas situācijas, ka steidzīgi būs nepieciešami naudas līdzekļi, un šāda veidā viņi varēs pasargāt sevi no īslaicīgam finansiālam problēmām. Swedbank piedāvā divus veidus kā maksāt overdraftu:

- Visas summas atmaksa termiņa beigās vai
- Veikt ikmēneša maksājumus.⁴³

Noformējot un ņemot kredītu bankā, ir jāreķinās ar to, ka tas nav ieguldījums, bet nauda tiek aizdota uz noteiktu termiņu un nosacījumiem – gan aizdevuma summa, gan tā procenti termiņa beigās būs jāatgriež bankai. Līdz ar to uzņēmuma finanšu plūsmai ir jābūt

⁴² Investīciju kredīts. Pieejams: <https://ib.swedbank.lv/business/finance/loans/investment?language=LAT>. (skatīts 05.04.2016)

⁴³ Overdrafts. Pieejams: <https://ib.swedbank.lv/business/finance/loans/overdraft?language=LAT>. (skatīts 05.04.2016)

stabilai, lai regulāri spētu veikt kredīta maksājumus. Vienlaikus, aizņemoties bankā, būs nepieciešams arī nodrošinājums – piem., nekustamā īpašuma ķīla.

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" ir Latvijas attīstības finanšu institūcija ar īpašu uzdevumu – Latvijas tautsaimniecības attīstīšana un pievienotās vērtības radīšana. Valsts atbalsta sniegšana ir galvenā ALTUM funkcija.⁴⁴

Altum mērķis ir ar valsts atbalsta finanšu instrumentu palīdzību efektīvi un profesionāli sniegt atbalstu noteiktām mērķa grupām finanšu instrumentu veidā (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos), konkrētu programmu ietvaros papildinot to arī ar nefinanšu atbalstu (konsultācijas, mācības, mentoringi) kā arī realizēt citas valsts deleģētas funkcijas.⁴⁵

Altum piedāvā plašu pakalpojumu klāstu uzņēmējiem, savu galveno atbalstu sniedzot tiem virzieniem, kas veicina Latvijas tautsaimniecības attīstību un pievienotas vērtības radīšanu.

Altum realizēto atbalsta programmu ietvaros finansējumu var saņemt gan biznesa uzsācēji un jaundibinātie komersanti, gan pieredzējuši uzņēmēji, kas vēlas attīstīt savu uzņēmējdarbību un celt konkurētspēju, kā arī lauku saimnieki dažādām vajadzībām.

Ir vairākas programmas, kuras piedāvā Altum:

- Starta programma;
- Mikrokreditēšanas programma;
- MVU mikrokreditēšanas programma;
- MVU izaugsmes aizdevums;
- Komersantu konkurētspējas uzlabošanas programma;
- Apgrozāmo līdzekļu aizdevumi lauksaimniekiem;
- Zemes iegādes kreditēšanas programma;
- Mājokļu galvojumu programma.⁴⁶

Taču izskatot katru programmu, autore saprata, ka vienīgais variants, kurš der kā finansējuma iespēja uzņēmumam SIA „VEZ”, ir tieši Starta programma, ar kuru ir iespējams iepazīties zemāk.

⁴⁴ Altum. Pieejams: <http://www.hipo.lv/>.(skatīts 05.04.2016)

⁴⁵ Par mums. Pieejams: http://www.altum.lv/par_mums. (skatīts 05.04.2016)

⁴⁶ Atbalsta programmas. Pieejams: http://www.hipo.lv/lv/attistibas_programmas. (skatīts 05.04.2016)

Starta programma, kuras mērķis ir paaugstināt saimnieciskās darbības aktivitāti valstī, attīstot biznesa uzsācēju zināšanas un iemaņas uzņēmējdarbībā, kā arī sniedzot tiem finansiālo atbalstu saimnieciskās darbības uzsākšanai.

Starta programmas ietvaros atbalstu var saņemt vismaz 18 gadus vecs Latvijas iedzīvotājs, tajā skaitā arī bezdarbnieks, ja tas: – vēlas uzsākt komercdarbību vai pašnodarbinātību; – ir jaunais uzņēmējs, kura uzņēmums reģistrēts ne agrāk kā trīs gadus pirms vēršanās pēc atbalsta programmas ietvaros; – ir pieredzējis uzņēmējs, kurš atbalstu vēlas saņemt saimnieciskās darbības uzsākšanai citā darbības jomā (tai skaitā jauna produkta ražošanai vai jauna pakalpojuma sniegšanai). Bet ir jāņem vērā, ka programmai ir noteikti ierobežojumi gan attiecībā uz dalībniekiem, gan atbalstāmajām darbības sfērām.

Programmas ietvaros tiek atbalstīti projekti līdz 86'000 EUR ar klienta līdzdalību vismaz 10% apmērā. Klienta līdzdalība nav nepieciešama, ja aizdevuma summa nepārsniedz 7'200 EUR. Atbalsta pasākumi, kuras sniedz Altum ir konsultācijas biznesa plāna sagatavošanā un realizācijā, kā arī finansiālais atbalsts aizdevuma veidā līdz 77'000 EUR. Procentu likmes subsīdija - piešķir visiem starta aizdevuma saņēmējiem 80% vai 70% apmērā no visas procentos maksājamās 12 summas. Uzņēmumiem līdz gadam ir jāsedz 20% no visas procentos maksājamās summas, uzņēmumiem no 1 – 3 gadiem tiek subsidēti 70% no procentu maksājumiem.⁴⁷

Aizdevums līdz 77'000 EUR tiek piešķirts investīcijām un apgrozāmiem līdzekļiem uz laiku ne ilgāk kā līdz 2020.gada 31.decembrim ar fiksēto procentu likmi 5-9%. Aizdevuma nodrošinājums – uzņēmuma manta kā lietu kopība, tajā skaitā par aizdevumu iegādātie pamatlīdzekļi. Katrs programmas dalībnieks sniedz personisko galvojumu 30% apmērā no piešķirtā aizdevuma summas, bet nepārsniedzot 14'228 EUR. Aizdevumiem virs 25'000 EUR aizdevuma summa nevar pārsniegt 135% no piedāvātā nodrošinājuma vērtības.⁴⁸

Nākamais finansējuma veids, kuru autore vēlas apskatīt ir biznesa eņģeļu tīkls. Biedrība “Latvijas Biznesa Eņģeļu Tīkls” (LatBAN) vienkopus pulcē pieredzes bagātus uzņēmējus, - biznesa eņģeļus, kas ir gatavi investēt savus privātos līdzekļus jaunos un daudzsološos projektos. Biznesa eņģelis ir privātais investors, kurš ir guvis pieredzi

⁴⁷ Atbalsta programmas. Pieejams: http://www.hipo.lv/lv/attistibas_programmas. (skatīts 05.04.2016)

⁴⁸ Aktuālie atbalsta instrumenti marts 2016. Pieejams:

http://www.liaa.gov.lv/files/liaa/attachments/aktualie_atbalsta_instrumenti_marts_2016_.pdf. (skatīts 05.04.2016)

uzņēmējdarbībā, un investē līdzekļus *start-up* projektos. Viņš ir nozīmīgs atbalsts jaunajiem uzņēmumiem ar izaugsmes potenciālu to agrīnā attīstības stadijā. Privātais investors piepilda gan savu, gan jauno uzņēmēju mērķi - attīstīt jaunu un daudzsološu uzņēmējdarbību. Biedrības mērķis ir paplašināt un attīstīt biznesa eņģeļu tīklu Latvijā, un atbalstīt jaunus un daudzsološus projektus. Ik mēnesi notiek investīciju sesijas, kurās katram projektu autoram tiek dotas 3 minūtes, lai privātos investorus iepazīstinātu ar sevi un savu projektu, un 5 minūtes atbildēt uz klātesošo privāto investoru jautājumiem.⁴⁹

Biedrība „Latvijas Biznesa Eņģeļu Tīkls” dibināta 2014. gada 29. aprīlī ar mērķi paplašināt un attīstīt biznesa eņģeļu kustību Latvijā, kā arī atbalstīt jaunus, uz strauju izaugsmi orientētus projektus.

Biznesa eņģelis ir privātais investors, kurš guvis pieredzi uzņēmējdarbībā un investē līdzekļus jaunajos projektos. Viņš ir nozīmīgs atbalsts jaunajiem uzņēmumiem ar izaugsmes potenciālu to agrīnā attīstības stadijā. Biznesa eņģelis piepilda gan savu, gan jauno uzņēmēju mērķi - attīstīt jaunu un uz izaugsmi orientētu uzņēmējdarbību.⁵⁰

Dažreiz biznesa eņģelis tiešām nolaižas uz zemes un palīdz īstenot sapņu projektu. Tomēr sava biznesa eņģeļa atrašana nav ne viegls, ne ātrs process. Zemāk ir apkopotī pāris padomu, kas var palīdzēt sava biznesa eņģeļa atrašanai:

1. Nav jāmeklē tikai nauda. Galvenais ir jāsaprot, ka ar privāto investoru būs ilgstoši jāstrādā kopā, tāpēc ir svarīgi, lai biznesa eņģeļa un jūsu ideoloģijas un vērtību saderēja kopā. Tāpat biznesa eņģelis var palīdzēt ne tikai ar naudas līdzekļiem, bet arī ar ļoti nozīmīgiem kontaktiem (piemēram, klientiem vai piegādātājiem), kā arī biznesa padomu.

2. Jāapzinās sava uzņēmuma riskus. Jebkurš investors no malas vēlēšies, lai projekta autors pats ieguldītu līdzekļus vai savādāk būtiski riskētu. Jebkura svārstība vai nevēlēšanās uzņemties risku no uzņēmuma dibinātāja puses investoram būs liela brīdinājuma zīme.

3. Izvairieties no radnieku naudas. Ne tikai tāpēc, ka zaudējot radnieku vai draugu naudu biznesa iesācējām var rasties saspīlētas personīgas attiecības, bet arī tāpēc, ka bieži vien šie investori neizvērtēs piedāvāto ieguldījumu racionāli. Nesaistīta investora vēlme ieguldīt projektā nodrošina arī neatkarīgu vērtējumu par tā potenciālu.⁵¹

⁴⁹ Latvijas Biznesa Eņģeļu Tīkls sāk investēt. Pieejams: <http://www.lga.lv/index.php?id=212>. (skatīts 05.04.2016)

⁵⁰ Par LatBAN. Pieejams: <http://latban.lv/par-latban/>. (skatīts 27.04.2016)

⁵¹ Vienkārši padomi biznesa eņģeļa atrašanai. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/blogs/vienkarsi-padomi-biznesa-engela-atrasanai/>. (skatīts 27.04.2016)

4. Jābūt neatlaidīgam. Nebaidieties no “nē” un māciet to izmantot, lai nākošreiz sagatavotu piedāvājumu vēl labāk. Neatlaidība ir viena no uzņēmēja visvēlamākajām īpašībām investora acīs.⁵²

LatBAN sekmīgas darbības rezultātā ir notikušas jau vairākas investīcijas. Kopumā jau sešiem projektiem, kuri piedalījās kādā no biedrības organizētajām Investīciju sesijām, ir izdevies pārliecināt privātos investorus par projekta pelnīt spēju, tādējādi piesaistot nepieciešamās investīcijas tā attīstībai. Jāatzīmē, ka LatBAN darbību valstiskā līmenī aktīvi atbalsta SIA Latvijas Garantiju aģentūra (LGA).

Investīcijas piesaistījuši projekti, kuru idejas ir saistītas ar privātā bērnudārza izveidi, siltumenerģiju, deju studijas attīstību, smaržu izsmidzināšanas aparātu ražošanu, speciālistu piesaistes un komunikācijas aplikāciju, kā arī ekskluzīvu bērnu apģērbu šūšana un franšīzes attīstību.⁵³

Latvijā darbojas vairākas investoru apvienības, forumi un organizācijas, piemēram, Latvijas Privāto investoru asociācija, Latvijas Biznesa eņģeļu tīkls un dažādas kontaktbiržas, kuru laikā finansējuma meklētāji prezentē savas biznesa idejas un mēģina pārliecināt potenciālos investorus par projekta dzīvotspēju un sagaidāmo peļņu. Šīs biedrības un domubiedru grupas apvieno līdzīgi domājošus uzņēmējus, un faktiski darbojas kā saikne starp finansējuma meklētāju un donoru, ar noteiktu regularitāti tiekoties klātienē vai ar interneta forumu starpniecību.

Izvēloties kā finanšu avotu aicināt partnerībā privāto investoru jeb biznesa eņģeli, uzņēmējam jeb biznesa idejas autoram jārēķinās ar vairākiem faktoriem:

- ir skaidri jādefinē sava biznesa ideja, lai investoram kļūtu skaidrs projekta mērķis un tā dzīvotspēja nākotnē;
- jābūt precīzi izstrādātam biznesa plānam ar idejas aprakstu, preces vai pakalpojuma mērķa tirgu un sagaidāmo realizācijas apjomu vismaz trīs gadu periodā;
- viens no būtiskiem faktoriem sarunā ar investoru ir tieši finanšu informācija – cik precīzi un pamatoti tiks parādīta plānotā naudas plūsma projekta īstenošanas gaitā, tik arī palielināsies iespēja, ka investors varētu piekrist sadarbībai. Šeit būtiski⁵⁴

⁵² Vienkārši padomi biznesa eņģeļa atrāšanai. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/blogs/vienkarsi-padomi-biznesa-engela-atrasanai/>. (skatīts 27.04.2016)

⁵³ Latvijas Biznesa Eņģeļu Tīkls sāk investēt. Pieejams: <http://www.lga.lv/index.php?id=212>. (skatīts 05.04.2016)

⁵⁴ Kas ir biznesa eņģelis? <http://www.seb.lv/info/biznesa-uzsacejiem/kas-ir-biznesa-engelis>. (skatīts 05.04.2016)

apzināties, ka privātais investors iegulda savu personīgo naudu, tādēļ nebūs gatavs finansēt izdevumus, kas neattieksies uz projektu;

- ne mazāk svarīgs faktors investora piesaistē ir projekta autora kompetence un izpratne par biznesu un konkrēto ideju. Nereti privātais investors ir gatavs ieguldīt projektā, kur sagaidāmā atdeve būs mazāka nekā 10%, taču viņa lēmuma pamatā būs tieši biznesa idejas autora personības faktors;
- jau sākotnējās sarunās ar investoru savstarpēji skaidri jāvienojas par sadarbības modeli un nosacījumiem, kas precīzi jāatrunā sadarbības līgumā (pārsvarā ar sava ieguldījuma palīdzību investors uz laiku kļūst par uzņēmuma līdzīpašnieku). Jārēķinās, ka privātais investors sava kapitāla nodrošināšanai vēlēšies iegūt noteiktu daļu uzņēmuma vai biznesa idejas kā garantu sava ieguldījuma atpelnīšanai (vidēji privātais investors no sava ieguldījuma vēlas gūt peļņu ap 35% apjomā no ieguldījuma);
- ne vienmēr privātā investora galvenais mērķis ir maksimāla peļņa, nereti kapitāla īpašnieks ir gatavs sniegt savu finansējumu tieši netradicionālai biznesa idejai, kas nākotnē var izvērsties par stabilu uzņēmējdarbības virzienu;
 - privātā investora jeb biznesa eņģeļa mērķis nav palikt ilgtermiņā par biznesa līdzīpašnieku. Parasti tie ir trīs līdz pieci gadi, kuru laikā investors vēlas atgūt savu ieguldījumu ar peļņu, un pēc tam viņš izstājas no projekta, pārdodot savas kapitāla daļas pārējiem uzņēmuma īpašniekiem.

Latvija ir Eiropas Savienības valsts, tāpēc ir iespēja meklēt investoru ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs, kur tas ir vairāk attīstīts. Tomēr vienmēr pierādījies, ka vislabāk sadarbība veicas starp cilvēkiem, kuri dzīvo vienā valstī un izprot konkrētā tirgus specifiku. Gana skaidrs, ka lielākā daļa projektu vismaz sākotnēji būs orientēta tieši uz Latvijas tirgu, tādēļ biznesa sākumā vietējā biznesa eņģeļa pieredze un plašās zināšanas par Latvijas tirgu būs daudz vērtīgākas. Turklāt būtisks faktors ir arī saziņas iespēja dzimtajā, nevis svešvalodā, kā arī līdzīga mentalitāte. Savukārt pēc tam, kad business ieguvis apgriezienus un jau veiksmīgi noslēgusies sadarbība ar savu pirmo biznesa eņģeli, ārvalstu tirgu iekarošanā iespējams meklēt kontaktus ar starptautiska līmeņa biznesa eņģeļiem, taču vienlaikus neaizmirstot arī⁵⁵

⁵⁵ Kas ir biznesa eņģelis? <http://www.seb.lv/info/biznesa-uzsacejiem/kas-ir-biznesa-engelis>. (skatīts 05.04.2016)

iespēju zinošu un pieredzējušu sadarbības partneri pasaules tirgus iekarošanā atrast pašu mājās.⁵⁶

Riska kapitāla fondi ir komercsabiedrības, kas iegulda pieejamos naudas līdzekļus jaunu uzņēmumu vai projektu finansēšanai. Svarīgākais riska kapitāla fondu ieguldījuma mērķis ir jaunā uzņēmuma straujākas izaugsmes un attīstības veicināšana, kā arī peļņas gūšana. Tāpēc lielākoties par riska investīciju objektiem tiek izraudzīti uzņēmumi ar augstu straujas izaugsmes potenciālu vai projekti, kas to īstenošanas gadījumā var nest ievērojamu peļņu attiecībā uz projektā investēto kapitālu.

Riska kapitāla fonda gadījumā nekustamā īpašuma ķīla nav nepieciešama. Fonds veicot ieguldījumu, pretī vēlas saņemt uzņēmuma daļas, kļūstot par uzņēmuma līdzīpašnieku. Būtiskākā atšķirība no bankas aizdevuma ir tā, ka riska kapitāls nav aizdevums, kas jāatdod. Līdz ar to riska kapitāla fondi ļoti rūpīgi izvēlas uzņēmumus, kuros plāno ieguldīt naudu. Ir dažādas prasības pret to, kādam ir jābūt uzņēmuma, lai riska kapitāla fonds vispār izskatītu iespēju ieguldīt. Parasti riska kapitāla fondi fokusē uz noteiktām nozarēm, piemēram, informāciju tehnoloģiju, biozinātņu, biotehnoloģiju u.c. nozarēm. Ja uzņēmums plāno darboties kādā no fondu atbalstītajām nozarēm – tas ir mazs solis tuvāk.

Tomēr, līdz ar riska kapitāla fonda ienākšanu biznesa projektā, ieguvums ir ne tikai finansiāls. Fonda mērķis sadarbības perioda beigās ir pārdot uzņēmumu ar ievērojami augstāku vērtību. Līdz ar to, fonds darīs visu iespējamo, lai celtu uzņēmuma vērtību – ieguldīs savu pieredzi, kontaktus (ar kuru palīdzību iegūt jaunus sadarbības partnerus un klientus), redzējumu produkta attīstībai. Jo īpaši svarīgi tas ir jauniem uzņēmējiem.

Jāņem vērā, ka fondi meklē uzņēmumus un biznesa idejas, kam ir potenciāls uz strauju izaugsmi, unikāls produkts (ar iespēju patentēt), eksportspējas potenciāls. Ja uzņēmums vēlas saņemt finansējumu no riska kapitāla fonda, tad ir jāizvērtē daži kritēriji, vai uzņēmums atbilst tiem:

1. Investīciju atdeve ir viens no svarīgākajiem rādītājiem – cik un kādā laika posmā var nopelnīt, veicot ieguldījumu biznesa projektā. Riska kapitāla fonds kopā ar pārējiem uzņēmuma īpašniekiem uzņemas daļu no uzņēmējdarbības riska, atbilstoši tam arī⁵⁷

⁵⁶ Kas ir biznesa eņģelis? <http://www.seb.lv/info/biznesa-uzsacejiem/kas-ir-biznesa-engelis>.(skatīts 05.04.2016)

⁵⁷ Riska kapitāla fondi. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/riska-kapitala-fondi/>.(skatīts 04.04.2016)

sagaida paaugstinātu atdevi no ieguldījuma – katru gadu vismaz 25-35%. Ieguldījumu periods parasti ir 3-5 gadi.

2. Produkts vai pakalpojums – kādu problēmu ar to gatavojas risināt, tā unikalitāte un spēja aizsargāt no konkurences. Ja produkts ir patentēts vai ir iespēja patentēt – tas ir liels pluss.
3. Tirgus – kāds tas ir, cik liels, izaugsmes potenciāls, kas ir klienti un kādi ir konkurenti. Nereti jaunie uzņēmēji saņem atteikumu no investoriem, jo nav izvērtējuši tirgu un konkurentus.
4. Vadības un īpašnieku komanda – sarunu procesā fondam būs iespēja novērtēt komandas motivāciju un kompetenci darbības nozarē. Ir svarīgi būt pārliecinātiem un fonda pārstāvjos radīt pārliecību, ka komanda spēs veiksmīgi realizēt biznesa projektu un izpildīt galvenos mērķus – strauji palielināt uzņēmuma apgrozījumu, kā arī gūt maksimālu peļņu. Vienlaikus, komandai ir jābūt skaidram darbības plānam kā tiks ražots produkts vai sniegts pakalpojums un kā to virzīt tirgū. Plānam jābūt reālam.

Ņemot vērā, ka riska kapitāla fonda ieguldījumam nav ķīlas nodrošinājuma, investīciju atdeve ir tieši atkarīga no uzņēmuma veiksmīgas darbības. Tieši tāpēc, fonda pārstāvji veic rūpīgu uzņēmuma, produkta/pakalpojuma, tirgus un citu saistīto procesu analīzi pirms naudas investēšanas. Visbiežāk ieguldījuma process ilgst 4-6 mēnešus, kas ir atkarīgs no vairākiem faktoriem – uzņēmuma attīstības stadijās, biznesa plāna kvalitātes un citiem faktoriem. Parasti ieguldījuma process sastāv no:

1. Pirmā tikšanās – iepazīstināšana ar biznesa ideju un uzņēmuma komandu;
2. Biznesa plāna vērtēšana – biznesa plāna izskatīšana;
3. Padziļinātā izpēte;
4. Ieguldījuma veida izvēle, nosacījumi – abas puses vienojas par sadarbības principiem, finansējuma saņemšanu, turpmāko fonda līdzdalību uzņēmuma darbībā, uzraudzību un citiem nosacījumiem.
5. Darījuma noslēgšana;
6. Sadarbības periods – parasti ilgst no 4 līdz 6 gadiem;⁵⁸

⁵⁸ Riska kapitāla fondi. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/riska-kapitala-fondi/>. (skatīts 04.04.2016)

7. Iziešana no projekta – daļu/akciju pārdošana tālākiem investoriem. Uzņēmuma līdzīpašniekiem ir iespēja izmantot daļu/akciju pirmpirkuma tiesības.

Parasti riska kapitāla fonda un uzņēmēja sadarbība ilgst no 4 līdz 6 gadiem. Šajā laikā fonds iegulda naudas līdzekļus uzņēmumā, līdzdarbojas uzņēmuma stratēģijas veidošanā un īstenošanā, sniedz atbalstu uzņēmējam, seko saimnieciskās darbības rādītājiem un dara visu iespējamo, lai palielinātu uzņēmuma vērtību un sadarbības beigās pārdotu savas daļas uzņēmumā, un gūtu iespējami lielāku peļņu.⁵⁹

Izskatot vairākus aizņemta kapitāla veidus, autore vēlas salīdzināt pašu līdzekļus ar aizņemto kapitālu. Šo salīdzinājumu ir iespējams aplūkot 2.1. tabulā.

2.1. tabula

Svarīgākās atšķirības starp pašu un aizņemto kapitālu⁶⁰

Pazīmes	Pašu kapitāls	Aizņemtais kapitāls
Atbildība	Nes atbildību par garantētajām saistībām, vismaz iemaksāto daļu vērtībā	Nenes atbildību par uzņēmuma garantētajām saistībām
Kapitāla efektivitāte	Atkarībā no dotā uzņēmuma peļņas vai zaudējuma	Jāmaksā pēc noteiktas procentu likmes neatkarīgi no uzņēmuma darba rezultātiem
Kapitāla īpašnieka tiesības uz īpašumu uzņēmuma likvidācijas gadījumā	Tiesības atbilstoši iemaksātajai kapitāla daļai	Kredīta apmērā
Kapitāla atdošanas termiņš	Nav noteikts	Noteikts līgumā

⁵⁹ Riska kapitāla fondi. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/riska-kapitala-fondi/>. (skatīts 04.04.2016)

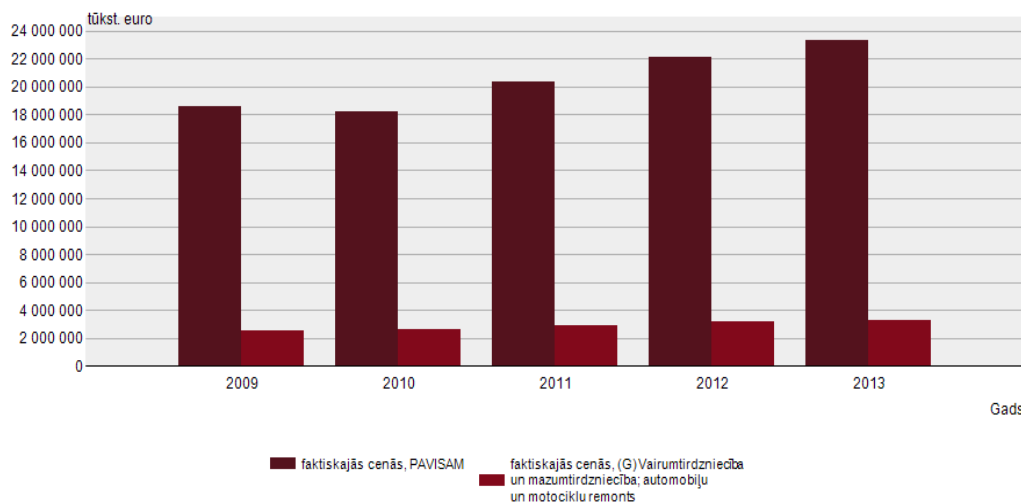
⁶⁰ Uzņēmuma finansēšana. <http://www.daugrc.edu.lv/Paligmateriali/Ekonomika/Business/finanses.html>. (skatīts 05.04.2016)

Nodokļu saistības	Peļņa apliekama ar ienākuma nodokli	Kredītu procentu summas (kā izmaksa) samazina ar nodokli apliekamo daļu
-------------------	-------------------------------------	---

3. NOZARES IZPĒTE

3.1. Nozares attīstības tendences pēdējos 3 – 5 gados

Svarīgi ir zināt kādu vietu tirgū un valsts ekonomikā aizņem uzņēmuma nozare. Tā kā mūsu uzņēmums nodarbošies ar ziedu un saldumu mazumtirdzniecību, darba autore izpētīja datus, kurus atrada centrāla statistiska biroja mājas lapā, un izvērtēja, kādu tad daļu no IKP aizņem vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, automobiļu un motociklu remonta nozare. Lai uzsāktu savu biznesu, rūpīgi ir jāizvērtē esošais tirgus pēc tam precēm, kuras tiks piedāvātas klientiem. 3.1. attēls parāda, ka vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības nozare aizņem diezgan lielu daļu no valsts IKP. Var redzēt, ka IKP piecu gadu laikā palielinājies, bet šīs nozares īpatsvars no kopējā IKP ir gandrīz nemainīgs. Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības nozare katru gadu aizņem gandrīz devīto daļu no kopējā IKP, kurš ir norādīts faktiskajās cenās.

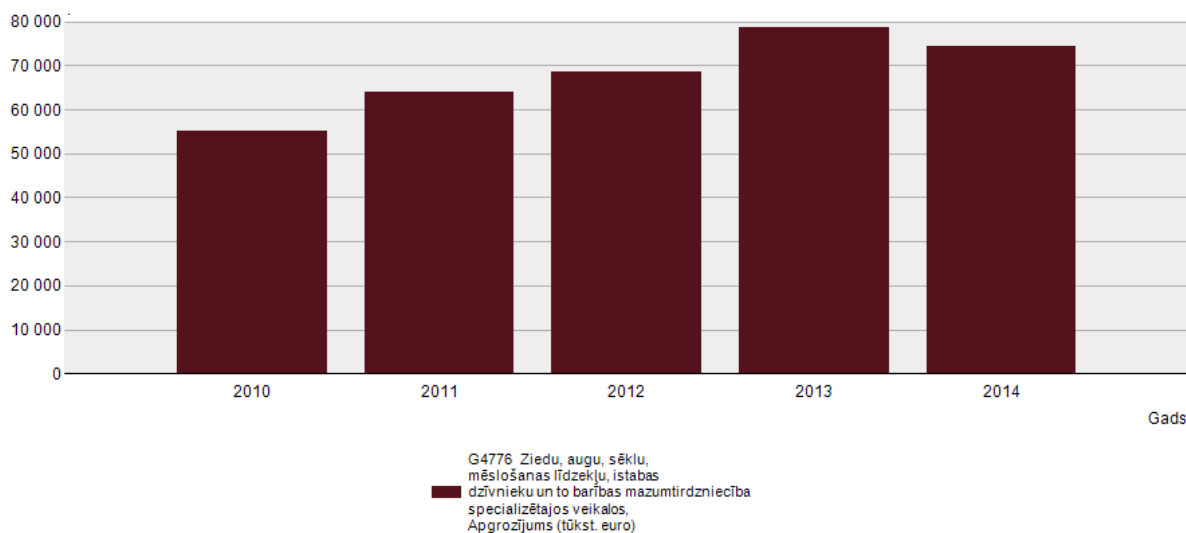
3.1. att. Iekšzemes kopprodukts faktiskajās cenās no 2009.-2013. gadam Latvijā⁶¹

Tā kā vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības nozare ir ļoti liela, un Latvijas iedzīvotāji katru dienu aktīvi izmanto piedāvātas preces šajā nozarē, tad autore vēlas pievērst uzmanību kāds, tad ir kopējais apgrozījums tieši ziedu, augu, sēkļu, mēslošanas līdzekļu,

⁶¹ Iekšzemes kopprodukts. Pieejams:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin__ikgad__ikp/IK10_0010.px/?rxid=073f5e9f-0c35-49b3-8288-f030e2e1580a.
(skatīts 27.04.2016)

istabas dzīvnieku un to barības mazumtirdzniecība specializētajos veikalos. Izvelkot datus no centrālā statistiska biroja mājas lapas, 3.2. attēlā var redzēt, ka apgrozījums par pēdējiem pieciem gadiem ir diezgan augsts. 2013. gada var redzēt pieaugumu vairāk nekā par 10'000 tūkstošiem eiro. Kopumā apgrozījums perioda no 2010. gada līdz 2013. gadam pieauga apmēram par 20'000 tūkstošiem eiro. Var redzēt, ka 2010. gada laikā ziedu, augu, sēkļu, mēslošanas līdzekļu, istabas dzīvnieku un to barības mazumtirdzniecības specializētajos veikalos nozares apgrozījums ir pieaudzis apmēram par 7'000 tūkstošiem eiro, 2011. gadā tas līmenis pieauga vēl apmēram par 5'000 tūkstošiem eiro. Vislielākais pieaugums šajā laika periodā bija 2013. gadā, salīdzinājuma ar 2012. gadu apgrozījums pieauga apmēram par 10'000 tūkstošiem eiro.

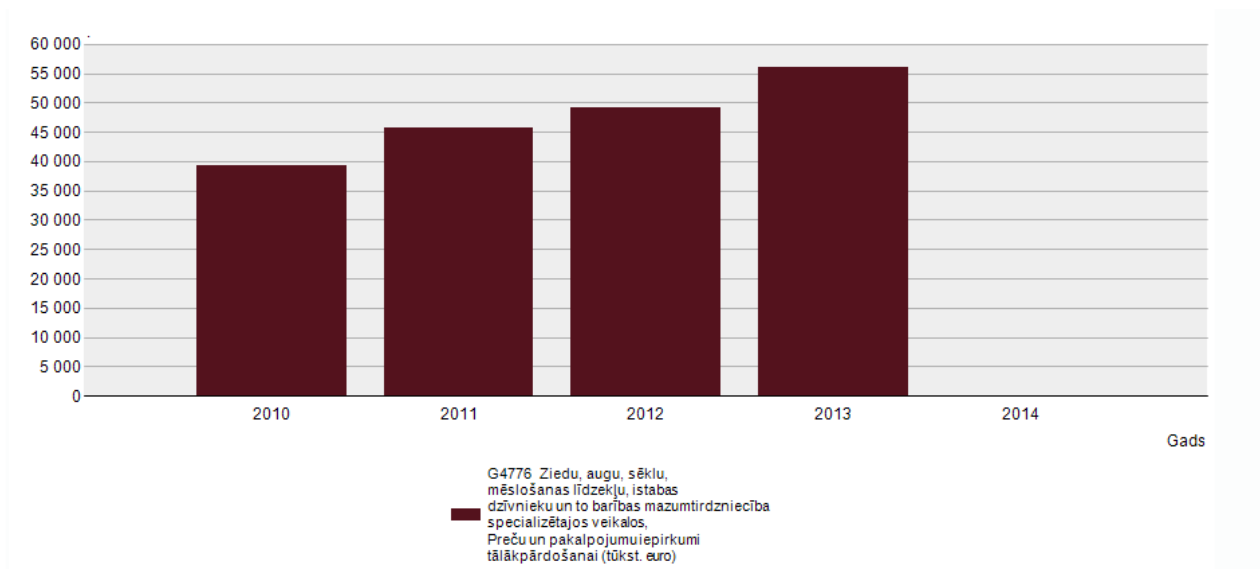
3.2. att. Ziedu, augu, sēkļu, mēslošanas līdzekļu, istabas dzīvnieku un to barības mazumtirdzniecības specializētajos veikalos nozares apgrozījums no 2010.-2014. gadam Latvijā⁶²

Tā kā uzņēmums SIA „VEZ” nodarbosies ar dāvanu sagatavošanu, iepērkot izejvielas tālākpārdošanai, tādēļ darba autore atrada datus arī par šīs nozares preču un pakalpojumu iepirkumu apjomu tālākpārdošanai, un 3.3. attēlā var redzēt, ka tās 2010. gadā bija gandrīz

⁶² Komersantu (komercsabiedrību) neto apgrozījums par darbības veidiem. Pieejams:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin__ikgad__uznemfin/UF0021_euro.px/?rxid=073f5e9f-0c35-49b3-8288-f030e2e1580a. (skatīts 27.04.2016)

40'000 tūkstoši eiro, savukārt 2013. gada tas jau bija vairāk nekā 55'000 tūkstoši eiro. Šajā attēlā var redzēt tendenci, ka iepirkumu apjoms tālākpārdošanai no 2010. gada līdz 2013. gadam ik gadu pieaug apmēram par 5'000 tūkstošiem eiro.

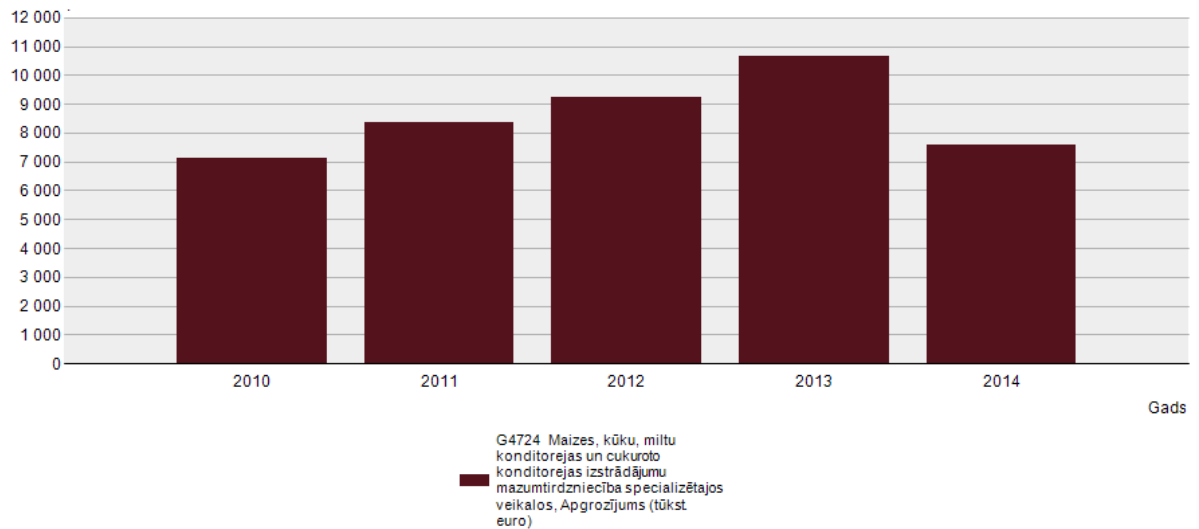

3.3. att. Ziedu, augu, sēkļu, mēslošanas līdzekļu, istabas dzīvnieku un to barības mazumtirdzniecības specializētajos veikalos preču un pakalpojumu iepirkumu apjoms tālākpārdošanai no 2010.-2013. gadam Latvijā⁶³

Uzņēmums SIA „VEZ” nodarbosies ne tikai ar ziedu pārdošanu, bet arī ar cepumu un saldumu pārdošanu, tādēļ 3.4. attēlā var redzēt maizes, kūku, miltu konditorejas un cukuroto konditorejas izstrādājumu mazumtirdzniecības specializētajos veikalos nozares apgrozījumu. Protams, šis apgrozījums nav tik liels kā ziedu mazumtirdzniecības nozares apgrozījums, tomēr arī augs katru gadu periodā no 2010. gada līdz 2013. gadam. 2011. gadā salīdzinājumā ar 2010. gadu, maizes, kūku, miltu konditorejas un cukuroto konditorejas izstrādājumu mazumtirdzniecības specializētajos veikalos nozares apgrozījums pieauga vairāk par 1'000 tūkstoti eiro. Tikai 2014. gadā var redzēt kritumu salīdzinājumā ar 2013. gadu gandrīz par 3'000 tūkstošiem eiro.

⁶³ Uzņēmumu galvenie uzņēmējdarbības rādītāji. Pieejams:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/rupnbuvn/rupnbuvn__ikgad__uzndarb/SB0010.px/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe. (skatīts 27.04.2016)

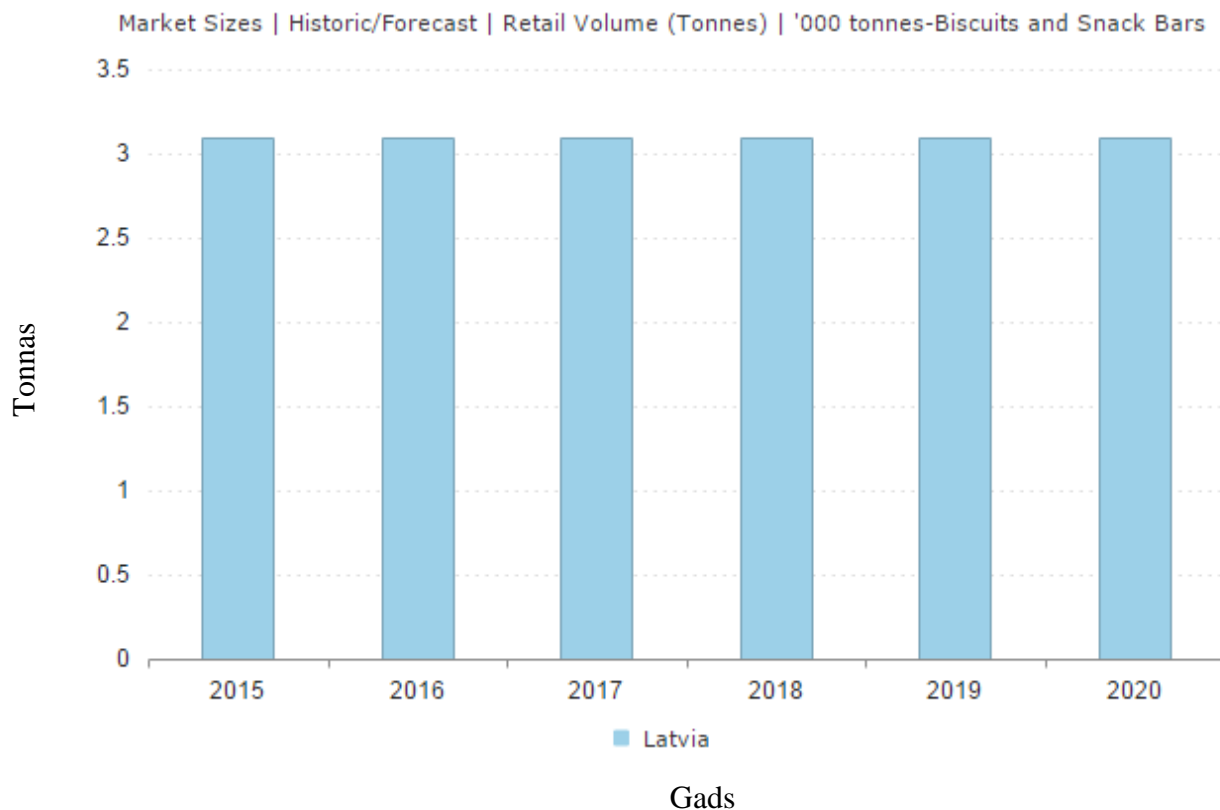
3.4. att. Maizes, kūku, miltu konditorejas un cukuroto konditorejas izstrādājumu mazumtirdzniecības specializētajos veikalos nozares apgrozījums no 2010.-2013. gadam Latvijā⁶⁴

3.2. Nozares attīstības perspektīvas turpmākajos 3 – 5 gados

Diemžēl centrālas statistiskas biroja mājās lapā nevar atrast datus par preču patēriņu, kā arī saņemt provizoriskos datus nākotnei, tādēļ autore izmantoja datus no elektroniskas datubāze Passport, lai paskatītos, kādas prognozes ir preču patēriņam. Pirmais, kam autore vēlas pievērst uzmanību, ir cepumu un mazo šokolādes batoniņu patēriņam nākamajiem pieciem gadiem. Kā var redzēt 3.5. attēlā, patēriņš, kas tiek prognozēts šiem produktiem paliek nemainīgs no 2015. gada līdz 2020. gadam, un tas ir 3.5 tonnas cepumu un šokolādes batoniņu patēriņš. Protams, tie ir tikai provizoriskie dati, un diemžēl ir grūti saprast pamatojoties uz kādiem datiem, tika izvirzīti šie skaitļi. Tomēr kaut kāds priekšstats par šo nozari ir, un var teikt, ka vismaz lejupslīde netiek prognozēta.

⁶⁴ Komersantu (komercsabiedrību) neto apgrozījums par darbības veidiem. Pieejams:

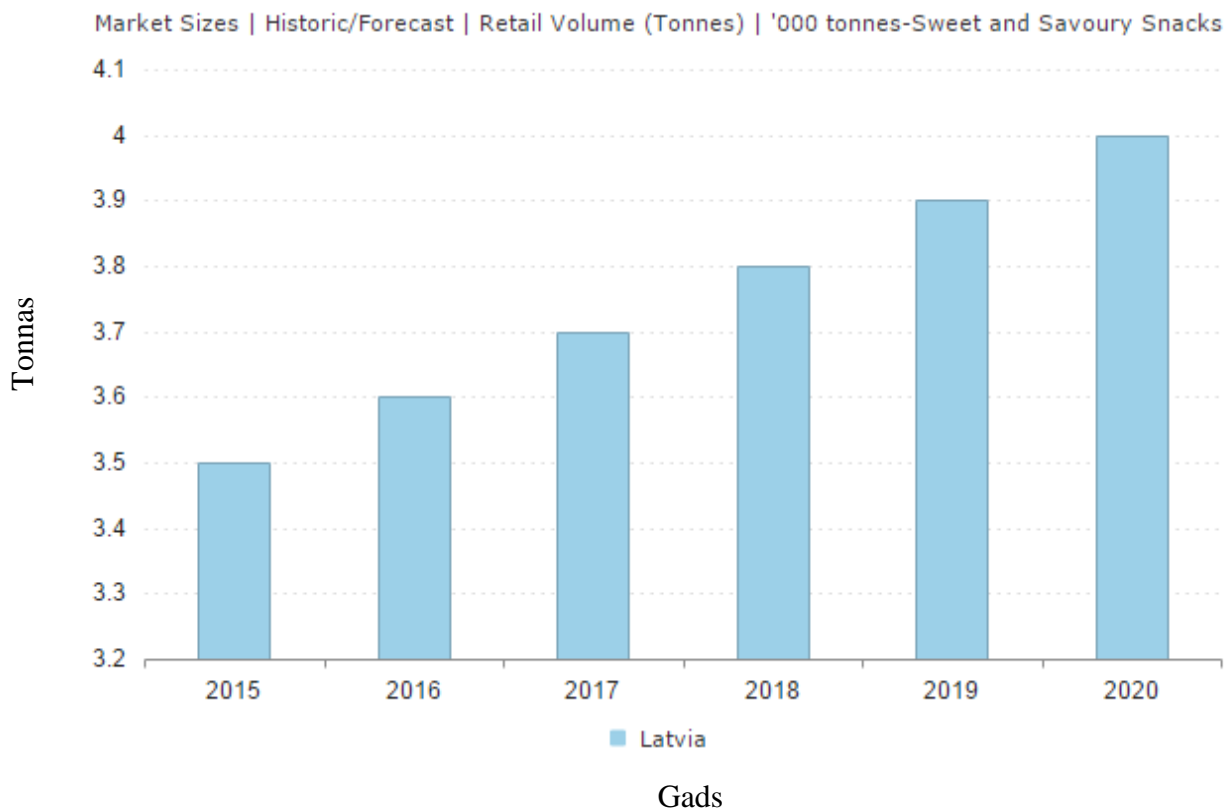
http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin__ikgad__uznemfin/UF0021_euro.px/?rxid=073f5e9f-0c35-49b3-8288-f030e2e1580a. (skatīts 27.04.2016)

3.5. att. Cepumu un šokolādes batoniņu prognozējamais patēriņš no 2015.-2020. gadam Latvijā⁶⁵

Izmantojot datubāzi Passport, autore izvilka provizoriskos datus arī saldumu patēriņam Latvijā, periodā no 2015. gada līdz 2020. gadam, un 3.6. attēlā var redzēt, ka ir prognozēts, ka tas patēriņš palielināsies ar katru gadu, un 2020. gadā sasniegs augstu līmeni, un tas jau ir 4 tonnas gadā. Ik gadu prognozējamais saldumu patēriņa pieaugums ir 100 kilogrami.

⁶⁵ Passport datubāze. Pieejams: <http://datubazes.lanet.lv:2147/portal/statistics/tab>. (skatīts 09.04.2016)

3.6. att. Saldumu prognozējamais patēriņš no 2015.-2020. gadam Latvija⁶⁶

3.3. Nozares tiesiskais regulējums

Tā kā SIA „VEZ” veiks tirdzniecību ar ziedu un cepumu kastītēm, tad ir viens likums, kurš īpaši regulē tāda veida darbību. Pārtikas aprites uzraudzības likuma ir atrakstīta kartība kā ir jānotiek pārtikas aprītei, kādas darbības, tad ir jāveic, lai iznīcinātu nederīgo pārtiku. Kā arī likumā tiek aprakstīts kā notiek pārtikas aprītes valsts uzraudzība un kontrole. Šis likums arī nosaka, kādos gadījumos var būt apturēta pārtikas uzņēmuma darbība, kā arī kā to var atjaunot.

Vēl viens likums, kas pilnība regulē uzņēmuma dibināšanu, un darbību ir komerclikums. Komerclikumā tiek atrakstītas visas pamatlietas, kas attiecas uz sabiedrību ar ierobežoto atbildību:

⁶⁶ Passport datubāze. Pieejams: <http://datubazes.lanet.lv:2147/portal/statistics/tab>. (skatīts 09.04.2016)

- Nosaka pamatkapitāla lielumu, tā iemaksas kārtību, kā arī kā tiek veiktas izmaiņas pamatkapitāla lielumā, par to palielināšanu;
- Kartība, kāda veidā tiek sadalītas daļas starp uzņēmuma īpašniekiem;
- Visa informācija par dalībnieku reģistru, kā arī kāda kartība notiek to ierakstu izmaiņas, ja tās ir nepieciešams;
- Likumā tiek atrunāti veidi, kā var samazināt pamatkapitālu uzņēmumā, kādi noteikumi ir jāievēro, un kāda kārtība notiek tās process;
- Tiek atrunāta arī kreditoru aizsardzība;
- Visu informācija par sabiedrības pārvaldes institūcijām;
- Kā arī par sabiedrības ar ierobežoto atbildību reorganizācijas pasākumiem.⁶⁷

Pārtikas un veterinārais dienests veic savu darbību pamatojoties uz vairākiem likumiem, un autore no pārtikas un veterināra dienesta mājas lapas izņēma tieši tos likumus, kuri attiecas uz uzņēmuma SIA „VEZ” darbības regulēšanu:

- Patērētāju tiesību aizsardzības likums;
- Ģenētiski modificēto organismu aprites likums.⁶⁸

Latvijas Republikā, lai veiktu sava uzņēmuma darbību pareizi un saskaņā ar likumiem ir daži no tiem, kurus strikti ir jāievēro katram reģistrētam uzņēmumam:

- Par uzņēmumu ienākuma nodokli;
- Par iedzīvotāju ienākuma nodokli;
- Par grāmatvedību;
- Pievienotās vērtības nodokļa likums;
- Darba likums.

⁶⁷ LR likums Komerclikums [tiešsaistē]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>. (skatīts 27.04.2016)

⁶⁸ Pārtikas un veterinārā dienesta normatīvie akti. Pieejams: http://www.pvd.gov.lv/lat/lab_izvlne/normativie_akti/. (skatīts 09.04.2016)

4. UZŅĒMUMA DARBĪBAS RAKSTUROJUMS, PRODUKTI

4.1. Uzņēmuma produktu raksturojums

Uzņēmuma SIA „VEZ” produktu klāsts sastāvēs no 9 kastīšu veidiem, no kuriem ikkatrs klients vārēs izvēlēties sev piemērotāko kastīti saviem draugiem vai radniekiem:

- Maza kastīte ar ziediem un 5 *macaroons*, plānota cena 25 EUR;
- Vidēja kastīte ar ziediem un 9 *macaroons*, plānota cena 40 EUR;
- Liela kastīte ar ziediem un 13 *macaroons*, plānota cena būs 60 EUR;
- Maza kastīte ar ziediem un *Rafaello* konfektēm, plānota cena 20 EUR;
- Vidējā kastīte ar ziediem un marcipāna konfektēm no Skrīveru saldumiem, plānota cena 30 EUR;
- Liela kastīte ar ziediem un *Lindt* konfektēm, plānota cena 45 EUR
- Maza kastīte ar ziediem un ar klienta dāvanu, plānota cena 15 EUR;
- Vidēja kastīte ar ziediem un klientu dāvanu, plānota cena 25 EUR;
- Liela kastīte ar ziediem un klienta dāvanu, plānota cena 35 EUR.

4.2. Izejvielu un materiālu īss raksturojums, piegādātāji

Cepumi *macaroons* tiks pasūtīti no uzņēmuma SIA „Arbooz”, starp uzņēmumiem tiks noslēgts sadarbības līgums. Viena *macaroon* cepuma cena būs 1.30 EUR, un SIA „VEZ” paši brauks pakaļ cepumiem uz veikalu-kafejnīcu Arbooz, kura atrodas Rīgā, Dzirnavu iela 34A, Latvijā. Šis piegādātājs tika izvēlēts, jo preces ko viņi piedāvā ir paštaisītas, tur pat uz vietās, kā arī cepumi ko viņi piedāvā, vienmēr ir paši svaigākie. Sadarbības līgumā arī tiek atrunāts, ka nepieciešamības gadījumā, uzņēmuma SIA „VEZ” pārstāvji varēs atbraukt uz veikalu, un nopirkt tur cepumus par cenu, kura ir atrunāta līgumā, ja uzņēmumam SIA „VEZ” beigsies cepumu krājumi.

Kastītes tiks iepirkas veikala ALAN Deko, ar kuru arī tiks noslēgts sadarbības līgums, kurš piedāvā iegādāties 3 kastes pa 2.70 EUR. Tas būs trīs dažādu izmēru kastītes, kuras tiks piedāvātas klientiem.

Tika ilgi meklēts ziedu piegādātājs, bet galu galā tika veiktas pārrunās ar vienu uzņēmumu, kurš nodarbojas ar ziedu vairumtirdzniecību SIA „Percziedus.lv”, ar kuru tika panāktas vienošanas par ziedu sagatavošanu tieši kastītēm, kas tiks piegādātas klientiem. Tā kā uzņēmums piedāvās trīs dažādu kastīšu izmērus, tiks sagatavotas trīs dažādas kompozīcijas. Ziedi uzreiz tiks sagatavoti tam, lai tos ierīkotu kastītē, tie būs nogriezti un izvietoti uz floristikas oāzes priekš dzīvajiem augiem. Par kompozīciju mazai kastītei uzņēmuma SIA „VEZ” būs jāmaksā 10 EUR. Par kompozīciju vidējai kastītei būs jāmaksā 17 EUR. Par kompozīciju lielai kastītes būs jāmaksā 27 EUR.

Raffaello konfektes tiks iepirkas veikalā Cenuklubs, cena par 230 gramiem ir 3.99 EUR. Katra mazajā kastītē būs 100 grami konfekšu, tādejādi iznāk, ka *Raffaello* izmaksas vienai kastītei būs 1.74 EUR.

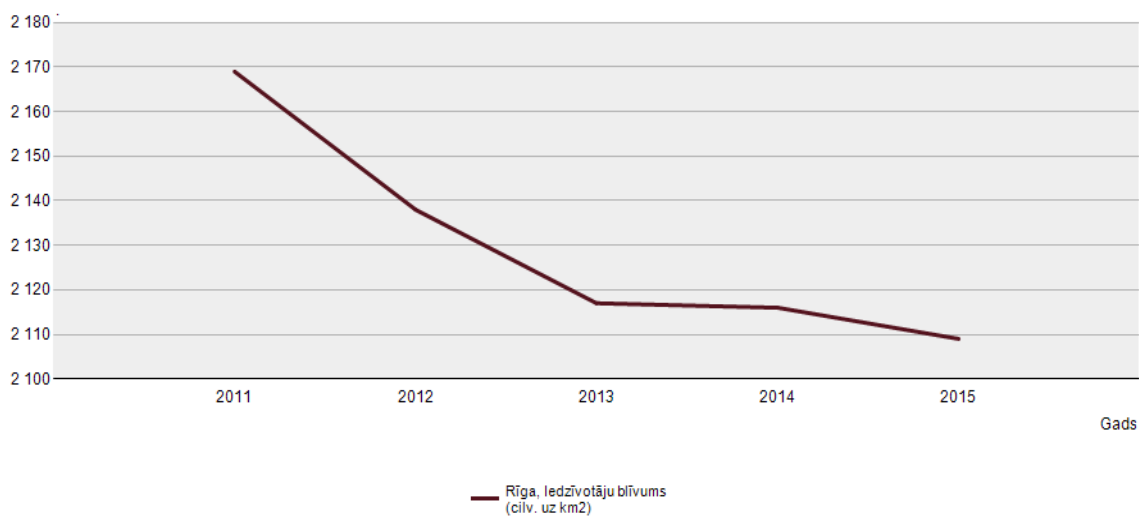
Skrīveru saldumu marcipāna sirsniņas tumšajā šokolāde būs iepirkti pa tiešo no Skrīveru saldumiem, cena būs 9.20 EUR par kilogramu. Tādejādi 200 grami izmaksas 1.84 EUR vienai kastītei.

Lindt konfekšu assorti tiks iepirkti SKY veikalā, viena iepakojuma cena ir 4.64 EUR. No sākuma tas tiks iepirkts SKY veikalā, bet īpašnieki meklēs iespēju iepirkt to pa zemāko cenu, meklējot vispiemērotāko variantu.

5. MĀRKETINGS

5.1. Uzņēmuma ražojamo produktu būtiskāko noieta tirgu izpēte

Uzņēmums SIA „VEZ” savu produkciju plāno vairāk piedāvāt tieši Rīgas un Pierīgas iedzīvotājiem, orientējot savu tirgu arī uz Jūrmalas iedzīvotājiem. Tāpēc darba autore pievērsa uzmanību iedzīvotāju skaitam Rīgā, Jūrmalā un Pierīgas rajonā. 5.1. attēlā ir redzams iedzīvotāju skaits Rīgā uz 1 km². Var redzēt, ka iedzīvotāju skaits piecu gadu laikā īpaši nav izmainījies, neskatoties uz to, ka ļoti daudzi Latvijas iedzīvotāji ir aizbraukuši ārzemes, tomēr ir iedzīvotāji, kurus vārētu ieinteresēt piedāvātais produkts. Var redzēt, ka 2011. gadā iedzīvotāju skaits Rīgā bija 2170 cilvēki uz 1 km². Par četriem gadiem notika diezgan liels kritums, jau 2015. gadā iedzīvotāju skaits ir 2110 cilvēki uz 1 km². Lielākie kritumi ir pamanāmi 2012. gadā un 2013. gadā, iedzīvotāju skaits uz 1 km² ik gadu samazinājies par 10 cilvēkiem.

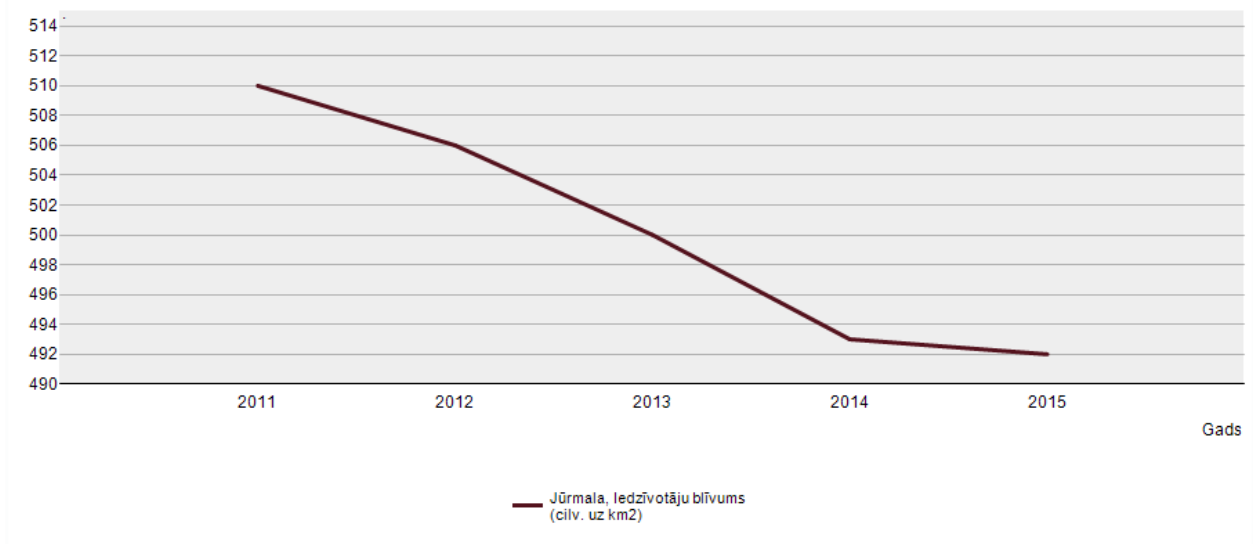
5.1. att. Iedzīvotāju blīvums Rīgā no 2011. – 2015. gadam⁶⁹

Autore arī apskatīja iedzīvotāju skaitu Jūrmalā uz 1 km², jo nepaveikti ofisa telpas tiks īrētas birojā, kurš atrodas tieši braucot uz Jūrmalu. Cik darba autore pamanīja, ka lielāka daļa

⁶⁹ Platība un iedzīvotāju blīvums Rīgā. Pieejams:

[http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/IS0010.px/chart/chartViewLine/?rxid=09cbdc cf-2334-4466-bdf7-0051bad1dec.d.\(skatīts 27.04.2016\)](http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/IS0010.px/chart/chartViewLine/?rxid=09cbdc cf-2334-4466-bdf7-0051bad1dec.d.(skatīts 27.04.2016))

no Jūrmalas iedzīvotājiem brauc uz tirdzniecības centru Spice, lai iepirktos, bet uzņēmuma SIA „VEZ” ofiss atradīsies tiešam netālu no šī tirdzniecības centra. 5.2. attēla var aplūkot Jūrmalas iedzīvotāju skaitu pēdējos piecos gados. Var redzēt straujo kritumu no 2012. gada līdz 2014. gadam. 2011. gadā uz 1 km² Jūrmalā iedzīvotāju skaits bija 510 cilvēki, bet 2014. gadā pēc divu gadu krituma tie jau ir 493 cilvēki.

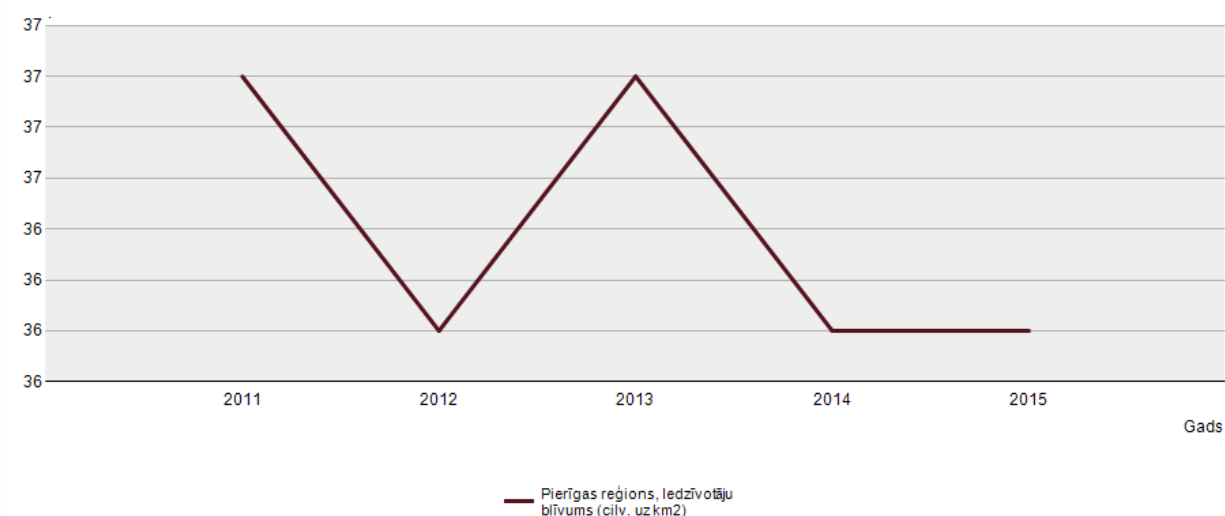

5.2. att. Iedzīvotāju blīvums Jūrmalā no 2011. – 2015. gadam⁷⁰

Autore ieskatījās arī kas notiek ar iedzīvotāju skaitu Pierīgas reģionā, to var aplūkot 5.3. attēlā. Pierīgā iedzīvotāju skaits tiešam ir ļoti mazs, un piecu gadu laika tas tikai samazinās. Skatoties uz grafiku, var redzēt, ka katru gadu cilvēku skaits viena gadā samazinās, bet nākamajā gadā palielinās, pēc tam 2014. gadā atkal var redzēt kritumu, un 2015. gadā situācija salīdzinājumā ar 2014. gadu neizmainījās.

⁷⁰ Platība un iedzīvotāju blīvums Jūrmalā. Pieejams:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/IS0010.px/chart/chartViewLine/?rxid=09cbdc-cf-2334-4466-bdf7-0051bad1dec1.(skatīts 27.04.2016)

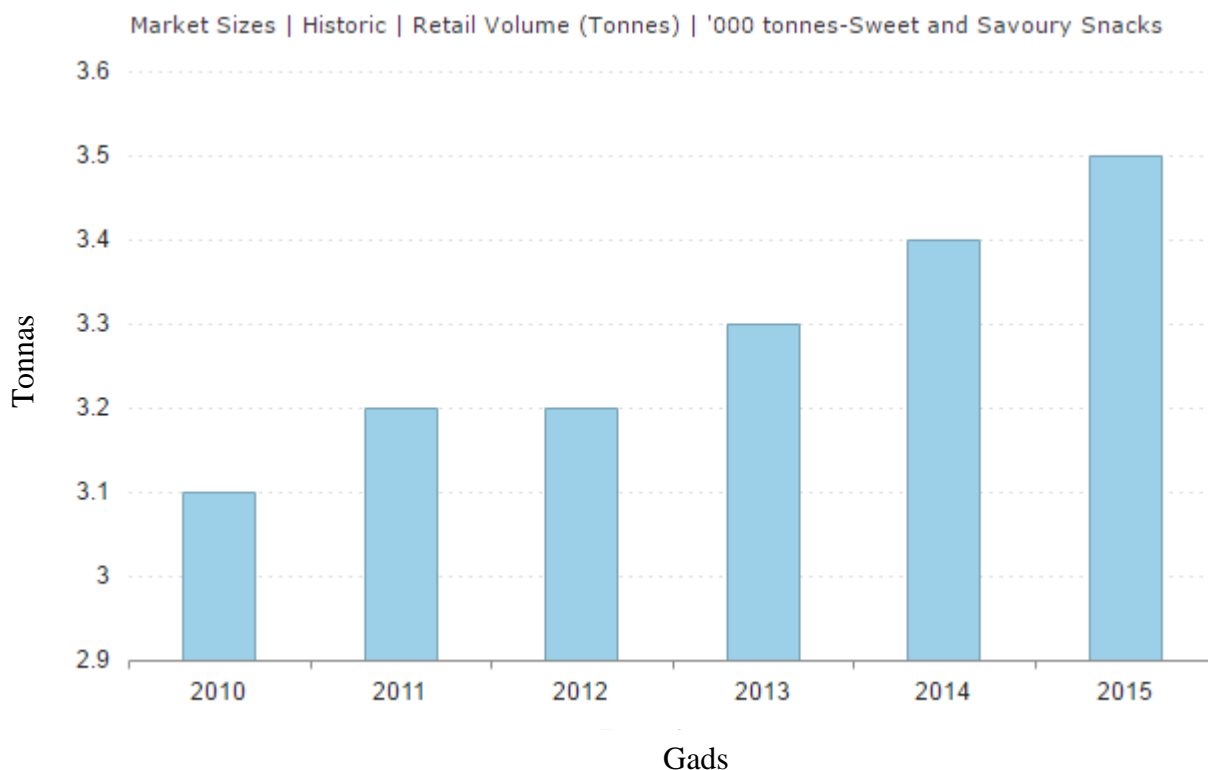

5.3. att. Iedzīvotāju blīvums Pierīgas reģionā no 2011. – 2015. gadam⁷¹

Lai izvērtētu cik būs pieprasīts produkts ko piedāvās uzņēmums SIA „VEZ” autore sameklēja informāciju Passport datu bāze par saldumu patēriņu periodā no 2010. gada līdz 2015. gadam, to var aplūkot 5.4. attēlā. Attēlā izvietotais grafiks parāda, ka saldumu patēriņš aug, un no 2010. gada saldumu patēriņa apjoms palielinājies par 400 kilogramiem, kas pēc autores domām ir diezgan liels palielinājums.

⁷¹ Platība un iedzīvotāju blīvums Pierīgas reģionā. Pieejams:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/ISO010.px/chart/chartViewLine/?rxid=09cbdc-cf-2334-4466-bdf7-0051bad1dec1.(skatīts 27.04.2016)

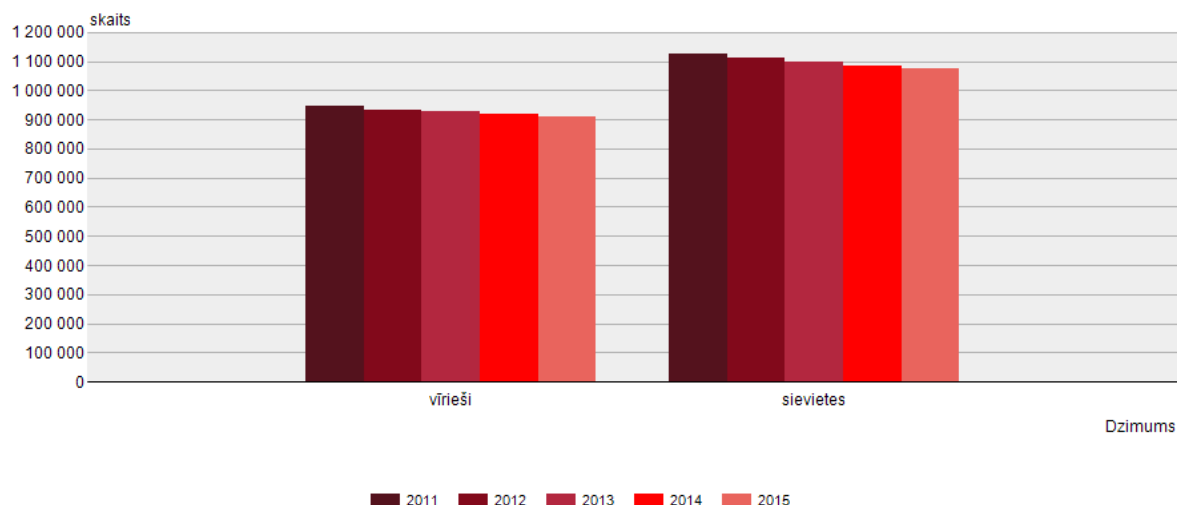

5.4. att. Saldumu patēriņš no 2010.-2015. gadam Latvijā⁷²

5.2. Uzņēmuma klientu analīze

Darba autore uzskata, ka viņas produkts ieinteresēs vairāk sievietes, tomēr kā ir zināms, sievietes sev pašas ziedus nedāvina, bet tos viņam pasniedz tieši vīrieši, autore ieskatījās statistikā, un paskatījās cik tad valstī ir vīriešu un cik sievietes, diemžēl 5.5 attēlā var redzēt, ka iedzīvotāju skaits ar katru gadu piecu gadu laikā samazinās, un sievietes ir vairāk nekā vīriešu.

⁷² Passport datubāze. Pieejams: [http://datubazes.lanet.lv:2147/portal/statistics/tab.\(skatīts 09.04.2016\)](http://datubazes.lanet.lv:2147/portal/statistics/tab.(skatīts 09.04.2016))

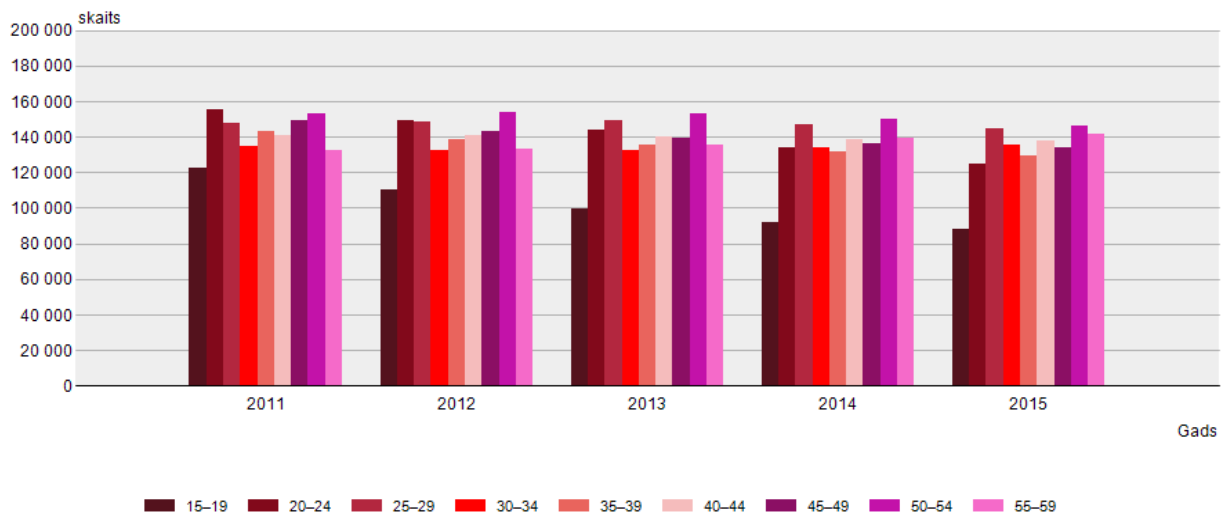

5.5. att. Pastāvīgo iedzīvotāju skaits pēc dzimuma gada sākumā no 2011. gada līdz 2015. gadam Latvijā⁷³

Izskatot iedzīvotāju skaita sadalījumu pēc dzimuma, autore apskatījas iedzīvotāju sadalījumu pa vecumu grupām. 5.6. attēlā var redzēt, ka iedzīvotāji ir sadalīti deviņas vecumā grupās, un autore cer, ka viņas produkcija vairāk ieinteresēs vecuma grupas no 20 – 40 gadiem.

⁷³ Pastāvīgo iedzīvotāju skaits pēc dzimuma gada sākumā. Pieejams:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/IS0021.px/?rxid=09cbdccf-2334-4466-bdf7-0051bad1decf. (skatīts 27.04.2016)

5.6. att. Pastāvīgo iedzīvotāju skaits un vecuma struktūra gada sākumā no 2011. gada līdz 2015. gadam Latvijā⁷⁴

Izvērtējot iedzīvotāju skaitu, kā arī to sadalījumu pēc dzimuma, darba autore izvirza priekšlikumus par mērķauditoriju, kuru varētu ieinteresēt uzņēmuma SIA „VEZ” piedāvātais produkts. Topošos klientus autore sadalīja pa sekojošām grupām:

- Sievietes un vīrieši, kam patīk skaisti iesaiņotas dāvanas;
- Visa vecuma cilvēki, kuriem patīk ziedi;
- Cilvēki no Rīgas, Jūrmalas un Pierīgas reģiona;
- Cilvēki ar vidēji augstu un augstu ienākuma līmeni;
- Cilvēki, kas ir regulāri uzņēmuma produktu un pakalpojuma lietotāji;
- Cilvēki, kurus aizrauj māksla, viss jaunais un aktuālais, un kam ir svarīgs estētiskais un vizuālais baudījums;
- Cilvēki, kam ir svarīga preču un pakalpojuma kvalitāte.

5.3. Uzņēmuma svarīgākie konkurenti, to tirgus daļas un attīstības prognozes

Dibinot uzņēmumu galvenais ir zināt savu konkurentu, un būt spējīgam piedāvāt preces par labāko cenu, vai kaut ko tādu, kas nav pieejams viņiem. Protams, darba autore

⁷⁴ Pastāvīgo iedzīvotāju skaits un vecuma struktūra gada sākumā. Pieejams:

http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/IS0022.px/?rxid=09cbdccf-2334-4466-bdf7-0051bad1dec. (skatīts 27.04.2016)

izpētīja arī konkurentus, un atrada vienu galveno konkurentu, tas ir uzņēmums SIA „Bloombox”. Tas uzņēmums ir reģistrēts 2015. gadā augustā, tātad var secināt, ka jau iekarojis noteikto tirgus nišu pilsētā. Vienīgais mīnuss, ka tas atrodas Pļavniekos, tātad tas nav tuvu tiem iedzīvotājiem, kuri, piemēram, dzīvo Pārdaugavā vai Jūrmalā.

Sekojošajam uzņēmumam, pusgada laikā viņi paplašināja savu piedāvāto produktu klāstu, piedāvājot saviem klientiem ne tikai ziedu kastītes ar *macaroons*, bet arī kastītes ar ziediem un lupas balzamu, ar rokas krēmu, ka arī specialo Lieldienu groziņu. Cenas kastītēm ar ziediem un lupas balzamu vai krēmu svārstās no 30 – 45 EUR. Vēl viens veids ko piedāvā SIA „BloomBox” ir ziedi cepuru kaste, kuras cena ir no 60 EUR.⁷⁵

5.4. Uzņēmuma konkurētspējas analīze

Uzņēmums piedāvās, produktus, kuri ir sastopami konkurentiem, tāpēc ir svarīgi veikt konkurētspējas analīzi, lai saprastu ar ko tad uzņēmuma piedāvātais produkts būs labāks par konkurentu piedāvātam precēm, šo var palīdzēt noteikt vairāki faktori. Autore sava darbā apskatīs dažu no tiem:

- uzņēmuma produkta vieta tirgū;
- cena;
- kvalitāte;
- apkalpošana;
- atrašanās vieta;
- specifiska tirgus niša un tml.;
- SWOT analīze.

Uzņēmuma produkta vieta tirgū.

Vērtējot vietējo tirgū, uzņēmumam ir tikai viens tiešais konkurents, kurš piedāvās līdzīgus produktus. Bet ir arī daži uzņēmumi, kuri nodarbojas ar ziedu mazumtirdzniecību, un tagad ir sākuši piedāvāt arī ziedu kastītes gan ar *macaroons*, gan ar saldumiem. Tad kad autore izlēma rakstīt biznesa plānu tieši par šādu preci, tirgus bija ļoti mazs, un pieprasījums bija daudz lielāks par piedāvājumu.

⁷⁵ Bloom Box. Pieejams: <http://riga.bloombox.lv/lv>.(skatīts 27.04.2016)

Cena.

Cena, kuru piedāvās uzņēmums savam precēm, būs līdzīgas kā konkurentiem, bet attīstot savu biznesu, uzņēmumam īpašnieki var pieņemt lēmumu samazināt cenu savam precēm, kad iekaros vietu tirgū. Kā arī īpašnieki meklēs citus piegādātājus, un var būt jau strādājošam un attīstītam uzņēmumam, esošie un jaunie sadarbības partneri varēs piedāvāt labākus nosacījumus, nekā tikko nodibinātam uzņēmumam.

Kvalitāte.

Uzņēmuma vadītāji izvēlēsies labākos piegādātājus, kuri piedāvās svaigākus ziedus, un cepumus *macaroons*. Tā ka piegādātāji atradīsies Latvijā, un pagaidām Rīgā, tad vienmēr būs iespējams pasūtīt precī, ja būs ārkārtas situācija.

Apkalpošana.

Uzņēmums strādās no pirmdienas līdz sestdienai, darbadienas darba laiks būs no 9.00 līdz 20:00, bet sestdien strādās no 10-17, un pēc nepieciešamības kurjers varēs atvest precī arī vēlāk un varbūt tiks piedāvāta piegādē arī svētdienas, jo svarīgākais priekš uzņēmuma īpašniekiem ir apmierināt klienta vēlmes.

Atrašanās vieta.

Tādejādi izvērtējot situāciju tirgū, atrašanās vieta tika izvēlēta kreisajā Daugavas krasta, netālu no tirdzniecības centra SPICE, ka arī tuvu izbraukšanai no Rīgas uz Jūrmalas pusi.

SWOT analīze.

Darba autore veica arī SWOT analīzi, izvērtējot uzņēmuma stipras un vājas puses, ka arī uzņēmuma reālas iespējas un draudus tā veiksmīgai darbībai. 5.1. tabulā var aplūkot autores izveidoto SWOT analīzi.

Uzņēmuma SIA „VEZ” SWOT analīze⁷⁶

Stipras puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Uzņēmums piedāvās vairākus kastīšu veidus, ne tikai ar cepumiem, bet ar saldumiem un klientu dāvanām; • Lai īstenotu šo projektu, nav nepieciešami lieli ieguldījumi, kā arī nav jāpiesaista liels cilvēku skaits, lai veiktu saimniecisko darbību; • Cena, ko piedāvās uzņēmums, būs līdzīga tirgus cenai, tomēr piedāvāto kastīšu klāsts būs lielāks, nekā konkurentiem; • Ērta atrašanas vieta tieši Pārdaugavas un Jūrmalas iedzīvotājiem, kā arī tiem, kuri dzīvo Pierīgā, piemēram, Skultē, Piņķos, Babītē. 	<ul style="list-style-type: none"> • Var neizturēt konkurenci, jo patērētājiem dažreiz ir bail no jauniem uzņēmumiem. Zināms, ka cilvēki pierod pie kaut ka, un ir grūti pieņemt kaut ko jaunu; • Liela pasūtījuma apjoma dēļ, uzņēmums var saskarties ar problēmu, ka nebūs spējīgs laicīgi piegādāt gatavu kastīti ar ziediem, <i>macaroons</i>, vai saldumiem; • Kā jebkuram uzņēmumam var rasties neparedzētie gadījumi, un būs nepieciešams papildus finansējums; • Kredīta saņemšanas process ir laikietilpīgs un dārgs process, bet var gadīties situācijas, ka naudas līdzekļi būs nepieciešami ļoti ātri.
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> • Iespējams, piesaistīt klientus, veidojot akcijas, lai cilvēkiem būtu interese nopirkt precī, un atgriezties vēl; • Atrašanas vieta blakus 	<ul style="list-style-type: none"> • Ja kardināli mainīsies nodokļu politika Latvijā, tas var liela mērā ietekmēt uzņēmuma finansiālo stāvokli; • Akciju veidošana precēm var izraisīt to, ka konkurents piedāvās tādu pašu cenu, pat ja

⁷⁶ Autores izveidota tabula.

<p>tirdzniecības centram Spice var pozitīvi ietekmēt uzņēmuma darbību, jo tur tiešam iepērkas liels cilvēku skaits, gan no visas Rīgas, gan no Pierīgas;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iekarojot tirgu Rīgā, uzņēmums var atvērt tirdzniecības vietu arī citās Latvijas pilsētās, piemēram, Jelgavā, Bauskā; • Biznesa produkcijas klāsta attīstība notiks pakāpeniski, uzņēmuma īpašnieki domā vēlāk piedāvāt saviem klientiem paštaisītās mantiņas, piemēram, izšūtās gleznas vai skaisti noformētus fotoalbumus. 	<p>nezemāko;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liels konkurentu skaits, kurš pieaug katru mēnesi, jo šis produkts ir ļoti populārs iedzīvotāju vidū, un to jau sākuši piedāvāt vairāki ziedu veikali. • Mainoties klimatam, ziedu raža var būt nepietiekama, un izmaksas par ziedu iepirkšanu var palielināties. • Izmaiņas pārtikas aprites uzraudzības likumā var par tiešo ietekmēt uzņēmuma darbību, dēļ tā uzņēmumam var rasties papildus tēriņi.
--	--

5.5. Uzņēmuma mārketinga stratēģijas raksturojums

Lai uzņēmums kļūtu par zināmo un atpazīstamo uzņēmumu cilvēkiem, galvenais ir izvēlēties pareizo mārketinga stratēģiju, tādēļ uzņēmumā tiks aicināts mārketinga un biznesa attīstības vadītājs, kurš palīdzēs uzņēmumam SIA „VEZ” iekarot vietu tirgū.

Veidojot mārketinga stratēģiju mārketinga un biznesa attīstības vadītājam ir svarīgi veikt sekojošas darbības:

- Tirgus analīze: potenciāla un perspektīvu izvērtēšana;
- Perspektīvu nišu meklēšana;
- Patērētāju analīze;
- Konkurentu analīze;
- Klientu un partneru analīze;
- Mārketinga audits;
- Uzņēmuma stipro un vāju pušu izvērtēšana;
- Produktu analīze.

Stratēģijas izstrādes posms:

- Tirgus segmentācija, perspektīvāko segmentu izvēle un preču pozicionēšana katrā segmentā;

- Preču stratēģijas izstrāde;

- Cenu stratēģijas izstrāde;

- Pārdošanas stratēģijas izstrāde;

- Komunikāciju stratēģijas izstrāde.⁷⁷

Joprojām vērojams stereotips, ka mārketinga aktivitātes un reklāma ir kas ļoti dārgs un neaizsniedzams nelielam uzņēmumam. Lai pierādītu pretējo, autore piedāvā astoņas idejas, kas ne būt neizmaksā dārgi, bet sniedz uzņēmumam iespēju gūt jaunus klientus, neieguldot milzīgus naudas līdzekļus reklāmās un cita veida mārketinga aktivitātēs. Dažas pat iespējams realizēt ar nelielu finanšu ieguldījumu vai pat bez maksas, tik vien, kā tikai ieguldītais laiks.

1. Jābūt aktīviem sociālajos tīklos

Sociālo tīklu, *Twitter*, *Draugiem.lv*, *Facebook*, uzņēmuma kontu izveide prasīs nedaudz laiku, pavisam nelielus finanšu ieguldījumus, bet izveidos un palīdzēs uzturēt kontaktu ar nozares interesentiem. Tāpat tas palīdzēs būt nemitīgā mijiedarbībā ar esošajiem un potenciālajiem klientiem, daloties jaunumos, idejās un atziņās.

Mājas lapas izveidošana un 3 elektroniskas adreses kopējas izmaksas uzņēmumam būs 100 EUR un katru mēnesi par apkalpošanu tiks maksāti 5 EUR. Sadarbības līgums ar apkalpojošo uzņēmumu ir noslēgts uz 5 gadiem.

2. Kļūstiet par sava uzņēmuma staigājošu reklāmu

Iegādājieties kreklus, cepure, somas, vējjakas u.c. ar sava uzņēmuma logo un mājas lapas adresi, sagaidot šādā veida klientus, un tad viņi noteikti atgriezīsies vēl. Tāpat uzņēmuma reklāmu vari izvietot uz uzņēmuma auto, kaut vai tikai mājas lapas adresi, saukli vai logo.

3. Izveido oriģinālas, atmiņā paliekošas vizītkartes

Par vizītkaršu izgatavošanu tāpat ir jāmaksā, tad kāpēc nedaudz nepiemaksāt, izveidojot atmiņā paliekošu, oriģinālu vizītkarti? Turklāt, vizītkartei nav jābūt ierastā⁷⁸

⁷⁷ Mārketinga stratēģijas izstrāde. Pieejams: <http://www.marketinga-agentura.lv/lv/marketinga-strategijas-izstrade.php>. (skatīts 27.04.2016)

⁷⁸ 10 mārketinga aktivitāšu idejas mazam uzņēmumam. Pieejams: <http://www.skc.lv/lv/padomi/10-marketinga-aktivitasu-idejas-mazam-uznemumam>. (skatīts 17.04.2016)

standarta – nelielam papīra gabaliņam. Par vizītkarti var kalpot arī pildspalva, balons, aproce u.c. priekšmeti, uz kuriem uzdrukāts uzņēmuma nosaukums un kontaktinformācija.

4. Atlaižu kupons vizītkartes aizmugurē

Nepamatoti reti vizītkarti izmanto kā reklāmas instrumentu. Kāpēc gan neuzdrukāt uz tās aizmugures atlaižu kuponu kādai piedāvātai precei?

5. Izmanto barteri kā norēķināšanās veidu

Ne vienmēr nauda jāizmanto kā norēķināšanās veids. Turklāt, ja uzņēmums ir tikko sācis darboties, ir ierobežoti finanšu resursi mārketinga aktivitātēm, piedāvā, apmaiņā pret reklāmu, vai kādu citu mārketinga aktivitāti, norēķināties ar savu produktu.

6. Novērtē un atceries esošos klientus

Būsiet pārsteigti, ka uzturēt labas attiecības ar esošajiem klientiem nemaz nav tik grūti un laikietilpīgi. Piezvaniet un apsveiciet dzimšanas dienā, nosūtiet apsveikuma kartiņu Ziemassvētkos vai Jāņos. Piemēram, uzaiciniet uz izstādi, kurā piedalīsies uzņēmums, nosūtot personīgu ielūgumu. Tas parādīs, cik svarīgi uzņēmumam ir esošie klienti un liks tiem justies novērtētiem.

7. Pajautā klientiem atsauksmes par uzņēmumu

Nav noslēpums, ka draugu, paziņu, vai vienkārši interneta forumu lietotāju ieteikumiem izvēlēties kādu uzņēmumu vai pakalpojumu, ir ļoti liels spēks. Vispirms pārbaudām atsauksmes internetā, apjautājamies draugiem pirms iegādāties kādu preci no konkrētā uzņēmuma. Tāpēc nekautrējies saviem esošajiem klientiem pajautāt atsauksmes par jums rakstiskā veidā, piemēram, ietvītojot *Twitterī*, vai pievienojot atsauksmi reklāmai, kas izvietota laikrakstā vai internetā.

8. Akcija, par kuru visi runās

Visiem jau apnikušas garlaicīgās „Rudens preču izpārdošanas akcijas”, „Lielās Ziemassvētku atlaides” u.c., savai atlaižu akcijai izdomā ko smieklīgu un nebijušu, lai visi par tevi runā, tā veicinot atpazīstamību un piesaistot jaunus klientus. Piemēram, „Esmu salauzis kāju, tāpēc – 25% visām precēm”.⁷⁹

⁷⁹ 10 mārketinga aktivitāšu idejas mazam uzņēmumam. Pieejams: <http://www.skc.lv/lv/padomi/10-marketinga-aktivitasu-idejas-mazam-uznemumam>. (skatīts 17.04.2016)

6. PROJEKTA FINANŠU PLĀNS

6.1. Pieņēmumi, uz kuriem balstīta finanšu prognoze

Lai veiktu SIA „VEZ” finanšu plānošanu, autore izvirzījusi vairākus pieņēmumus. Visas palīgmateriālā norādītas summas ir bez PVN. Sabiedrības pamatkapitāls ir 10'000 EUR. Pamatkapitāls ir sadalīt 1 000 daļas, vienas daļas nominālvērtībā ir 10 EUR. Plānots, ka uzņēmums SIA „VEZ” būs PVN maksātājs. Uzņēmumu ir plānots dibināt 2016. jūlijā. Kā jau bija minēts pirmajā nodaļā, izmaksas par SIA reģistrēšanu ir sekojošas:

- valsts nodeva par SIA reģistrāciju – 142.29 EUR;
- maksa par publikāciju laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” – 27.03 EUR.

Zīmogu izgatavošana izmaksas 22.80 EUR

2016. gadā uzņēmums plāno ņemt kredītu uz pieciem gadiem no bankas Swedbank 30'000 EUR pamatlīdzekļu iegādei un saimnieciskas darbības veikšanai. Kredīta dzēšana tiks veikta katru mēnesī pa augošām daļām. Kredīta procentu likme ir 3.5 % gadā.

Kā jau bija minēts pirmajā nodaļā, uzņēmums iegādāsies darbam nepieciešamos pamatlīdzekļus:

- Kondicionieris – 420 EUR;
- 4 datori, katrs – 395 EUR, kopējā summa 1'580 EUR;
- 3 darba gadi, katrs 89 EUR, kopējā summa 267 EUR;
- 2 stūra galdi, viena galda izmaksas ir 131.72 EUR, kopējā summa ir 263.44 EUR;
- 5 biroja krēsli, viena krēsla izmaksas ir 71 EUR, kopējā summa ir 355 EUR;
- Mobilais telefons – 255 EUR;
- Grāmatvedības datorprogramma – 15 EUR/mēnesī.

Datoru, telefona un kondicioniera lietderīgas lietošanas laiks ir 3 gadi. Mēbelēm lietderīgas lietošanas laiks ir 4 gadi. Automašīnai lietderīgas lietošanas laiks ir 3 gadi. Nolietojuma aprēķināšanai tiks izmantota lineāra metode.

Uzņēmums īres ofisa telpas un vienu garāžu, izmaksas būs sekojošas:

- Ofisa telpas – 564 EUR/mēnesī, iekša ir izmaksas par apkuri, elektrību un ūdeni;
- Garāžas izmaksas ir 30 EUR/mēnesī. Uzņēmums maksas par ofisa telpu un garāžas nomu nākamajā mēnesī pēc pakalpojumu saņemšanas.

Uzņēmums izmantos ārpalpojumu, tas ir apkopes serviss. Ikmēneša izmaksas 28.20 EUR.

Izejvielu un materiālu izlietojums ir prognozēts 100% apmērā no attiecīgā mēneša apgrozījuma visos trijos gados. Samaksa par izejvielām un materiāliem tiks veikta: 100% tūlītējā samaksa piegādātājiem.

Autore prognoze, ka sakaru izmaksas nepalielināsies un katru mēnesi uzņēmums maksas 8.99 EUR par Tele 2 pakalpojumiem. Uzņēmums maksas par sakaru pakalpojumiem nākamajā mēnesī pēc sakaru pakalpojumu saņemšanas. Mājas lapas izstrādes izmaksas ir 100 EUR, un katrā mēnesī ir jāmaksā 5 EUR par apkalpošanu. Uzņēmums maksas apkalpošanas maksu nākamajā mēnesī pēc reklāmas pakalpojumu saņemšanas.

Tiek pieņemts, ka tiek piemērotā PVN standartlikme 21%. Uzņēmuma ienākumā nodoklis visos trijos gados ir 15%. Darba devēja sociālais nodoklis trijos gados paliks nemainīgs, un būs 23.59%.

Uzņēmumā tiks nodarbināti 5 cilvēki:

1. direktors (mēnešalga 1'100 EUR);
2. finanšu direktors (mēnešalga 1100 EUR);
3. mārketinga un biznesa attīstības vadītājs (mēnešalga 850 EUR);
4. 2 floristi (mēnešalga katram 600 EUR).

Kā jau bija minēts iepriekš, 2018. gadā ir plānots pieņemt darbā vēl divus cilvēkus:

1. Kurjers (mēnešalga katram 550 EUR);
2. Klientu apkalpošanas speciālists (mēnešalga katram 550 EUR).

Darba alga tiek izmaksāta un valsts sociālas apdrošināšanas obligātas iemaksas, kā arī riska nodeva tiek pārskaitīta budžetā nākama mēnesi pēc aprēķināšanas.

Nākamajās nodaļas tiks atspoguļotas plānotas naudas plūsmas un peļņas aprēķini par nākošajiem trim gadiem: 2016, 2017 un 2018 gadiem, kuri ir atspoguļoti pa mēnešiem. Kā arī plānota bilance attiecīgajiem trim gadiem: 2016, 2017, 2018 gadi.

6.2. Uzņēmuma ieņēmumu plāns

Veicot finanšu plānošanu topošajam uzņēmumam SIA „VEZ”, darba autore izrēķināja katra produkta pašizmaksu. Atspoguļojot datus 6.1. tabulā. Tabulā atspoguļotas, katra piedāvāta produkta, izejvielu izmaksas – to var redzēt pirmajā kolonnā. Izejvielu izmaksas sastāv no

kastītes, ziedu, *macaroons* vai saldumu izmaksām, kuras ir saskaņotas ar piegādātāju. Otrajā kolonnā ir atspoguļota vienas kastītes cena bez PVN, jo ir plānots, ka uzņēmums būs PVN maksātājs, un trešajā kolonnā attiecīgi ir atspoguļota starpība starp pašizmaksu un cenu, t.i. peļņa, kuru uzņēmums gūst pārdodot vienu kastīti. Gūstot peļņu, uzņēmums spēs segt visas savas izmaksas, kuras ir saistītas ar saimniecisko darbību. Darba autore veidojot finanšu plānošanu uzņēmumam, izrēķināja, ka šāds peļņas apmērs no katram kastītes, segs visas izmaksas, kuras ir saistītas ar darba algām, ofisa apmaksu un citam ar saimniecisko darbību saistītam izmaksām. Autore neizvirzīja konkrētu procentu peļņas apmēru katrai kastītei, bet izrēķināja to, izejot no izmaksu apjomiem.

6.1. tabula

Uzņēmuma SIA „VEZ” preču pašizmaksa un cenas⁸⁰

Kastītes veids	Pašizmaksa, EUR	Cena, EUR	Peļņa, EUR
Maza kastīte ar ziediem un 5 <i>macaroons</i>	17.40	25	7.60
Vidēja kastīte ar ziediem un 9 <i>macaroons</i>	29.60	40	10.40
Lielā kastīte ar ziediem un 13 <i>macaroons</i>	44.80	60	15.20
Maza kastīte ar ziediem un <i>Raffaello</i> konfektēm	12.63	20	7.37
Vidēja kastīte ar ziediem un Skrīveru saldumu konfektēm	19.74	30	10.26
Lielā kastīte ar ziediem un <i>Lindt</i> konfekšu assorti	32.54	45	12.46
Maza kastīte ar ziediem priekš klientu dāvanām	10.90	15	4.10
Vidēja kastīte ar ziediem priekš klientu	17.90	25	7.10

⁸⁰ Autores izveidota tabula.

dāvanām			
Lielā kastīte ar ziediem priekš klientu dāvanām	27.90	35	7.10

6.3. Peļņas vai zaudējumu aprēķins

Šajā nodaļā autore atspoguļos plānoto peļņas vai zaudējumu aprēķinu nākošajiem trim gadiem sadalītu pa mēnešiem. Veicot finanšu plānošanu, autore izvirzīja pieņēmumu, ka apgrozījuma apmēru ietekmēs pārdoto kastīšu skaits. Tiek prognozēts, ka izmaksas par izejvielām nepieaugs, un tad apgrozījums aug tikai pārdotas produkcijas palielināšanas dēļ. Kā var redzēt 6.2. tabulā uzņēmums pirmo pusgadu noslēgs ar diezgan lieliem zaudējumiem - tie ir 17'221 EUR. Savukārt tieši pēc gada, skatoties 6.3. tabulā 2017. gadā jūlijā uzņēmumam jau būs peļņa un 2017. gada beigās peļņas apmērs būs 1'315 EUR. 2018. gadu uzņēmums katru mēnesi strādās būs peļņas nesošs, un gada beigās peļņa būs jau 18'925 EUR kā var redzēt 6.4. tabulā. Pēc autores domām tas ir lielisks rezultāts jaundibinātam uzņēmumam, jo ne visi jaundibināti uzņēmumi spēj pabeigt pirmo saimniecisko gadu ar peļņu. Pieņemot darba mārketinga un biznesa attīstības vadītāju, uzņēmuma īpašnieki cer, ka viņš būs spējīgs atrast piemērotāko mārketinga stratēģiju un uzņēmums sasniegs tiešo to peļņas līmeni, kurš iznāca finanšu plānošanas rezultātā. Uzņēmums plāno pirmo pusotru gadu veikt darbību izmantojot tikai triju cilvēku palīdzību, bet 2018. gadā tiek plānots nodarbināt vēl 2 cilvēkus, kuri palīdzēs attīstīt biznesu.

SIA "VEZ" plānotais zaudējumu aprēķins pa mēnešiem par 2016. gadu⁸¹

<i>Peļņas vai zaudējumu plāns</i>							2016
	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Neto apgrozījums	4190	6285	9428	9428	14141	14141	57613
Izejvielu un materiālu izlietojums	2752	4128	6192	6192	9288	9288	37840
Nomas izmaksas	594	594	594	594	594	594	3564
Uzkopšanas izmaksas	28	28	28	28	28	28	169
Sakaru izmaksas	9	9	9	9	9	9	54
Valsts nodeva un publikācija LV	169						169
Zīmogu izgatavošana	23						23
Pamatlīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	207	209	209	209	209	209	1252
Grāmatvedības programmas uzturēšanas izmaksas	15	15	15	15	15	15	90
Darba algas	4050	4050	4050	4050	4050	4050	24300
VSAOI	955	955	955	955	955	955	5732
Riska nodeva	2	2	2	2	2	2	11
Mājas lapas izmaksas	100	5	5	5	5	5	125
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	500	100	100	100	100	100	1000
Procentu maksājumi	88	86	85	83	82	81	505
Peļņa pirms UIN	-5302	-3896	-2817	-2815	-1196	-1195	-17221
Uzņēmumu ienākuma nodoklis							0
Tirā peļņa							-17221

SIA "VEZ" plānotais peļņas aprēķins pa mēnešiem par 2017. gadu⁸²

<i>Peļņas vai zaudējumu plāns</i>													
	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Neto apgrozījums	14636	15148	15679	16227	16795	17383	17992	18621	19552	20530	21557	22634	216755
Izejvielu un materiālu izlietojums	9613	9949	10298	10658	11031	11417	11817	12230	12842	13484	14158	14866	142364
Nomas izmaksas	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	7128
Uzkopšanas izmaksas	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	345
Sakaru izmaksas	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	110
Pamatlīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	209	209	209	209	209	209	209	209	209	209	209	209	2507
Grāmatvedības programmas uzturēšanas izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Darba algas	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	48600
VSAOI	955	955	955	955	955	955	955	955	955	955	955	955	11460
Riska nodeva	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24
Mājas lapas izmaksas	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1800
Procentu maksājumi	79	78	77	75	74	73	71	70	68	67	66	64	862
Peļņa pirms UIN	-1074	-897	-714	-524	-328	-124	86	303	624	961	1315	1686	1315
Uzņēmumu ienākuma nodoklis													
Tirā peļņa	-1074	-897	-714	-524	-328	-124	86	303	624	961	1315	1686	1315

⁸¹ Autore izveidota tabula.⁸² Autore izveidota tabula.

SIA "VEZ" plānotais peļņas aprēķins pa mēnešiem par 2018. gadu⁸³

<i>Peļņas vai zaudējumu plāns</i>													
	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Neto apgrozījums	21954	22723	23518	24341	25193	26075	26987	27932	29329	30795	32335	33952	325133
Izejvielu un materiālu izlietojums	14419	14924	15446	15987	16547	17126	17725	18346	19263	20226	21237	22299	213546
Nomas izmaksas	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	7128
Uzkopšanas izmaksas	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	345
Sakaru izmaksas	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	112
Pamatlīdzekļu un nemater. ieg. nolietojums	209	209	209	209	209	209	209	132	132	132	132	132	2125
Grāmatvedības programmas uzturēšanas izmaksas	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	180
Darba algas	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	61800
VSAOI	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	14579
Riska nodeva	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
Mājas lapas izmaksas	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60
Kancelejas izdevumi un mazvērtīgā inventāra iegāde	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400
Procentu maksājumi	63	61	60	59	57	56	54	53	51	50	49	47	660
Peļņa pirms UIN	44	309	583	867	1161	1465	1779	2182	2662	3167	3697	4253	22168
Uzņēmumu ienākuma nodoklis													3243
Tirā peļņa	44	309	583	867	1161	1465	1779	2182	2662	3167	3697	4253	18925

6.4. Uzņēmuma naudas plūsmas pārskats

Veicot naudas plūsmas aprēķināšanu uzņēmumam SIA „VEZ”, autore secināja, ka nepieciešama aizņēmuma summa ir 30'000 EUR. Saņemot šāda aizdevuma summu, uzņēmums 2016. gadā spēs segt visas savas izmaksas, kuras ir saistītas ar izejvielu iepirkšanu, kā arī visu izmaksu segšanu, to var redzēt 6.5.tabulā. 2016. gada beigās naudas atlikums būs 13'432 EUR. 6.6. tabulā var apskatīt 2017. gada plānoto naudas plūsmu, un var redzēt, ka 2017. gadu uzņēmums pabeigs ar diezgan mazo naudas atlikumu - tie būs tikai 483 EUR. Skatoties uz naudas plūsmas aprēķinu, var ieraudzīt, ka no 2017. gada augusta līdz 2018. gada aprīlim, ko var redzēt 6.7. tabulā, naudas atlikums kontā katru mēnesi būs mazs, visos mēnešos, izņemot aprīli, zem 1 000 EUR. Savukārt naudas līdzekļu atlikumam ir pozitīva tendence, un jau 2018. gadu uzņēmums pabeigs ar lielo atlikumu naudas kontā, un tie būs 19'105 EUR.

⁸³ Autore izveidota tabula.

SIA "VEZ" plānotā naudas plūsma pa mēnešiem par 2016. gadu⁸⁴

Periods	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPĀ
Sākuma atlikums	2500	24316	20859	18316	15773	14602	2500
Naudas ieņēmumi							
Ieņēmumi no pārdošanas (tūlītēja samaksa)	4190	6285	9428	9428	14141	14141	57613
PVN	880	1320	1980	1980	2970	2970	12099
Pamatkapitāla palielināšana		1000	1000	1000	1000	1000	5000
Aizņēmums no bankas A	30000						30000
Naudas ieņēmumi kopā	35070	8605	12407	12407	18111	18111	104711
Naudas izdevumi							
Valsts nodevas un publikācija LV	169						169
Zīmogu izgatavošana	23						23
Darba algas		4050	4050	4050	4050	4050	20250
VSAOI		955	955	955	955	955	4777
Riska nodeva		2	2	2	2	2	9
Aizņēmuma pamatsumma		458	460	461	462	464	2305
Aizņēmuma procenti		88	86	85	83	82	424
Pārējo ilgt. ieguld. iegāde	7220						7220
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	2971	4456	6684	6684	10026	10026	40847
Nomas izmaksas		594	594	594	594	594	2970
Uzkopšanas izmaksas		28	28	28	28	28	141
Sakaru izmaksas		9	9	9	9	9	45
Reklāmas izmaksas	100	5	5	5	5	5	125
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	500	100	100	100	100	100	1000
PVN valsts budžetā	0	226	418	418	706	706	2476
Samaksātais PVN	2271	1090	1558	1558	2260	2260	10998
Naudas izdevumi kopā	13254	12062	14950	14950	19282	19282	93780
Neto naudas plūsma	21816	-3457	-2543	-2543	-1171	-1171	10932
Beigu atlikums	24316	20859	18316	15773	14602	13432	13432

⁸⁴ Autore izveidota tabula.

SIA "VEZ" plānotā naudas plūsma pa mēnešiem par 2017. gadu⁸⁵

Periods	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPA
Sākuma atlikums	13432	11356	9429	7656	6043	4595	3318	2218	1301	656	295	232	13432
Naudas ieņēmumi													
Ieņēmumi no pārdošanas (tūlītēja samaksa)	14636	15148	15679	16227	16795	17383	17992	18621	19552	20530	21557	22634	216755
PVN	3074	3181	3293	3408	3527	3650	3778	3910	4106	4311	4527	4753	45519
Pamatkapitāla palielināšana													0
Aizņēmums no bankas A													0
Naudas ieņēmumi kopā	17710	18330	18971	19635	20322	21034	21770	22532	23658	24841	26083	27388	262274
Naudas izdevumi													
Darba algas	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	4050	48600
VSAOI	955	955	955	955	955	955	955	955	955	955	955	955	11465
Riska nodeva	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Aizņēmuma pamatsumma	465	466	468	469	470	472	473	475	476	477	479	480	5670
Aizņēmuma procenti	79	78	77	75	74	73	71	70	68	67	66	64	862
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	10377	10740	11116	11505	11908	12325	12756	13203	13863	14556	15284	16048	153680
Nomas izmaksas	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	7128
Uzkopšanas izmaksas	28	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	345
Sakaru izmaksas	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	110
Reklāmas izmaksas	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	1800
PVN valsts budžetā	726	757	790	823	858	894	931	970	1026	1086	1149	1215	11225
Samaksātais PVN	2344	2421	2500	2581	2666	2753	2844	2938	3076	3222	3375	3535	34256
Naudas izdevumi kopā	19785	20257	20744	21248	21770	22311	22870	23448	24304	25202	26146	27136	275222
Neto naudas plūsma													-12948
Beigu atlikums	11356	9429	7656	6043	4595	3318	2218	1301	656	295	232	483	483

SIA "VEZ" plānotā naudas plūsma pa mēnešiem par 2018. gadu⁸⁶

Periods	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris	KOPA
Sākuma atlikums	483	271	323	647	1254	2153	3355	4870	6709	9028	11850	15200	483
Naudas ieņēmumi													
Ieņēmumi no pārdošanas (tūlītēja samaksa)	21954	22723	23518	24341	25193	26075	26987	27932	29329	30795	32335	33952	325133
PVN	4610	4772	4939	5112	5291	5476	5667	5866	6159	6467	6790	7130	68278
Pamatkapitāla palielināšana													
Aizņēmums no bankas A													
Naudas ieņēmumi kopā	26565	27494	28457	29453	30484	31551	32655	33798	35488	37262	39125	41081	393411
Naudas izdevumi													
Darba algas	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	5150	61800
VSAOI	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	1215	14579
Riska nodeva	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
Aizņēmuma pamatsumma	482	483	484	486	487	489	490	491	493	494	496	497	5872
Aizņēmuma procenti	64	63	61	60	59	57	56	54	53	51	50	49	677
Pamatkapitāla palielināšana													7000
Izejvielu un materiālu iegāde (tūlītēja samaksa)	14419	14924	15446	15987	16547	17126	17725	18346	19263	20226	21237	22299	213546
Nomas izmaksas	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	594	7128
Uzkopšanas izmaksas	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	345
Sakaru izmaksas	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	112
Reklāmas izmaksas	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60
Kancelejas izdevumi un mazvērt. invent. iegāde	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	2400
PVN valsts budžetā	1403	1459	1516	1575	1637	1700	1766	1834	1935	2041	2152	2268	21286
Samaksātais PVN	3204	3310	3420	3533	3651	3772	3898	4028	4221	4423	4636	4859	46954
Naudas izdevumi kopā	26777	27443	28132	28846	29584	30349	31140	31958	33169	34440	35775	37176	374789
Neto naudas plūsma													18622
Beigu atlikums	271	323	647	1254	2153	3355	4870	6709	9028	11850	15200	19105	19105

⁸⁵ Autore izveidota tabula.⁸⁶ Autore izveidota tabula.

6.5. Uzņēmuma bilance (par 3 gadiem)

Skatoties uz uzņēmuma SIA „VEZ” plānoto bilanci 6.8. tabulā, var redzēt, ka bilances vērtībā 2017. gadā samazināsies attiecība pret 2016. gadu, savukārt 2018. gadā bilances vērtība palielināsies gandrīz divreiz, uzņēmums pabeigs gadu ar peļņu, kura spēs nosegt iepriekšējo gadu zaudējumus, šādu lēmumu pieņems uzņēmuma vadība, viņi neplāno izmaksāt dividendes, bet dara visu, lai viņu business attīstītos un strādātu. Uzņēmums plāno, ka tam nebūs krājumu, jo viņi izmantos tādu produktus, kurus būs jārealizē uzreiz, un ja kaut kas būs nepieciešams papildus, tas tiks iepirkts uzreiz.

6.8. tabula

SIA “VEZ” plānotā bilance par 2016.- 2018. gadiem⁸⁷

<i>Plānotā bilance</i>				
	01.07.2016	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
<i>Aktīvi</i>				
Ilgtermiņa ieguldījumi	2500	6176	3669	1940
Nemateriālie ieguldījumi		0	0	0
Pamatlīdzekļi	2500	6176	3669	1940
Aprēzāmie līdzekļi	32500	19624	12532	27867
Krājumi		0	0	0
Debitori		6192	12048	8761
Naudas līdzekļi	32500	13432	483	19105
Aktīvi kopā	35000	25799	16200	29806
	01.07.2016	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
<i>Pasīvi</i>				
Pašu kapitāls	5000	-7221	-5906	13019
Pamatkapitāls	5000	10000	10000	10000
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa		0	-17221	-15906
Pārskata gada nesadalītā peļņa		-17221	1315	18925
Aizņemtais kapitāls	30000	33019	22106	16787
Ilgtermiņa saistības	30000	21544	15655	9778
Īstermiņa saistības		11476	6451	7009
Pasīvi kopā	35000	25799	16200	29806
Bilance	70000	51598	32400	59613

⁸⁷ Autores izveidota tabula.

6.6. Projekta prognozējamie apgrozījuma un peļņas radītāji

Veicot finanšu plānošanu uzņēmumam SIA „VEZ” autore izvirzīja vairākus paņēmienus, ka arī pamēģināja izvirzīt pieņēmumus, par cik procentiem ik gadu palielināsies uzņēmuma apgrozījums un peļņa. Veicot finanšu plānošanu rezultāta sanāca, ka 2016. gadu uzņēmums pabeigs ar apgrozījumu 57'613 EUR, 2017. gadu pabeigs jau ar apgrozījumu 216'755 EUR. Savukārt 2018. gada apgrozījums būs 325'133 EUR. Autorei ir optimistiskās prognozēs, un viņa pieņem, ka apgrozījums 2019. gadā pieaugs par 50 %. Bet 2020. gada salīdzinājuma ar 2019. gadu vēl par 21.29%. 6.9. attēlā var redzēt, ka uzņēmums pirmo darbības gadu pabeigs ar lieliem zaudējumiem – 17'221 EUR. Savukārt jau 2017. gadā spēs gūt nelielu peļņu. Izejot no aprēķiniem, iznāk, ka salīdzinājuma ar 2017. gadu, 2018. gadā uzņēmums spēs palielināt savu peļņu 14 reizēs. 2019. gadam autore izvirzīja pieņēmumu, ka peļņa pieaugs par 16.64%, bet jau 2020. gadā peļņa būs četras reizes lielāka nekā 2019. gadā, un tā būs 98'443 EUR.

6.9. tabula

Uzņēmuma SIA „VEZ” prognozējamais apgrozījuma un peļņas apmērs no 2016. gada līdz 2020. gadam⁸⁸

	2016.gads	2017.gads	2018.gads	2019.gads	2020.gads
Apgrozījums	57613	216755	325133	487700	591550
Peļņa	-17221	1315	18925	21128	98443

6.7. Kredīta dzēšanas grafiks

Kā jau bija atspoguļots plānotajā naudas plūsmā par 2016. gadu, uzņēmums plāno saņemt aizdevumu 30 000 EUR apmēra, neskatoties uz to, ka pirmo pusgadu tas pabeigs gadu ar naudas atlikumu konta – 13 432 EUR. Autore veidojot naudas plūsmu nākamajiem diviem gadiem, saprata, ka tā ir nepieciešama naudas summa, lai uzņēmums varētu pastāvēt un strādāt. Izvērtējot tagadējo situāciju bankas sektora, autore secināja, ka saņemt aizdevumu pašlaik, jo vairāk jaundibinātam uzņēmumam ir diezgan grūti, izlēma, ja banka izsniedz tādu aizdevumu uzreiz, tad to arī nolems saņemt, neskatoties uz to, ka būs jāveic procentu maksājumi.

⁸⁸ Autore izveidota tabula.

Lai uzņēmums varētu pastāvēt, strādāt un būtu spējīgs segt savas saistības pret kreditoriem, uzņēmumam ir nepieciešams aizdevums. Nepieciešama aizdevuma summa ir 30'000 EUR. Izskatot banku piedāvājumus, autore izrēķināja, ka ir iespējams saņemt tādu aizdevumu ar procentu likmi 3.5.% gadā uz 5 gadiem. 6.10. tabulā var apskatīt 2016. gada kredīta dzēšanas grafiku. Kopā par 2016. gadu tiks samaksāti 3 275 EUR. Procentu maksājumi no šīs summas sastādīs 505 EUR, savukārt pamatsummu samazinās par 2 770 EUR.

6.10. tabula

Uzņēmuma SIA „VEZ” kredīta dzēšanas grafiks 2016. gadā⁸⁹

	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Pamatsummas atlikums perioda sākumā	30000	29542	29082	28621	28159	27695
Procenti	88	86	85	83	82	81
Pamatsummas atmaksa	458	460	461	462	464	465
Kopējais maksājums	546	546	546	546	546	546
Pamatsummas atlikums perioda beigās	29542	29082	28621	28159	27695	27230

6.11. tabulā var apskatīt 2017. gada kredīta dzēšanas grafiku, kopēja atmaksas summa būs 6 549 EUR, no kuriem procentu maksājumiem aizies 862 EUR, savukārt pamatsumma tiks samazināta vēl par 5 687 EUR.

6.11. tabula

Uzņēmuma SIA „VEZ” kredīta dzēšanas grafiks 2017. gadā⁹⁰

	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Pamatsummas atlikums perioda sākumā	27230	26764	26296	25827	25357	24885	24412	23937	23461	22984	22505	22025
Procenti	79	78	77	75	74	73	71	70	68	67	66	64
Pamatsummas atmaksa	466	468	469	470	472	473	475	476	477	479	480	482
Kopējais maksājums	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546	546
Pamatsummas atlikums perioda beigās	26764	26296	25827	25357	24885	24412	23937	23461	22984	22505	22025	21544

6.12. tabulā var apskatīt 2018. gada kredīta atmaksas grafiku, kur kopējā atmaksas summa arī būs 6 549 EUR, bet šajā gadā procentu maksājumu apjoms būs 660 EUR, bet pamatsumma samazināsies vēl par 5 889 EUR.

⁸⁹ Autore izveidota tabula.

⁹⁰ Autore izveidota tabula.

Uzņēmuma SIA „VEZ” kredīta dzēšanas grafiks 2018. gadā⁹¹

	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Pamatsummas atlikums perioda sākumā	20826	20359	19891	19421	18950	18478	18004	17529	17053	16575	16096	15615
Procenti	61	59	58	57	55	54	53	51	50	48	47	46
Pamatsummas atmaksa	467	468	470	471	472	474	475	476	478	479	481	482
Kopējais maksājums	528	528	528	528	528	528	528	528	528	528	528	528
Pamatsummas atlikums perioda beigās	20359	19891	19421	18950	18478	18004	17529	17053	16575	16096	15615	15133

Tādejādi sanāk, ka atmaksāta pamatsumma par šo periodu būs 14'346 EUR, un atlikusi summa nākamajiem periodiem būs 15'654 EUR.

⁹¹ Autore izveidota tabula.

7. RISKI UN TO SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMI

Dibinot uzņēmumu, galvenais ir noteikt riskus, ar kuriem uzņēmums var saskarties attīstoties un strādājot. Galvenais ir noteikt risku profilus, ka arī risku profilu vadību. Apvienojot šos divus parametrus, autore izstrādā riska matricu, ranžējot riskus pēc seku un varbūtību kritērijiem.

6.13.tabula

Uzņēmuma riska profila noteikšana⁹²

Riska numurs	Riska veids	Riska izpausme	Riska ietekmes rezultāts
1.	Apkārtējas vides piesārņojuma risks	Piesārņota vide dēļ var rasties problēmas ar ziedu apjomā audzēšanu, dēļ ka uzņēmumam SIA „VEZ” var rasties problēmas ar izejvielu iepirkumu	Neto apgrozījuma samazināšanas Klientu skaita samazinājums Zaudējumi
2.	Notikuma biznesa risks	Plūdi, ugunsgrēks noliktavu telpās	Zaudējumi Neto apgrozījuma samazinājums Klientu skaita samazinājums
3.	Likumdošanas izmaiņu risks	Likumu izmaiņas nav prognozējamas (UIN, PVN likumi un citi likumi, kuri ietekmē uzņēmuma peļņu)	Izdevumu palielināšana, Peļņas samazināšanas
4.	Konkurences risks	Vairāku konkurentu ienākšana tirgū, jo pašlaik tādu pakalpojumu sniedzēju Rīgā ir maz	Tirgus daļas samazinājums Klientu skaita samazināšana Zaudējumi
5.	Komerčiālais risks	Konkurentu cenu uz dāvanām samazinājums	Zaudējumi Klientu skaita samazinājums Tirgus daļas samazinājums
6.	Valūtas risks	Veicot ziedu, un dāvanu iepirkšanu no valstīm ārpus Eiropas Savienības, piemēram, Baltkrievijā vai Krievijā	Peļņas samazinājums Neto apgrozījuma samazinājums
7.	Likviditātes risks	Cenas samazinājums, dāvanu neizpārdošanas gadījuma, jo ziedi nav tas produkts, kurš ilgu laiku paliek sveigs	Peļņas samazinājums Neto apgrozījuma samazinājums Klientu skaita palielinājums

⁹² Autore izveidota tabula.

8.	Maksātspējas risks	Klientu skaita samazinājuma dēļ, kompānija nebūs spējīga pildīt savas saistības pret kreditoriem	Kreditoru saistību apjoma palielināšanas Izdevumu palielināšana soda apmaksai par līguma nosacījumu neizpildīšanu
9.	Piegādātāju risks	Muitas nosacījumu dēļ, nevaram saņemt izejvielas.	Neto apgrozījuma samazināšana Peļņas samazinājums Tirgus daļas samazinājums Klientu skaita samazinājums
10.	Darbinieku kļūda	Darbinieku kļūdas dēļ, tiek sabojāti ziedi, kā arī salauztas dāvanas.	Izdevumu palielināšana Peļņas samazināšanas
11.	Tirgus risks - % likmju risks	Uzņēmums plāno strādāt ar aizņemto kapitālu, tātad var palielināties aizņemta kapitāla cena	Izdevumu palielināšana Peļņas samazinājums

6.14. tabula

Uzņēmuma riska profila vadība⁹³

Riska numurs	Riska veids	Atbildīga struktūrvienība/persona	Riska samazināšanas metodes/pasākumi
1.	Apkārtejas vides piesārņojuma risks	Vadība	Izvēlēties ziedus, kuri tiek audzēti tikai siltumnīcas, vai speciālas telpās, kurās nevar būt dažāda veida piesārņojuma
2.	Notikuma biznesa risks	Vadība	Apdrošināt noliktavas telpas, ka arī materiālu apdrošināšana (pamatlīdzekļu)
3.	Politiskais risks	Vadība	Importa tirgus diversifikācija Lobēšana ar mērķi panākt sankciju atcelšanu
4.	Konkurences risks	Realizācijas un mārketinga nodaļas	Reklāmas izmaksu palielināšana Produkcijas popularizēšana
5.	Komerčiālais risks	Realizācijas nodaļa	Sekot līdzīgi pagaidām vienam lielam konkurentam tirgū, lai

⁹³ Autore izveidota tabula.

			cenās nebūtu augstākas, tāda veidā piesaistot pēc iespējas vairāk klientu
6.	Valūtas risks	Finanšu un grāmatvedības nodaļas	Slēgt darījumus eiro valūta, un izvēlēties partnerus ar tādu pašu valūtu kā Latvijā. Ja tomēr piegādātāji būs, piemēram, no NVS valstīm, uzņēmums var apdrošināt šāda veida darījumus
7.	Likviditātes risks	Finanšu un realizācijas nodaļas	Uzmanīgi sekot līdzi krājumu apjomam, lai ziedi nebojātos, un arī sagatavoto kastīšu apjomi nebūtu lieli. Kā arī pārtikas produktu krājumi nebūtu lieli
8.	Maksātspējas risks	Finanšu nodaļa, vadība	No sākuma mēģināt strādāt bez aizņemta kapitāla, jo grūti prognozēt kāds varētu būt klientu skaits, jo maza klientu loka dēļ var būt problēmas ar saistību segšanu
9.	Piegādātāju risks	Realizācijas nodaļa	Ņemot vērā, ka importējot izejvielas no ārvalstīm, var rasties problēmas muitā, tātad ir jābūt tāda izejvielu krājumam, lai izejvielu laicīgas nepiegādās dēļ nebūtu problēmas, ka uzņēmums nespēs piedāvāt saviem klientiem produktus.
10.	Darbinieku kļūda	Personāla nodaļa	Ir jāņem darbā tikai kvalificēti darbinieki, kuri zina kā rīkoties pareizi ar ziediem, ka tos ir, jākopj, un jāizmanto sava darbība, lai viņi pēc iespējas ilgāk paliktu sveigi.
11.	Tirgus risks - % likmju risks	Finanšu nodaļa, vadība	Noformējot aizņēmumu bankā, uzņēmumam ir jāizvērtē savas spējas segt procentu maksājumus, un jāizvērtē, kādu procentu

			likmi labāk izvēlēties kredīta atmaksai, vai fiksēto vai mainīgo
--	--	--	--

Riska matricas (kartes) veidošana

6.15. tabula

Ranzēšana pēc sekas kritērija⁹⁴

Kritērijs	Kritērija nosaukums	Iespējamie zaudējumi	Iespējamo zaudējumu apraksts
4	Katastrofālās sekas	Lielāki par 100% no tekošas naudas plūsmas	Maksātnespēja Pilnīga piegādes ķēžu iznīcināšana
3	Kritiskas sekas	50-100% no tekošas naudas plūsmas	Pārāk lieli debitoru parādi, būtiska izdevumu palielināšana un ieņēmumu samazināšana
2	Vidējas sekas	10-50% no tekošas naudas plūsmas	Klientu skaita samazināšana Pārējo saimniecisko izdevumu pieaugums
1	Minimālas sekas	Zemāki par 10% no tekošas naudas plūsmas	Īslaicīga pakalpojuma sniegšanas pārtraukšana

6.16. tabula

Ranzēšana pēc varbūtības kritērija⁹⁵

Kritērijs	Kritērija nosaukums	Biežums	Apraksts
3	Augsta varbūtība	Vairākas reizes gada	Notiek nepārtraukti, iespējamība ir ļoti augsta
2	Vidēja varbūtība	Reizi 1-5 gados	Varbūtība, ka risks iestāsies 50/50
1	Zema varbūtība	Reizi 5-10 gados	Ļoti rets notikums, kā riska varbūtība ir ļoti maza

6.17. tabula

Riska līmeņa noteikšana ($R = P$ (varbūtība) * S (sekas))⁹⁶

Riska Nr.	Seku kritērijs	Varbūtības kritērijs	Riska līmenis (koeficients)
1.	1	3	3
2.	1	1	1

⁹⁴ Autores izveidota tabula.

⁹⁵ Autores izveidota tabula.

⁹⁶ Autores izveidota tabula.

3.	2	3	6
4.	4	3	12
5.	2	3	6
6.	2	2	4
7.	4	3	12
8.	2	3	6
9.	4	3	12
10.	4	3	12
11.	2	2	4

Varbūtība	1	3,5,8		4,7,9,10
		6,11		
	2			
	Sekas			

6.1. att. Riska kartes veidošana uzņēmumam SIA „VEZ”⁹⁷

Minimālais risks $0 < R < 3$

Vidējais risks $3 < R < 6$

Augsts risks $6 < R < 10$

Izveidojot riska karti, var secināt, ka uzņēmums atrodas augsta riska grupā. Bet galvenais veikt risku vadību un mēģināt pasargāt uzņēmumu no risku iestāšanās gadījuma. Ja uzņēmums sastopas ar riskiem, tad tie nav jāslēpj, bet ir jāpaziņo par tiem, ka arī par pasākumiem, kādus uzņēmuma vadība pieņem, lai samazināt tos. Pēc autores domām, uzņēmumam ir vairāk augstu risku, jo uzņēmums strādā ar izejvielām, kuras var viegli sabojāties, un nepaliek ilgu laiku svaigas. Šāda veida uzņēmumu tagad Rīgā ir maz, tāpēc tiek prognozēts, ka tirgū var ienākt vairāki konkurenti. Nekvalificētu darbinieku dēļ, uzņēmums arī atrodas augsta riska grupa, jo darbinieki bez pieredzes var viegli sabojāt ziedus, kurus pēc tam nebūs iespējams izmantot.

⁹⁷ Autores izveidota riska karte.

IZMANTOTA LITERATŪRA UN AVOTI

1. LR likums Komerclikums [tiešsaistē]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>. (skatīts 27.04.2016)
2. 10 mārketinga aktivitāšu idejas mazam uzņēmumam. Pieejams: <http://www.skc.lv/lv/padomi/10-marketinga-aktivitasu-idejas-mazam-uznemumam>. (skatīts 17.04.2016)
3. Aizņemtais kapitāls. Pieejams: <http://rokasgramata.lv/vadiba/aiznemtais-kapitals/>. (skatīts 05.04.2016)
4. Akciju sabiedrība. Pieejams: https://lv.wikipedia.org/wiki/Akciju_sabiedr%C4%ABba. (skatīts 29.03.2016)
5. Akciju sabiedrības (AS) dibināšana un reģistrācija. Pieejams: <http://www.abways.lv/akciju-sabiedribas-dbinasana-registracija>. (skatīts 29.03.2016)
6. Aktuālie atbalsta instrumenti marts 2016. Pieejams: http://www.liaa.gov.lv/files/liaa/attachments/aktualie_atbalsta_instrumenti_marts_2016_.pdf. (skatīts 05.04.2016)
7. Altum. Pieejams: <http://www.hipo.lv/>. (skatīts 05.04.2016)
8. Atbalsta programmas. Pieejams: http://www.hipo.lv/lv/attistibas_programmas. (skatīts 05.04.2016)
9. Biroja krēsls. Pieejams: http://220.lv/lv/mebeles_un_interjers/biroja_mebeles/biroja_kresli/biroja_kresls_2906?id=1302615. (skatīts 04.04.2016)
10. Biroja telpas Lielirbes 47. Pieejams: <https://www.ss.lv/msg/lv/real-estate/offices/riga/shampeteris-pleskodale/aepid.html>. (skatīts 04.04.2016)
11. Bloom Box. Pieejams: <http://riga.bloombox.lv/lv>. (skatīts 27.04.2016)
12. Datorgalds MICHAEL. Pieejams: <http://www.jysk.lv/datorgalds-michael.html>. (skatīts 04.04.2016)
13. Facebook lietotāju skaits Latvijā. Pieejams: <http://www.lia.lv/statistika/>. (skatīts 21.04.2016)
14. Garāža. <https://www.ss.lv/msg/lv/real-estate/premises/garages/riga/zolitude/dolhc.html>. (skatīts 04.04.2016)

15. Iekšzemes kopprodukts. Pieejams:
http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin__ikgad__ikp/IK10_0010.px/?rxid=073f5e9f-0c35-49b3-8288-f030e2e1580a. (skatīts 27.04.2016)
16. Investīciju kredīts. Pieejams:
<https://ib.swedbank.lv/business/finance/loans/investment?language=LAT>. (skatīts 05.04.2016)
17. Kas ir biznesa eņģelis? <http://www.seb.lv/info/biznesa-uzsacejiem/kas-ir-biznesa-engelis>. (skatīts 05.04.2016)
18. Kas ir mazkapitāla SIA. Pieejams: <https://soundcloud.com/uznemumureg/kas-ir-mazkapitala-sia>. (skatīts 29.03.2016)
19. Kā reģistrēt komersantu? Pieejams: <http://www.ur.gov.lv/?a=3&v=lv>. (skatīts 29.03.2016)
20. Komersantu (komercsabiedrību) neto apgrozījums par darbības veidiem. Pieejams:
http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/ekfin/ekfin__ikgad__uznemfin/UF0021_euro.px/?rxid=073f5e9f-0c35-49b3-8288-f030e2e1580a. (skatīts 27.04.2016)
21. Latvijas Biznesa Eņģeļu Tīkls sāk investēt. Pieejams: <http://www.lga.lv/index.php?id=212>. (skatīts 05.04.2016)
22. MAXA ECO PLUS BDL26EA. Pieejams: <http://maxsa.lv/lv/917-akcija>. (skatīts 04.04.2016)
23. Mārketinga stratēģijas izstrāde. Pieejams: <http://www.marketinga-agentura.lv/lv/marketinga-strategijas-izstrade.php>. (skatīts 27.04.2016)
24. Overdrafts. Pieejams:
<https://ib.swedbank.lv/business/finance/loans/overdraft?language=LAT>. (skatīts 05.04.2016)
25. Par LatBAN. Pieejams: <http://latban.lv/par-latban/>. (skatīts 27.04.2016)
26. Par mums. Pieejams: http://www.altum.lv/par_mums. (skatīts 05.04.2016)
27. Passport datubāze. Pieejams: <http://datubazes.lanet.lv:2147/portal/statistics/tab>. (skatīts 09.04.2016)
28. Pastāvīgo iedzīvotāju skaits pēc dzimuma gada sākumā. Pieejams:
http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/IS0021.px/?rxid=09cbddcf-2334-4466-bdf7-0051bad1dec. (skatīts 27.04.2016)
29. Pastāvīgo iedzīvotāju skaits un vecuma struktūra gada sākumā. Pieejams:
http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/IS0022.px/?rxid=09cbddcf-2334-4466-bdf7-0051bad1dec. (skatīts 27.04.2016)

30. Pārtikas un veterinārā dienesta normatīvie akti. Pieejams:
http://www.pvd.gov.lv/lat/lab_izvlne/normativie_akti/. (skatīts 09.04.2016)
31. Platība un iedzīvotāju blīvums Jūrmalā. Pieejams:
http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/IS0010.px/chart/chartViewLine/?rxid=09cbdccf-2334-4466-bdf7-0051bad1decdec.(skatīts 27.04.2016)
32. Platība un iedzīvotāju blīvums Pierīgas reģionā. Pieejams:
http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/IS0010.px/chart/chartViewLine/?rxid=09cbdccf-2334-4466-bdf7-0051bad1decdec.(skatīts 27.04.2016)
33. Platība un iedzīvotāju blīvums Rīgā. Pieejams:
http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/Sociala/Sociala__ikgad__iedz__iedzskaits/IS0010.px/chart/chartViewLine/?rxid=09cbdccf-2334-4466-bdf7-0051bad1decdec.(skatīts 27.04.2016)
34. Portatīvais dators ASUS. Pieejams:
http://220.lv/lv/dator tehnika/portativie_datori_un_plansetes/portativie_datori/portativais_dators_asus_x552mj_x552mj_sx011h_win81?id=1391131&mid=1784140. (skatīts 04.04.2016)
35. Privātie investori. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/privatie-investori/>. (skatīts 04.04.2016)
36. Privātie investori. Pieejams: https://lv.wikipedia.org/wiki/Priv%C4%81tie_investori. (skatīts 04.04.2016)
37. Riska kapitāla fondi. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/finansejums/nauda-biznesa-uzsaksanai/riska-kapitala-fondi/> (skatīts 04.04.2016)
38. Sabiedrība ar ierobežoto atbildību. Pieejams: <http://www.hansaconsulting.eu/lv/services/20>. (skatīts 22.03.2016)
39. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Pieejams: <http://www.liaa.gov.lv/lv/uznemejdarbibas-abc/uznemuma-registracija/kapitalsabiedriba>. (skatīts 27.04.2016)
40. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Pieejams:
https://lv.wikipedia.org/wiki/Sabiedr%C4%ABba_ar_ierobe%C5%BEotu_atbild%C4%ABbu. (skatīts 22.03.2016)
41. Samsung A3. Pieejams:
http://220.lv/lv/mobilie_telefoni/mobilie_telefoni/mobilais_telefons_samsung_a3_2016_a310_16gb_gold_zelta?id=1438081. (skatīts 04.04.2016)
42. SIA reģistrācija. Pieejams: <http://www.sia-registracija.lv/sia-registracija.htm>. (skatīts 04.04.2016)

43. Stūra Darba Galds. Pieejams: <http://www.mebeles1.lv/darbagaldi/stura-darba-galds-thales.html>. (skatīts 04.04.2016)
44. Uzņēmuma finansēšana. Pieejams: <http://www.daugrc.edu.lv/Paligmateriali/Ekonomika/Business/finanses.html>. (skatīts 05.04.2016)
45. Uzņēmumu galvenie uzņēmējdarbības rādītāji. Pieejams: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/rupnbuvm/rupnbuvm__ikgad__uzndarb/SB0010.px/?rxid=562c2205-ba57-4130-b63a-6991f49ab6fe. (skatīts 27.04.2016)
46. Vai mikrouzņēmums un mazkapitāla SIA ir viens un tas pats??? Pieejams: <https://inaras-birojs.lv/jautajumi-atbildes/vai-mikrouzņemums-un-mazkapitala-sia-ir-viens-un-tas-pats/> (skatīts 27.04.2016)
47. Vienkārši padomi biznesa eņģeļa atrāšanai. Pieejams: <http://www.naudabiznesam.lv/blogs/vienkarsi-padomi-biznesa-engela-atrasanai/>. (skatīts 27.04.2016)

Maģistra darbs „Projekts: Uzņēmuma SIA „VEZ” dibināšana izstrādāts” LU Ekonomikas un vadības fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: Jeļena Zapaņonoka _____
(paraksts) (datums)

Rekomendēju/ nerekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītāja: Dr.ekon, profesore Svetlana Saksonova _____
(paraksts) (datums)

Recenzents: Dr.ekon., asoc. profesore Irina Solovjova _____
(paraksts) (datums)

Darbs iesniegts Finanšu katedrā _____

Dekāna pilnvarotā studiju metodiķe: Zoja Rjabeca _____

Darbs aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijas sēdē

_____ prot. Nr. _____ vērtējums _____

Komisijas sekretāre: _____
(vārds, uzvārds) (paraksts)